

වාර්ෂික කාර්ය සාධන වාර්තාව
வருடாந்த செயற்திறன் அறிக்கை
ANNUAL PERFORMANCE REPORT

2016

අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
ஏற்றுமதி விவசாயத் திணைக்களம்

DEPARTMENT OF EXPORT AGRICULTURE

Web: www.exportagrdept.gov.lk

ප්‍රාථමික කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය
ஆரம்பக் கைத்தொழில் அமைச்சு
MINISTRY OF PRIMARY INDUSTRIES

2016

லாபீகை காரீகை காகலல லாபீகை
வருடாந்த செயற்திறன் அறிககை

ANNUAL PERFORMANCE REPORT

அபலகை காகீகரீல டேபாரீகலீகீகல

பூபீகை கரீகலீகை அலகைகலகை

ஏறறறுமதி விவசாயத் திகைகககலம்

ஆரம்பக கைத்தொழில் அமைச்சு

DEPARTMENT OF EXPORT AGRICULTURE

MINISTRY OF PRIMARY INDUSTRIES

අපේ දැක්ම

කුළුබඩු හා ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන අපනයනයෙන් විශිෂ්ටත්වය

අපේ මෙහෙවර

වැඩි විදේශ විනිමයක් ඉපයීමත්, අපනයන කෘෂි බෝග කේතයේ නිරත සියලු පාර්ශවකරුවන්ගේ තීරසාර ආර්ථික හා සමාජීය සංවර්ධනයන් පෙරදැරි කර ගනිමින්, පරිසරය සුරැකෙන අයුරින් අපනයන කෘෂි බෝග නිෂ්පාදනවල ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක ප්‍රවර්ධනයක් ඇති කිරීමට අවශ්‍ය වන්නාවූ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය සැලසුම් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම.

எமது தொலை நோக்கு

வாசனைத் திரவியங்களுக்கும் அதனுள் இணைந்த உற்பத்திகளுக்கும் ஏற்றுமதிகளில் சிறப்பிடம்

எமது குறிக்கோள்

“உயர் அந்நியச் செலாவணி வருவாயைப் பெறுவதுடன் ஏற்றுமதி விவசாய துறையில் ஈடுபட்டிருக்கும் அனைவரினதும் பொருளாதார, சமூக அபிவிருத்திக்கு முன்னுரிமை வழங்கி, சூழல் பாதுகாப்பை உறுதி செய்து, ஏற்றுமதி விவசாய உற்பத்திகளின் அளவையும் தரத்தையும் உயர்த்துவதற்குத் தேவையான ஆராய்ச்சி அபிவிருத்தி நடவடிக்கைகளை திட்டமிடலும் நடைமுறைப்படுத்தலும்”.

OUR VISION

"Excellence in Exports of Spices and Allied Products"

OUR MISSION

"Planning and Implementation of an appropriate Research and Development Programme with the prime objective of earning more foreign exchange through enhancement of quality and quantity of Export Agricultural Crop production for sustainable development of economic and social standards of all the stakeholders of the Export Agricultural Crop sector while ensuring the safeguards to environment."

කෘතඥතාව

මෙම වාර්ෂික කාර්ය සාධන වාර්තාව සකස් කිරීම සඳහා ලබාදුන් දායකත්වය වෙනුවෙන් අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සියලුම අංශවල ප්‍රධානීන්හට මාගේ හෘදයාංගම ස්තූතිය පිරි නැමේ.

අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරු (පර්යේෂණ, සංවර්ධන සහ පරිපාලන), අධ්‍යක්ෂවරු (පර්යේෂණ, සංවර්ධන සහ නියාමන), ගණකාධිකාරී සහ උප පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන සහ ආර්ථික පර්යේෂණ ඒකකය හා සහකාර අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ) විසින් අවශ්‍ය තොරතුරු සැපයීම සඳහා දක්වන ලද සහයෝගය ඉතා අගය කොට සලකමි. පිටකවරය නිර්මාණය හා වාර්තාව මුද්‍රණය කිරීමෙහිලා සන්නිවේදන අංශයේ කාර්ය මණ්ඩලය දැක්වූ දායකත්වය ද මෙහි දී කෘතඥතා පූර්වකව සිහිපත් කරමි.

අවශ්‍ය සියලු දත්ත රැස්කර මෙම වාර්තාව සම්පාදනය කිරීම වෙනුවෙන් කටයුතු කළ සහකාර අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්) ජී.ඊ.එම්.ඒ.කේ දිසානායක මහත්මියට ද මාගේ කෘතඥතා පූර්වක ස්තූතිය පුද කරමි.

ආචාර්ය එම්.ඒ.පී.කේ. සෙනෙවිරත්න

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

2017. මැයි

පටුන	පිටුව
සාමාන්‍ය තොරතුරු – 2016	2
1. අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යභාරය	3
1.1 භූමිකාව හා අරමුණ	3
1.2 ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්	3
2. පරිපාලන අංශය	4-10
2.1 හැඳින්වීම	4
2.2 කාර්ය මණ්ඩලය	4
2.3 2016 වර්ෂයේ කාර්ය මණ්ඩල වෙනස්වීම	6
2.4 දෙපාර්තමේන්තු විභාග - 2016	8
2.5 විදේශ ශිෂ්‍යත්ව හා විදේශ ගමන් - 2016	8
2.6 2016 වසරේදී ළඟාකර ගත් ඉලක්ක	10
3. මූල්‍ය අංශය	12-15
3.1 2016 වර්ෂය තුළ මුදල් වෙන් කිරීම් සහ වැය කිරීම්	12
3.2 මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන හා වියදම් (ව්‍යාපෘති 02) – 2015	13
3.3 වර්ෂයේ ආදායම - 2016	14
3.4 අභ්‍යන්තර විගණන අංශය	14
4. සංවර්ධන අංශය	16-37
4.1 හැඳින්වීම	17
4.2 බෝග සංවර්ධන වැඩසටහන	17
4.3 අපනයන කෘෂි බෝග අංශයේ ප්‍රවර්ධනය සඳහා ආයෝජන ආධාර යෝජනා ක්‍රම	18
4.4 ධනසවිය ආර්ථික ගෙවතු වගා වැඩසටහන	25
4.5 රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය හා බෙදා හැරීම	27
4.6 පැළ සහතිකකරණ වැඩසටහන	28

4.7	අපනයන කෘෂි බෝග ආධාර යෝජනා ක්‍රමය යටතේ පැළ බෙදා හැරීම	29
4.8	කාබනික වගා වැඩසටහන	30
4.9	ගොවි පුහුණුව	30
4.10	වෙනත් සංවර්ධන වැඩසටහන්	32
4.11	මාධ්‍ය හා සන්නිවේදන අංශය	37
5.	පර්යේෂණ අංශය	40-74
5.1	පර්යේෂණ අංශයේ තාක්ෂණික කටයුතු හා සංවිධානය	42
5.2	2016 වර්ෂය තුළ අපනයන කෘෂි බෝග සම්බන්ධ පර්යේෂණවල ප්‍රගතිය	43
5.3	2016 වසර තුළ සිදුකෙරෙමින් පවතින පර්යේෂණ	54
5.4	පර්යේෂණ අංශයේ අනෙකුත් කාර්යයන්ගේ ප්‍රගතිය	61
5.5	අපනයන කෘෂි බෝග පිළිබඳ ආර්ථික හා වෙළෙඳපොළ සමීක්ෂණ	69
5.6	පර්යේෂණ ප්‍රකාශන	74

වගු ලැයිස්තුව

වගුව	පිටුව	
2.2.1	2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු	5
2.4	දෙපාර්තමේන්තු විභාග -2016	8
2.5	විදේශ ශිෂ්‍යත්ව හා විදේශ ගමන් -2016	8
2.6.1	පුහුණු වැඩසටහන් පිළිබඳ විස්තර	10
3.1.1	2016 වර්ෂය තුළ මුදල් වෙන් කිරීම් සහ වැය කිරීම්	12
3.2.1	මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන හා වියදම් (ව්‍යාපෘති 02) – 2016	13
4.3.1.1	නව වගා සඳහා අපනයන කෘෂි බෝග ආයෝජන ආධාර ක්‍රමය	18
4.3.1.2	නව වගා වැඩසටහනේ ප්‍රගතිය – 2015	19
4.3.2.1	ඵලදායීතා ප්‍රවර්ධනය වැඩසටහන සඳහා ආධාර යෝජනා ක්‍රමය	20
4.3.2.2	ඵලදායීතා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන යටතේ විවිධ දිස්ත්‍රික්ක වල සංවර්ධනය කරන ලද භූමි ප්‍රමාණය (හෙක්.)	20
4.3.3.1	පසු අස්වනු ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ආධාර යෝජනා ක්‍රමය	21
4.3.3.2	2016 වසර තුළ පසු අස්වනු ආධාර යෝජනා ක්‍රමයේ ප්‍රගතිය	25
4.4.1	ධනසවිය ආර්ථික ගවේතු සඳහා යෝජිත අපනයන කෘෂි බෝග සංකලන - 2016	26
4.4.2	ධන සවිය ආර්ථික ගවේතු වගා ස්ථාපන ප්‍රගතිය	26
4.5.1	දිස්ත්‍රික්ක අනුව දෙපාර්තමේන්තු මධ්‍යම පැළ තවාන්වල ව්‍යාප්තිය	27
4.5.2	දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ ලියාපදිංචි වී ඇති පුද්ගලික පැළ තවාන් ගණන	27
4.5.3	බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍යවල මිල ගණන් (රු.)	28
4.6.1	2016 වසරේ දී සහතිකකරණය ලබා දුන් පැළ පිළිබඳ විස්තර	29
4.7.1	රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිකුත් කිරීම(සංඛ්‍යාත්මකව) - 2016	29
4.8.1	2016 වසරේ දී කාබනික වගා සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ සංවර්ධනය කළ වගා බිම් ප්‍රමාණය	30
4.9.1	2016 වසරේ ගොවි පුහුණු ප්‍රගතිය	31

4.9.2.1	මාතලේ සේවාස්ථ පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන්	31
4.10.2.1	තේ සමග අතුරුබෝග ලෙස වගා කිරීම සඳහා ගම්මිරිස්පැළ බෙදා හැරීම.	32
4.10.2.2	අපනයන කෘෂිබෝග ප්‍රතිලාභීන් සඳහා කුඩා වැවිලි සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන්	33
4.10.3.1	ගම්මිරිස් සෙවණ කප්පාදු කිරීමේ මාසයේ ප්‍රගතිය (2016 නොවැම්බර් මස 05 දින සිට 2016 දෙසැම්බර් 05 දක්වා)	33
4.10.4.1	දිස්ත්‍රික්ක අනුව පුවක් බීජ පැළ බෙදා දීම - 2016	34
4.10.5.1	වගා කරන ලද කහ සහ ඉහුරු වපසරිය -2016	35
4.10.5.2	ඉහුරු සහ කහ පසු අස්වනු සංවර්ධන වැඩ සටහනෙහි ප්‍රගතිය -2016	35
4.10.6.1	ඉහළ උච්චත්ව ප්‍රදේශවල ඇරබිකා කෝපි වගා කිරීමේ වැඩසටහනෙහි ප්‍රගතිය - 2016	36
4.11.1.1	රූපවාහිනී හා ගුවන් විදුලි වැඩසටහන්	37
4.11.2.1	ජාතික පුවත්පත්වල පළ වූ අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට අදාළ ලිපි පිළිබඳ විස්තර	38
4.11.3.1	ප්‍රකාශයට පත්කරන ලද තාක්ෂණික පොත් හා වෙනත් ප්‍රකාශන වල විස්තර	38
4.11.4.1	ක්‍රියාවට නංවන ලද අදාළ මාධ්‍ය භාවිතයේ සාරාංශගත විස්තර	39
5.4.5.1	ශෂ්‍ය විද්‍යා අංශයේ පුහුණු වැඩසටහන්	63
5.4.8.1	2016 වර්ෂය තුළ පැළෑටි සංරක්ෂණ ඒකකය මගින් එක් එක් රෝග සහ පළිබෝධ හානි පිළිබඳව ක්‍රියාත්මක කරන ලද පුහුණු පන්ති, ක්ෂේත්‍ර දින සහ ක්ෂේත්‍ර වාරිකා සංඛ්‍යාව	67
5.4.9.1	පර්යේෂණ අංශය විසින් නිකුත් කරන ලද රෝපණ ද්‍රව්‍ය	68
5.5.3.1	තක්සේරු කරන ලද අපනයන කෘෂි බෝග නිෂ්පාදනය (මෙ.ටො) – 2013-2016	70

ඇමුණුම		පිටුව
ඇමුණුම 1	අපනයන කෘෂි බෝග වගා වපසරිය (හෙක්.) දිස්ත්‍රික්ක අනුව - 2016	77
ඇමුණුම 11	අපනයන කෘෂි බෝගවල අපනයන පරිමාව හා අගය - 2015/2016	78
ඇමුණුම III	2013/2016 දක්වා අපනයන කෘෂි බෝග වල දළ මිල ගණන් (රු./කි.ග්‍රෑ.)	79
ඇමුණුම 1V	අපනයන කෘෂි බෝගවල ආනයන පරිමාව හා අගය - 2015/2016	80
ඇමුණුම V	ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් ස්ථානගත කිරීම	81
ඇමුණුම VI	අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සංවිධාන සැලැස්ම - 2016	84

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ පණිවිඩය

අපනයන කෘෂි බෝග නිෂ්පාදනයන්ගේ ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නැංවීම හා අගය එකතු කළ නිෂ්පාදනවල ධාරිතාව වැඩි දියුණු කිරීම මගින් අපනයන කෘෂි බෝග ක්ෂේත්‍රයෙන් ලැබෙන විනිමය ආදායම වැඩි කර ගැනීම සඳහා අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව කැපවී සිටී. තේ, රබර්, පොල් හා කපු වලට අමතරව කුළුඹු, පානීය බෝග, කාර්මික බෝග, සුගන්ධ තෙල් හා උත්තේජක බෝග වැනි බහුවාර්ෂික බෝගවලින් සැදුම් ලත් මෙම ක්ෂේත්‍රය, කෘෂි හා වැවිලි අංශයේ සමස්ත විනිමය ආදායමෙන් 15.3%කට දායක වී තිබේ. අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව 2016 වසර තුළ, ස්වකීය අරමුණු කරා ළඟා වීම සඳහා ප්‍රාථමික කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශයේ අධීක්ෂණය යටතේ දෙපාර්තමේන්තුවේ අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා පර්යේෂණ හා සංවර්ධන වැඩසටහන් සැලසුම් කර ක්‍රියාවට නංවන ලදී.

මෙම වසර තුළදී දෙපාර්තමේන්තුව විසින් කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන සිදුකරන අනෙකුත් රටවල් හා තරඟ කිරීමට හැකිවන පරිදි අන්තර් ජාතික ප්‍රමිතීන් හා වෙළෙඳ රීතිවලට අනුකූල වීම සඳහා නිෂ්පාදනය, ඵලදායීතාව හා ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නැංවීම කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරන ලදී. අන්තර් ජාතික වෙළෙඳපොළේ අවශ්‍යතාවන් සැලකිල්ලට ගනිමින්, යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් සහ යහපත් නිෂ්පාදනය පිළිවෙත් ප්‍රවර්ධනය කරමින් ගෘහස්ථ නිෂ්පාදන පද්ධතිය තුළ ආහාර සුරක්ෂිතතා ප්‍රමිතීන් ක්‍රියාත්මක වන බවට වග බලා ගැනීම සඳහා අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2016 වසරේ දී ද, “වඩා ඉහළ ගුණාත්මයකින් යුත් නිෂ්පාදනයක්” යන තේමාව යටතේ සිය මෙහෙවර අඛණ්ඩව සිදු කරන ලදී. එසේම ග්‍රාමීය ජනතාවගේ ජීවන තත්ත්වය නඟා සිටුවීම සඳහා ධනසවිය යනුවෙන් හඳුන්වන ලද ගෙවතු වගා සංවර්ධන වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක විය.

අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ පර්යේෂණ, සංවර්ධන, පරිපාලන හා මූල්‍ය යන අනු අංශ හතරට අදාළ තොරතුරු හා සමස්ත කාර්ය සාධනය මෙම වාර්තාව ඔස්සේ සැකෙවින් දක්වා ඇති අතර එහි දෙපාර්තමේන්තුවේ සියලු ක්‍රියාකාරකම්, අපේක්ෂිත ඉලක්කයන් වෙත ළඟා වීම සඳහා යොදා ගත් උපාය මාර්ග සහ 2016 වසර තුළ අත්පත් කරගත් ප්‍රගතිය මෙහි අන්තර්ගත වේ.

ආචාර්ය එම්.ඒ.පී.කේ. සෙනෙවිරත්න
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
2017 මැයි

සාමාන්‍ය තොරතුරු -2016

➤ 2016 වසරේ අපනයන කෘෂි බෝග ක්ෂේත්‍රයේ සාමාන්‍ය තොරතුරු

- දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට දායකත්වය - 0.4
- අපනයන කෘෂි ආදායම් සඳහා දායකත්වය - 15.3%
- අපනයන පරිමාව (මෙට්‍රික් ටොන්) – 44,861.66
- අපනයන අගය (රු.මි.) - 51,739.41
- තක්සේරු කළ අපනයන කෘෂි බෝග වපසරිය (හෙක්.) - 118,670 (ඉහුරු හා කහ ඇතුළුව)

➤ දෙපාර්තමේන්තුවේ දිස්ත්‍රික් කාර්යාල, පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන හා පැළ තවාන් ව්‍යාප්තිය රටතුළ කාර්යාල 14 ක් පහත අයුරින් ව්‍යාප්තව ඇත.

මධ්‍යම පළාත	- මහනුවර, මාතලේ, නුවරඑළිය
සබරගමුව පළාත	- කෑගල්ල, රත්නපුර
ඌව පළාත	- බදුල්ල, මොණරාගල
දකුණු පළාත	- ගාල්ල, මාතර, හම්බන්තොට
බස්නාහිර පළාත	- කොළඹ, කළුතර, ගම්පහ
වයඹ පළාත	- කුරුණෑගල, පුත්තලම

පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන හා උප පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන වල පිහිටීම

පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන සහ උප පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන 8 පිහිටා ඇති ප්‍රදේශ පහත දැක්වේ.

1. මධ්‍යම පර්යේෂණ ස්ථානය, මාතලේ
2. කුරුඳු පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, පළොල්පිටිය, තිහගොඩ, මාතර
3. අතුරුබෝග හා බුලත් පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, දම්පැලැස්ස, නාරම්මල
4. ආර්ථික සහ අලෙවිකරණ පර්යේෂණ ඒකකය, ප්‍රධාන කාර්යාලය, ජේරාදෙණිය
5. මැදරට පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, දැල්පිටිය ,ගම්පොල
6. පටක රෝපණ ඒකකය හා පැළ තවාන, වල්පිට ,ගම්පහ
7. පර්යේෂණ අනු ඒකකය, කුණ්ඩසාලේ
8. පර්යේෂණ අනු ඒකකය, නිල්ලඹ ,ගලහ

දෙපාර්තමේන්තු පැළ තවාන්වල පිහිටීම

විවිධ ස්ථානවල පිහිටි පැළ තවාන් 10 ක පැළ නිෂ්පාදනය පහත පරිදි සිදුවේ.

කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කය	- සෙරපිස් පැළ තවාන - පොල්ගහවෙල හොලොන්ගොල්ල පැළ තවාන - දොඩන්ගස්ලන්ද වෙන්නෝරුව පැළ තවාන - නාරම්මල
නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කය	- බිලැක්වෝටර් පැළ තවාන - ගිනිගත්හේන වලපනේ පැළ තවාන, මුල්හාල්කැලේ
මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය	- මධ්‍යම පැළ තවාන - ඇල්වල, උකුවෙල
මාතර දිස්ත්‍රික්කය	- මධ්‍යම පැළ තවාන - මාපළාන, කඹුරුපිටිය
කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කය	- මධ්‍යම පැළ තවාන - ගස්නාව, නෙලුන්දෙතිය
ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කය	- මධ්‍යම පැළ තවාන - වල්පිට
හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කය	- මධ්‍යම පැළ තවාන හා කුළුබඩු උද්‍යානය - මීද්දෙණිය

1. අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යභාරය

1.1 භූමිකාව හා අරමුණු

අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන කාර්යභාරය වනුයේ අපනයන පරිමාව ඉහළ නංවා නිෂ්පාදනයන්ගේ ගුණාත්මය වැඩි දියුණු කිරීම මගින් වැඩි විනිමය ආදායමක් ලබා ගත හැකි වන පරිදි අපනයන කෘෂි බෝග ක්ෂේත්‍රය සංවර්ධනය කිරීමයි. නිල වර්ගීකරණයට අනුව වාර්ෂික නිෂ්පාදනයෙන් 32%කට අධික පරිමාවක් අපනයනය කරනු ලබන (තේ, රබර්, පොල් හා කජු අයත් නොවේ) බහු වාර්ෂික බෝග හා අදාළ විෂය භාර අමාත්‍යවරයා විසින් දෙපාර්තමේන්තුවේ විෂය පථයට ඇතුළත් කළ යුතු යැයි නම් කරන ඕනෑම බෝගයක් අපනයන කෘෂි බෝගයක් ලෙස හැඳින්වේ. මෙම වර්ගීකරණයට අනුව, අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ මූලික අවධානය යොමු වී ඇත්තේ කුරුඳු, ගම්මිරිස්, කරාබු, සාදික්කා, කරදමුංගු, කෝපි, කොකෝවා, බුලත්, පුවක්, වැනිලා, පැහිරි, සේර, ගොරකා, කිතුල්, ඉඟුරු හා කහ ආදී සාම්ප්‍රදායික බෝග සංවර්ධනය කිරීම කෙරෙහිය. අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මූලික වශයෙන් තාක්ෂණික දෙපාර්තමේන්තුවක් වන අතර එහි කාර්යයන් කේන්ද්‍රගත වී ඇත්තේ අපනයන කෘෂි බෝග ක්ෂේත්‍රයේ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් කෙරෙහිය.

1.2 ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජ පාර්ලිමේන්තුවේ 1992 සැප්තැම්බර් 22 දිනැති අංක 46 දරන අපනයන කෘෂි බෝග ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ පනත මගින් පහත සඳහන් කාර්යයන් හා සේවාවන් සඳහා අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට ව්‍යස්ථාපිත බලය පවරා දෙනු ලැබ තිබේ.

- අපනයන කෘෂි බෝග වගාව හා පිරිසැකසුම්කරණය සංවිධානය හා ප්‍රවර්ධනය.
- බෝග සංවර්ධනය, බෝග වගාව, බෝග ආරක්ෂණය, පසු අස්වනු කළමනාකරණය හා සමාජ ආර්ථික විද්‍යාව සම්බන්ධ බහු විෂයානුබද්ධ පර්යේෂණ සිදු කිරීම.
- ඉහළ ගුණාත්මකභාවයකින් යුත් රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය හා බෙදාහැරීම.
- බෝග නිෂ්පාදනය, ඵලදායිතා වර්ධනය හා ගුණාත්මකභාවය වර්ධනයට අදාළ අපනයන කෘෂි බෝග ආධාර යෝජනා ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- බෝග ආරක්ෂණ උපදේශන සේවා සැපයීම.
- ඒකාබද්ධ පළිබෝධ කළමනාකරණය ප්‍රවර්ධනය.
- ඒකාබද්ධ ශාක පෝෂණ කළමනාකරණය ප්‍රවර්ධනය.
- කාබනික වගාව ප්‍රවර්ධනය.
- අලෙවිකරණය, ගුණාත්මක ප්‍රමිතීන් හා මිල ගණන් ආදිය පිළිබඳ දත්ත නිකුත් කිරීම.
- අපනයන කෘෂි බෝග නිපැයුම් හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය ආනයනය පාලනය කිරීම.
- අපනයන කෘෂි බෝග නිෂ්පාදනය, පිරිසැකසුම්කරණය, අලෙවියෙහි නියුතු පුද්ගලයින් හා අනෙකුත් පාර්ශවකරුවන් පුහුණු කිරීම.
- වැවිලි අංශය තුළ අපනයන කෘෂි බෝග ප්‍රවර්ධනය සඳහා උපදේශන සේවා සැපයීම.
- අපනයන කෘෂි බෝග ආශ්‍රිත රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ආයතන අතර සම්බන්ධතාව ශක්තිමත් කිරීම.
- 1992 අංක 46 දරන අපනයන කෘෂිකර්ම පනත යටතේ විධායක අධිකාරී බලය පැවරීම.
- අපනයන කෘෂි බෝග ආශ්‍රිත ප්‍රතිපත්තිමය කාරණා සම්බන්ධයෙන් අනෙකුත් රාජ්‍ය සංවිධාන වෙත උපදෙස් සැපයීම.
- තාක්ෂණික ආදර්ශන පවත්වාගෙනයාම.

சாலை நிர்வாகம் ADMINISTRATION

2. පරිපාලන අංශය

2016 වර්ෂයේ පරිපාලන අංශයේ විශේෂ සිදුවීම්

- 2016 වර්ෂයේ මාර්තු මස 04 වන දින සිට මෙම දෙපාර්තමේන්තුවේ ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාත්මක සේවයේ ජ්‍යෙෂ්ඨතම නිලධාරියෙකු වන ආචාර්ය එම්.ඒ.පී.කේ.සෙනෙවිරත්න මහතා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ධුරයේ වැඩබැලීම සඳහා පත්කරන ලදී.
- දෙපාර්තමේන්තුවේ කටයුතු පුළුල් කරමින් අම්පාර, පොලොන්නරුව සහ අනුරාධපුරය යන දිස්ත්‍රික්කයන් හි නව සහකාර අධ්‍යක්ෂ කාර්යාල ස්ථාපිත කරමින් ඒ සඳහා අදාළ කාර්ය මණ්ඩලය අනුයුක්ත කරන ලදී.

2.1 හැඳින්වීම

අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (පරිපාලන) ගේ මෙහෙය වීම යටතේ ක්‍රියාත්මක වන පරිපාලන අංශය, අනෙකුත් සියලු අංශ හා බාහිර ආයතන සමඟ සම්බන්ධවෙමින් දෙපාර්තමේන්තුවේ පරිපාලන කටයුතු මෙහෙය වීමට උරදෙනු ලබයි . ඒ අනුව නව බඳවා ගැනීම්, උසස් කිරීම් සහ ස්ථානමාරු, මානව සම්පත් සංවර්ධනය, විනය පාලනය, දෙපාර්තමේන්තුවේ විභාග හා ප්‍රසම්පාදන කටයුතුවලට අදාළ කරුණු හා දෙපාර්තමේන්තුවේ මූලධන වත්කම් නඩත්තු කිරීම ආදී කටයුතු ප්‍රධාන වශයෙන්ම සිදුකරනු ලබයි. එසේම කාර්යමණ්ඩලයේ සුභසාධනය හා අභිප්‍රේරණය උදෙසා යෝග්‍ය පරිදි සුභසාධන සේවා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වගකීම ද පරිපාලන අංශය විසින් දරණු ලැබේ.

2.2 කාර්ය මණ්ඩලය

දෙපාර්තමේන්තුවේ සංවිධාන සැලැස්ම ඇමුණුම VI හි දක්වා ඇත. අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව සහ සේවයේ යෙදී සිටි සේවක සංඛ්‍යාව 2.2.1 වගුවෙහි දක්වා ඇත.

2.2.1 වගුව: 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු

අංකය	තනතුර	අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව		දැනට සිටින සේවක සංඛ්‍යාව		පුරප්පාඩු
		ස්ථිර	කොන්ත්‍රාත්	ස්ථිර	කොන්ත්‍රාත්	
01	අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්	01	-	-	-	01
02	අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (පර්යේෂණ/සංවර්ධන)	02	-	-	-	02
03	අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (පරිපාලන)	01	-	01	-	-
04	අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ/සංවර්ධන/ නියාමන)	07	-	-	-	07
05	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ/සහකාර අධ්‍යක්ෂ(පාලන)	01	-	01	-	-
06	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ/සහකාර අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන / පර්යේෂණ)	67	-	40	-	27
07	ප්‍රධාන ගණකාධිකාරී	01	-	01	-	-
08	ගණකාධිකාරී	01	-	01	-	-
10	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ/ සහකාර අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්)	01	-	01	-	-
11	අභ්‍යන්තර විගණක	01	-	01	-	-
12	සංඛ්‍යා ලේඛණඥ	01	-	01	-	-
ජ්‍යෙෂ්ඨ මට්ටමේ එකතුව		84	-	47	-	37
13	පරිපාලන නිලධාරී	03	-	01	-	02
14	ව්‍යාප්ති නිලධාරී (විශේෂ ශ්‍රේණිය)	19	-	02	-	17
15	ප්‍රධාන තාක්ෂණ නිලධාරී	03	-	02	-	01
16	ගොවිපල් කළමණාකරු(විශේෂ ශ්‍රේණිය)	01	-	-	-	01
17	භාෂා පරිවර්තක	02	-	01	-	01
තෘතීය මට්ටමේ එකතුව		28	-	06	-	22
18	පර්යේෂණ හා සංවර්ධන සහකාර/සංවර්ධන සහකාර	84	-	78	-	06
19	සංවර්ධන නිලධාරී	411	-	274	-	137
20	අයවැය සහකාර(ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුවෙන් අනුයුක්ත කිරීම කළයුතුය.)	01	-	01	-	-
21	පුස්තකාලාධිපති	03	-	01	-	02
22	ව්‍යාප්ති නිලධාරී	171	-	148	-	23
23	තාක්ෂණ නිලධාරී	22	-	19	-	03
24	කාර්මික නිලධාරී	01	-	01	-	-
25	ගොවිපල් කළමණාකරු	17	-	-	-	17
26	රාජ්‍ය කළමණාකරණ සහකාර	83	-	76	-	07

27	තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණ සහකාර	01	-	01	-	-
28	නිවාස පාලක	01	-	01	-	-
29	ගොවිපල් සේවා සහකාර	05	-	05	-	-
ද්විතීය මට්ටමේ එකතුව		800	-	605	-	195
30	රියදුරු	61	-	55	-	06
31	පෙදරේරු	01	-	01	-	-
32	ට්‍රැක්ටර් රියදුරු	02	-	01	-	01
33	ඉසින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	02	-	02	-	-
34	බද්ධකරු	01	-	01	-	-
35	ජලනල ක්‍රියාකරු	01	-	01	-	-
36	පැළ තවානකරු	02	-	02	-	-
37	කාර්යාල කාර්ය සහායක	35	-	29	-	06
39	රියදුරු සහායක	08	-	08	-	-
40	මුරකරු	65	-	57	-	08
41	කම්කරු	303	97	253	-	50
42	අරක්කැමි	01	-	01	-	-
43	සංචාරක බංගලා භාරකරු	02	-	01	-	01
ප්‍රාථමික මට්ටමේ එකතුව		484	97	412	-	72
එකතුව		1396	97	1070	-	326

2.3 2016 වර්ෂයේ කාර්ය මණ්ඩල වෙනස් වීම්

නව පත්වීම්

රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර සේවය	04
කාර්යාල සේවක සේවය	06

ස්ථාන මාරුවී පැමිණි

ගණකාධිකාරී	02
සංවර්ධන නිලධාරී	14
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	07
තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණ සහකාර	01
රියදුරු	01
කාර්යාල කාර්ය සහායක	03

ස්ථාන මාරුවී යාම

සංවර්ධන නිලධාරී	13
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	06
රියැදුරු	01

සේවයෙන් ඉල්ලා අස්වීම

තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණ සහකාර	01
ව්‍යාප්ති නිලධාරී	01

මුදාහැරීම

සංවර්ධන නිලධාරී	11
ව්‍යාප්ති නිලධාරී	01

මියයාම

පරිපාලන නිලධාරී	01
-----------------	----

විශ්‍රාම යාම

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්	01
සහකාර අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	01
සහකාර අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	01
සහකාර අධ්‍යක්ෂ (භෞතික සම්පත් සංවර්ධන)	01
ව්‍යාප්ති නිලධාරී	02
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	06
රියැදුරු	03
කාර්යාල කාර්ය සහායක	01
මුරකරු	01
කම්කරු	04

2.4 දෙපාර්තමේන්තු විභාග - 2016

අංකය	විභාගය	පවත්වන ලද දිනය
01	ශ්‍රී ලංකා තාක්ෂණ සේවයේ නිලධාරීන් සඳහා වන දෙමළ භාෂා වාචික පරීක්ෂණය	2016.02.10
02	ශ්‍රී ලංකා තාක්ෂණ සේවයේ ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් සඳහා වන පළමුවන දෙපාර්තමේන්තු පරීක්ෂණය	2016.06.06
03	ශ්‍රී ලංකා තාක්ෂණ සේවයේ ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් සඳහා වන දෙවන දෙපාර්තමේන්තු පරීක්ෂණය	2016.06.13
04	ශ්‍රී ලංකා තාක්ෂණ සේවයේ තාක්ෂණ නිලධාරීන් සඳහා වන දෙවන දෙපාර්තමේන්තු පරීක්ෂණය	2016.06.16
05	ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාත්මක සේවයේ නිලධාරීන් සඳහා වන පළමුවන දෙපාර්තමේන්තු පරීක්ෂණය	2016.11.11

2.5 විදේශ ශිෂ්‍යත්ව හා විදේශ ගමන් 2016

අනු අංකය	නිලධාරියාගේ නම	තනතුර	කාරණය	සහභාගි වූ රට	කාල පරිච්ඡේදය
01	නිශාන්ත පෙරේරා මයා	පර්යේෂණ හා සංවර්ධන සහකාර	ව්‍යාපාරික හමුව	තායිලන්තය	2016.02.01-2016.02.06
02	ආචාර්ය එච්.එම්.පී.ඒ. සුභසිංහ මයා	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	ජාත්‍යන්තර ගම්මිරිස් ප්‍රජාවගේ ගම්මිරිස් නිෂ්පාදන හා ප්‍රමිතියෙන් යුත් ගම්මිරිස් නිෂ්පාදනය සඳහා මාර්ගෝපදේශණය	ඉන්දුනීසියාව	2016.03.14-2016.03.15
03	තුෂාරි ලියනගේ මිය	ව්‍යාප්ති නිලධාරී	ජාත්‍යන්තර ගම්මිරිස් ගුණත්වය පිළිබඳ සමුළුව	මැලේසියාව	2016.04.25 - 2016.04.27
04	ආචාර්ය එම්.ඒ.පී.කේ. සෙනෙවිරත්න මයා	අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්	ජාත්‍යන්තර ගම්මිරිස් නිර්ණායක සැකසීම පිළිබඳ සමුළුව	ඉන්දුනීසියාව	2016.04.25 - 2016.04.27
05	එම්.කේ.එස්.ආර්.ඩී. සමරසිංහ මිය	සහකාර අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	පලතුරු මැස්සාගේ ග්‍රහණය පාලනය කිරීම සඳහා තාප ප්‍රතිකාරක භාවිතය පිළිබඳ පුහුණුව	ජපානය	2016.05.11-2016.09.07
06	ඩබ්.ඒ.කේ.ජී. වික්‍රමසිංහ මයා	සහකාර අධ්‍යක්ෂ	දියුණුවන රටවල් සඳහා විද්‍යුතිය පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණය	චීනය	2016.05.05-2016.05.25
07	එච්.ඒ.එම්. ඉල්මි මයා	ව්‍යාප්ති නිලධාරී	ශ්‍රී ලංකාව තුළ කුළුබඩු වගාකිරීම සහ ව්‍යාප්ත කිරීම පිළිබඳ වැඩමුළුව	චීනය	2016.06.03-2016.06.22
08	කේ.එච්.එම්. ඉන්දික මයා	ව්‍යාප්ති නිලධාරී	කලාපීය රටවල කර්මාන්ත පහසුකිරීම පිළිබඳ වැඩමුළුව 2016	චීනය	2016.07.13 - 2016.08.02

09	ආචාර්ය එම්.ඒ.පී.කේ. සෙනෙවිරත්න මයා	අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්	ජාත්‍යන්තර ගම්මිරිස් ප්‍රජාවගේ 44 වන සැසි වාරය	ඉන්දුනීසියාව	2016.08.08-2016.08.14
10	ආචාර්ය ඒ.පී. හීන්කෙන්ද මයා	අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (පර්යේෂණ)	ජාත්‍යන්තර ගම්මිරිස් ප්‍රජාවගේ 44 වන සැසි වාරය	ඉන්දුනීසියාව	2016.08.08-2016.08.14
11	එස්.බී.යූ.කේ. රණවිර මයා	සහකාර අධ්‍යක්ෂ	ජාත්‍යන්තර ගම්මිරිස් ප්‍රජාවගේ 44 වන සැසි වාරය	ඉන්දුනීසියාව	2016.08.08-2016.08.14
12	සී.කේ. වික්‍රමරත්න මිය	පර්යේෂණ හා සංවර්ධන සහකාර	ආසියාතික රටවල් සඳහා රෝග හා පළිබෝධ පාලනය පිළිබඳ පුහුණුව .	චීනය	2016.09.09-2016.09.28
13	ඩී.එම්.පී.ආර්. දොරගම මයා	පර්යේෂණ හා සංවර්ධන සහකාර	දියුණුවෙමින් පවතින රටවල් සඳහා ව්‍යාපාර කළමනාකරණය පිළිබඳ වැඩමුළුව	චීනය	2016.08.03-2016.08.23
14	චන්දන හේරත් මයා	ව්‍යාප්ති නිලධාරී	දියුණුවෙමින් පවතින රටවල් සඳහා ව්‍යාපාර කළමනාකරණය පිළිබඳ වැඩමුළුව	චීනය	2016.08.03-2016.08.23
15	ආර්.පී. දයාසේන මයා	පර්යේෂණ හා සංවර්ධන සහකාර	දියුණුවෙමින් පවතින රටවල් සඳහා ව්‍යාපාර කළමනාකරණය පිළිබඳ වැඩමුළුව	චීනය	2016.08.03-2016.08.23
16	ආචාර්ය ඒ.එල්.එස්. ධර්මපරාක්‍රම මයා	අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	කලාපීය රටවල ජාතික ප්‍රමිතිකරණය පිළිබඳ වැඩමුළුව	චීනය	2016.08.03-2016.08.23
17	ඒ.එස්.එන්. ජයලත් මිය	පර්යේෂණ හා සංවර්ධන සහකාර	කලාපීය රටවල ජාතික ප්‍රමිතිකරණය පිළිබඳ වැඩමුළුව	චීනය	2016.08.03 - 2016.08.23
18	ආර්.ඒ.ඩී.ආර්.ඒ. රණසිංහ මයා	සහකාර අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	ග්‍රාමීය සංවර්ධන විනාකම සැතපීම	ජපානය	2016.06.2 - 2016.08.28
19	කේ.ඒ.ආර්.ඩී. කොඩිතුට්ටි මිය	පර්යේෂණ හා සංවර්ධන සහකාර	පළමුවන ජාත්‍යන්තර කෘෂි ජෛව විවිධත්ව සම්මේලනය	ඉන්දියාව	2016.11.06 - 2016.11.09
20	ජී.ඒ.එම්.යූ.එස්.කේ. ගුණරත්න මයා	ව්‍යාප්ති නිලධාරී	පරිසර හිතකාමී උණ හා වේවැල් කර්මාන්තයේ සංවර්ධනය පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණය	චීනය	2016.09.07 - 2016.09.27
21	ආර්.කේ.ඩබ්. රත්කේන්ද්‍ර මයා	සහකාර අධ්‍යක්ෂ	10 වන සැමුට්ටේ උන්ඩෝන් නායකයින්ගේ පුහුණුව	කොරියාව	2016.10.13-2016.10.22

2.6 2016 වර්ෂයේදී ළඟා කර ගත් ඉලක්ක

- ඉඩම් පවරා ගැනීම

මෙම දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන කාර්යාලය පිහිටි ඉඩම, කුණ්ඩසාලේ ජනසවිගම අංක 30 නිල නිවාසය පිහිටි ඉඩම සහ බණ්ඩාරවෙල ඇත්තලපිටිය ව්‍යාප්ති නිලධාරී නිල නිවස පිහිටි ඉඩම යන ඉඩම් විධිමත් පරිදි පවරා ගැනීමේ කටයුතු අවසන් කර ගෙන ඇත.

- කාර්ය මණ්ඩලය බඳවා ගැනීම
  - අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ශ්‍රී ලංකා තාක්ෂණ සේවයේ කාර්මික නිලධාරී තනතුරෙහි පුරප්පාඩුව පිරවීමට කටයුතු කරන ලදී.
  - ඒකාබද්ධ සේවයේ කාර්යාල සේවක සේවයේ පුරප්පාඩු 06ක් සඳහා නවක සේවකයන් බඳවා ගෙන ඇත.

- පුහුණු වැඩසටහන් පිළිබඳ විස්තර

2016 වර්ෂයේ පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා සහභාගි වූ නිලධාරීන් පිළිබඳ විස්තර පහත වගුවෙහි දැක්වේ.

2.6.1. වගුව: පුහුණු වැඩසටහන් පිළිබඳ විස්තර

පුහුණු ආයතනය	සහභාගි වූ පාඨමාලාව	තනතුර	සංඛ්‍යාව
ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන පුහුණු ආයතනය	ආයතන සංග්‍රහයේ විධිවිධාන හා කාර්ය පටිපාටික රීති	රාජ්‍ය කළමණාකරණ සහකාර සහ සංවර්ධන නිලධාරීන්	4
	පළාත් පාලන ආයතන වල මූල්‍ය පාලනය	සංවර්ධන නිලධාරී	1
	පරිසර කළමනාකරණය	ව්‍යාප්ති නිලධාරී	1
	ස්ලීඩා සහතික ලත් රියදුරු	රියදුරු	2
	රජයේ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය	රාජ්‍ය කළමණාකරණ සහකාර	2
	රජයේ විගණන කටයුතු	ගණකාධිකාරී / රාජ්‍ය කළමණාකරණ සහකාර	2
	රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර නිලධාරීන්ගේ සේවාරම්භක පුහුණුව	රාජ්‍ය කළමණාකරණ සහකාර	3
ශ්‍රී ලංකා ජනමාධ්‍ය අභ්‍යාස ආයතනය	රූපවාහිනී වැඩසටහන් සහතිකපත්‍ර පාඨමාලාව	සංවර්ධන නිලධාරී	1

ඉදිකිරීම් යන්ත්‍රෝපකරණ පුහුණු මධ්‍යස්ථානය	ගබඩාකරණය	රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	1
රජයේ ගණකාධිකාරීන්ගේ සංගමය	විගණන විමසුම් අවම කිරීම	ගණකාධිකාරී	1
ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව	රාජ්‍ය ලේඛන කළමනාකරණය සහ සංරක්ෂණය	අ.අ.ජ. (පාලන)/ස.අ.(පාලන)	2
	රාජ්‍ය ලේඛන පරිපාලනය හා ලේඛනාරක්ෂක නීතිය පිළිබඳ රාජ්‍ය නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීම	පරිපාලන නිලධාරී	2
ශ්‍රී ලංකා පදනම	කථන පුහුණු ඉංග්‍රීසි භාෂා සහතිකපත්‍ර පාඨමාලාව	පරිපාලන නිලධාරී	2
යටිතුවර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය	දෙවන භාෂා කුසලතා සංවර්ධන වැඩසටහන හා රාජ්‍ය සේවය ද්විභාෂාකරණය කිරීම	රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	2
ඇඩම්ස් ස්කිල්ස් සංවර්ධන ආයතනය	MICROSOFT EXCEL-	සහකාර අධ්‍යක්ෂ	1
මානව සම්පත් අභිවර්ධන ආයතනය	ආකල්ප හා කුසලතා සංවර්ධන වැඩමුළුව XIII	අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	1
	ආකල්ප හා කුසලතා සංවර්ධන වැඩමුළුව II	සහකාර අධ්‍යක්ෂ	1
ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථාව	SLBC මාධ්‍ය ඇකඩමියේ නිවේදක පාඨමාලාව	සංවර්ධන නිලධාරී	1
මෝටර් රථ ප්‍රවාහණ දෙපාර්තමේන්තුව	වායු විමෝචන ප්‍රමිතීන් පවත්වාගෙන යාම	රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	2
නිපුණතා සංවර්ධන අරමුදල	තොරතුරු තාක්ෂණයට අදාළ භාණ්ඩ ප්‍රසම්පාදනය හා ඇගයීම පිළිබඳ වැඩමුළුව	සහකාර අධ්‍යක්ෂ	2
කෘෂි ව්‍යාපාර සංවර්ධන මණ්ඩලය	ආනයන හා අපනයන ක්‍රියාපටිපාටිය	සහකාර අධ්‍යක්ෂ/ සංවර්ධන නිලධාරීන්	7

உள்ள
நிதி
FINANCE

3. මූල්‍ය අංශය

2016 වර්ෂය තුළදී දෙපාර්තමේන්තුව සඳහා වාර්ෂික ඇස්තමේන්තු ගත (ඒකාබද්ධ අරමුදල) මුළු ප්‍රතිපාදනය වූ රු.මිලියන 1107.01 ක ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණයක් වැය ශීර්ෂ 289 යටතේ වූ එක් වැඩසටහනක් වෙනුවෙන් සහ ව්‍යාපෘති දෙකක් වෙනුවෙන් වූ ප්‍රාග්ධන හා පුනරාවර්තන වියදම් සඳහා වෙන් කෙරුණි.

3.1 2016 වර්ෂය තුළ මුදල් වෙන් කිරීම් සහ වැය කිරීම්

3.1.1 වගුව : 2016 වර්ෂය තුළ මුදල් වෙන් කිරීම් සහ වැය කිරීම්

කරුණ	ලැබීම් (රු.)	වියදම් (රු.)	ප්‍රතිශතය (%)
වැය ශීර්ෂය - 289			
වැඩසටහන - 02			
ව්‍යාපෘතිය - 01 අපනයන බෝග සංවර්ධන වැඩසටහන			
ප්‍රාග්ධන වියදම			
ප්‍රාග්ධන වත්කම් පුනරුත්ථාපනය හා වැඩිදියුණු කිරීම	14,000,000.00	13,549,495.00	96.78
• ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්	10,000,000.00	9,715,666.00	97.16
• යන්ත්‍ර සහ යන්ත්‍රෝපකරණ	1,000,000.00	905,795.00	90.58
• වාහන	3,000,000.00	2,928,033.00	97.60
ස්ථාවර වත්කම් අත්පත්කර ගැනීම	12,700,000.00	12,571,114.00	98.99
• ගෘහ භාණ්ඩ හා කාර්යාලීය උපකරණ	2,500,000.00	2,383,134.00	95.33
• යන්ත්‍ර සහ යන්ත්‍රෝපකරණ	2,200,000.00	2,199,999.00	100.00
• ගොඩනැගිලි හා ඉදිකිරීම්	5,000,000.00	4,996,854.00	99.94
• ඉඩම් හා ඉඩම් වැඩිදියුණු කිරීම	3,000,000.00	2,991,127.00	99.70
අපනයන බෝග සංවර්ධනය සඳහා ගොවීන්ට සහය වීම			
සංවර්ධන සහායන්	450,000,000.00	380,351,483.00	84.52
හැකියා වර්ධනය			
පුහුණු කිරීම් හා හැකියා වර්ධනය	1,600,000.00	1,529,384.00	95.59
මුළු ප්‍රාග්ධන වියදම්	478,300,000.00	408,001,476.00	85.30
පුනරාවර්තන වියදම්			
• පුද්ගල පඩිනඩි	381,000,000.00	360,114,911.00	94.52
• වෙනත් වියදම්	44,950,000.00	43,726,152.00	97.28
• සාමාන්‍ය පරිපාලනය	425,950,000.00	403,841,063.00	94.81
මුළු වියදම (ව්‍යාපෘති-01)	904,250,000.00	811,842,539.00	89.78

3.2 මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන හා වියදම් (ව්‍යාපෘති 02)

වගුව 3.2.1 : මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන හා වියදම් (ව්‍යාපෘති 02) – 2015

කරුණ	ලැබීම් (රු.)	වියදම් (රු.)	ප්‍රතිශතය (%)
වැය ශීර්ෂය - 289			
වැඩසටහන - 02			
ව්‍යාපෘතිය- 02- අපනයන බෝග පර්යේෂණ හා ඒකාබද්ධ පළිබෝධ/ රෝග කළමනාකරණ වැඩසටහන			
ප්‍රාග්ධන වියදම			
ප්‍රාග්ධන වත්කම් පුනරුත්ථාපනය හා වැඩිදියුණු කිරීම	5,800,000.00	5,488,455.00	94.63
ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්	2,500,000.00	2,356,530.00	94.26
යන්ත්‍ර සහ යන්ත්‍රෝපකරණ	1,000,000.00	900,838.00	90.08
වාහන	2,300,000.00	2,231,087.00	97.00
ස්ථාවර වත්කම් අත්පත්කර ගැනීම	13,000,000.00	12,592,603.00	96.87
ගෘහ භාණ්ඩ හා කාර්යාලීය උපකරණ	1,000,000.00	834,771.00	83.48
යන්ත්‍ර සහ යන්ත්‍රෝපකරණ	2,000,000.00	1,910,309.00	95.52
ගොඩනැගිලි හා ඉදිකිරීම්	6,000,000.00	5,862,710.00	97.71
ඉඩම් හා ඉඩම් වැඩිදියුණු කිරීම	4,000,000.00	3,984,814.00	99.62
හැකියා වර්ධනය			
පුහුණු කිරීම් හා හැකියා වර්ධනය	600,000.00	552,947.00	92.16
ජාතික කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම			
ආයෝජන (NARP)	4,000,000.00	3,320,080.00	83.00
ආයෝජන-සාදික්කා කොළ හැලීමේ රෝග පාලන වැඩසටහන	2,000,000.00	1,497,478.00	74.87
මුළු ප්‍රාග්ධන වියදම්	25,400,000.00	23,451,563.00	92.33
පුනරාවර්තන වියදම්			
පුද්ගල පඩිනඩි	158,600,000.00	146,040,238.00	92.08
වෙනත් වියදම්	18,760,000.00	16,879,413.00	89.98
සාමාන්‍ය පරිපාලනය	177,360,000.00	162,919,651.00	91.86
මුළු වියදම (ව්‍යාපෘති2)	202,760,000 .00	186,371,214.00	91.92
මුළු වියදම (ව්‍යාපෘති1සහ2)	107,010,000.00	998,213,753.00	90.17

2015 වසරට සාපේක්ෂව මෙම වසර සඳහා ඒකාබද්ධ අරමුදල මගින් දෙපාර්තමේන්තුවට ලබා දුන් ප්‍රතිපාදන වල රු.මිලියන 131.24 ක වර්ධනයක් පෙන්වයි. එය 13.4% ක වර්ධනයකි. 2016 වර්ෂය සඳහා වූ සම්පූර්ණ මුදල් වෙන් කිරීම වන රු.මිලියන 1107 කින් රු. මිලියන 998 ක් වැය කිරීමට හැකි වූ අතර එය 90.17 % ක ප්‍රතිශතයකි. ලබා දුන් ප්‍රතිපාදන වලින් 89.78 % ක් හා 91.92 ක මූල්‍ය ප්‍රගතිය

පෙන්වීමට පිළිවෙලින් ව්‍යාපෘති අංක 01 හා අංක 02 සමත් වී ඇත. සවිස්තරව ගත් විට 2016 වර්ෂයේ ප්‍රාග්ධන වියදම් සඳහා මුදලින් 85.30% ක් හා 92.33% ක ප්‍රගතියක් පිළිවෙලින් ව්‍යාපෘති අංක 01 හා අංක 02 පෙන් වූ අතර සුනරාවර්තන වියදම් සඳහා එය පිළිවෙලින් 94.81% ක් හා 91.86% ක් විය. ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ තාක්ෂණික නිලධාරීන්ගේ හිඟයක් මධ්‍යයේ වුවද 2016 වර්ෂය සඳහා ලබාදුන් මුදලින් 90.17% ක ප්‍රගතියක් ළඟාකර ගැනීමට හැකි වීම අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව ලද දිරිගන්වන සුළු ප්‍රගතියකි.

3.3 2016 වර්ෂයේ ආදායම

ආදායම් ප්‍රභවය	ඇස්තමේන්තුගත මුදල (රු.මි)	සත්‍ය ලැබීම් (රු.මිලි.)
රජයේගොඩනැගිලි කුලී	1.45	1.50
අනෙකුත් ණය පොලී	3.20	3.25
දෙපාර්තමේන්තුමය විකිණීම	8.00	9.27
විවිධ ආදායම්	35.00	44.10
අනෙකුත් ලැබීම්	7.00	7.40
වැන්දඹු සහ අනන්ත දරු	15.00	15.80
ප්‍රාග්ධන වත්කම් විකිණීම	3.00	3.96
එකතුව	72.65	85.28
අත්තිකාරම් ගිණුම් සීමා		
උපරිම වියදම් සීමාව	30,000,000.00	29,970,628.36
අවම ලැබීම් සීමාව	24,000,000.00	27,958,248.66
උපරිම හර ශේෂ සීමාව	110,000,000.00	78,911,328.46

3.4 අභ්‍යන්තර විගණන අංශය

කාර්යභාරය

අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මුදල් රෙගුලාසි 128 මගින් පවරා ඇති රාජකාරි හා වගකීම් මනාව ඉටුකරන්නේදැයි පරීක්ෂා කර තහවුරු කර ගැනීම.

3.4.1 අභ්‍යන්තර විගණනයේ වගකීම

- දෙපාර්තමේන්තුවේ දැක්ම, අරමුණු සහ මෙහෙවර කරා ළඟා වීමේදී ඉටු කළ යුතු කාර්යන් කාර්යක්ෂමව, ඵලදායීව සහ විනිවිධභාවයෙන් යුතුව ඉටු වන්නේදැයි සොයා බැලීම
- රාජ්‍ය මුදල් වල හිමිකාරත්වය සහ භාවිතය පාර්ශවයන් දෙකක් අතර වන බැවින් එම මුදල් භාවිතය මුදල් රෙගුලාසි වක්‍රලේඛ සහ අදාළ ආයතනයේ අරමුණු අනුව සිදුවේදැ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ආයතනයට සහාය වීම

අභ්‍යන්තර විගණන හා විමර්ශන පහත අංශයන්ගෙන් සිදු කරනු ලබයි.

මූල්‍ය විගණනය	}	වාර්ෂික අභ්‍යන්තර විගණන වැඩසටහන ,නව අයවැය ක්‍රමය ,විදේශ ආධාර විශේෂ විමර්ශන ව්‍යාපෘති යනාදි සියලුම අංශ කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම
---------------	---	--

3.4.2 අභ්‍යන්තර විගණන වාර්තා සකස් කිරීම

විගණන වාර්තා

විශේෂ විමර්ශන විගණන වාර්තා

කළමනාකරණ විගණන කමිටු තීරණ වාර්තා

3.4.3 අභ්‍යන්තර විගණනයේදී අවධානය යොමු කල යුතු අංග

- මුදල් රෙගුලාසි 135 යටතේ බලය පැවරීම
- වාර්ෂික කාර්ය සාදන සැලැස්ම
- ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම සහ කාල සටහන
- අග්‍රිම ගිණුම් ,නොපියවූ අග්‍රිමගිණුම් , වැය පාලනය හා වත්කම් කළමනාකරණය
- පෞද්ගලික ලිපි ගොනු , නිවාඩු සම්බන්ධ ගොනු

3.4.4 විෂයපථය

2016 වර්ෂයේ අභ්‍යන්තර විගණන අංශය මගින් විගණන ඒකක 28 ක් නිරීක්ෂණය කරන ලදී . එයට පහත සඳහන් ඒකකයන් ඇතුළත් විය.

• දිස්ත්‍රික් කාර්යාල	- 08
• පර්යේෂණ සහ උප පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන	- 06
• මධ්‍යම පැළ තවාන්	- 09
• පුහුණු මධ්‍යස්ථාන	- 01
• විශේෂ විමර්ශන	- 01
• ගොවිපළ හා ගබඩාව	- 01
• ප්‍රධාන කාර්යාලය	

ගිණුම් අංශය - 01

පාලන අංශය - 01

3.4.5 වෙනත් ක්‍රියාකාරකම්

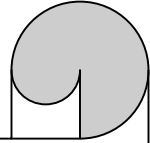
- දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ලැබෙන රජයේ විගණන විමසුම් සඳහා පිළිතුරු සකස් කිරීම
- විමසුමට ලක්කල වසර තුළ විගණන විමසුම් 10ක් සඳහා පිළිතුරු සකසා ඉදිරිපත් කර ඇත.

கலீர்லன அபிவிருத்தி DEVELOPMENT

2016 වර්ෂයේ සංවර්ධන අංශයේ ක්‍රියාත්මක කළ විශේෂ වැඩසටහන්

- ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ව්‍යාපාර උපදේශන ඒකකයක් ස්ථාපිත කිරීම .
- අපනයන බෝග වගාවන් පිළිබඳ ජනතාව දැනුවත් කිරීම හා ජනප්‍රිය කිරීම සඳහා “ප්‍රයිම් එක්ස්පෝ” ප්‍රදර්ශන මහනුවරදී හා ඇම්ලිපිටියේදී ඉතා ඉහළ මට්ටමෙන් සාර්ථක ලෙස පවත්වන ලදී.
- ගම්මිරිස් වගාවේ ඵලදායීතාවය නැංවීම සඳහා වූ “සෙවණ කප්පාදු මාසය” 2016.11.05 සිට 2016.12.05 දක්වා පවත්වන ලදී.
- අපනයන කෘෂි බෝග ගෙවතු වගාව මඟින් කාන්තාවන්ගේ ආර්ථිකය ශක්තිමත් කිරීමට සිදු කරන වැඩසටහනක් වන “ධන සවිය” ගෙවතු 53,152ක් වැඩිදියුණු කිරීම හරහා එහි පළමු අදියර නිම කරන ලදී.
- කුළුබඩු වලට අගය එකතු කිරීම පිළිබඳව විනයට ගොස් අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා හොඳම ගම්මිරිස් ගොවි මහතුවන් තිදෙනාට අධ්‍යයන වාරිකාවක් ලබාදිණි.
- කුරුඳු වගාවේ සශ්‍රීකත්වය පතා වාර්ෂිකව පවත්වන නැවුම් කුරුඳු මංගල්‍යය සීනිගම දේවාලයේදී උත්සවශ්‍රීයෙන් පවත්වන ලදී.

4.1 හැඳින්වීම

අපනයන කෘෂි බෝග ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රවර්ධනය උදෙසා ගොවීන්ට හා වෙනත් පාර්ශ්වකරුවන්ට තාක්ෂණික මාර්ගෝපදේශනය, රෝපණ ද්‍රව්‍ය හා මූල්‍ය ආධාර සැපයීම සඳහා දෙපාර්තමේන්තුව තුළ වැදගත් භූමිකාවක් සංවර්ධන අංශය විසින් ඉටු කරනු ලැබේ. මෙම අංශය අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (සංවර්ධන) විසින් මෙහෙයවනු ලබන අතර අපනයන කෘෂි බෝග සංවර්ධන වැඩසටහන කළමනාකරණය කොට ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පළාත් දෙක බැගින් පවරා දී ඇති අධ්‍යක්ෂවරු (සංවර්ධන) නිදේනෙකුගේ සහාය ද මේ සඳහා ලැබේ. අදාළ දිස්ත්‍රික්කවලට අනුයුක්ත කර ඇති සහකාර අධ්‍යක්ෂවරු, ව්‍යාප්ති නිලධාරී කොට්ඨාස භාර ව්‍යාප්ති නිලධාරීහු, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන සහකාරවරු සහ අංශයට අනුයුක්ත කරනු ලැබූ සංවර්ධන නිලධාරීහු සංවර්ධන අංශයේ සේවාවන් හා කාර්යයන් අඛණ්ඩව සිදු කර ගෙන යාම සඳහා සහයෝගය දක්වති.

සංවර්ධන අංශයේ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් හා සේවාවන් මේ දක්වා ප්‍රධාන වශයෙන් මහනුවර, මාතලේ, නුවරඑළිය, කුරුණෑගල, කොළඹ, කළුතර, ගාල්ල, මාතර, හම්බන්තොට, ගම්පහ, කෑගල්ල, රත්නපුර, බදුල්ල හා මොණරාගල වැනි තෙත් සහ අන්තර්මාධ්‍ය දේශගුණික කලාප වලට අයත් දිස්ත්‍රික්ක දහහතරක් ආවරණය කරමින් ක්‍රියාත්මක වූ අතර 2016 වසරේ අපනයන බෝග වගාවන් තව දුරටත් ප්‍රවර්ධනය කිරීම පිණිස අම්පාර, අනුරාධපුර, හා පොලොන්නරුව යන දිස්ත්‍රික්ක වල අලුතින් දිස්ත්‍රික්ක කාර්යාල 3ක් විවෘත කර එමඟින් සාම්ප්‍රදායිකව අපනයන බෝග වගා නොකරන ප්‍රදේශ කරා කෘෂි අපනයන බෝග සංවර්ධන කටයුතු ව්‍යාප්ත කිරීම අඛණ්ඩව සිදු කරන ලදී.

4.2 බෝග සංවර්ධන වැඩසටහන

2016 වසරේ දී සංවර්ධන අංශය විසින් පහත සඳහන් ජර්මාන වැඩසටහන් ක්‍රියාවට නංවන ලදී.

1. නව/නැවත වගා වැඩසටහන
2. ධනසවිය ආර්ථික ගෙවතු වගා වැඩසටහන
3. එලදායිතා වර්ධන වැඩසටහන
4. අපනයන කෘෂි බෝග ආශ්‍රිත පසු අස්වනු තාක්ෂණ හා ගුණාත්ම සංවර්ධන වැඩසටහන

2016 වර්ෂය තුළ දී පසු අස්වනු උපදේශන සේවා, වැවිලි උපදේශන සේවා හා පැළ හා රෝපණ ද්‍රව්‍යවල ගුණාත්මය සහතික කිරීම සඳහා වන පැළ සහතිකකරණ වැඩසටහන, තෝරාගත් ගම්මානවල පොකුරු ගොවිපළ ලෙස අපනයන කෘෂි බෝග වගා කිරීම වැනි විශේෂ වැඩසටහන් ද ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. එකී ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන් 4 ප්‍රචලිත කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් ලෙස පාර්ශ්වකරුවන් දැනුවත් කිරීම හා පුහුණු කිරීම ද සිදු කෙරිණි.

4.3 අපනයන කෘෂි බෝග අංශයේ ප්‍රවර්ධනය සඳහා ආයෝජන ආධාර යෝජනා ක්‍රමය

මෙම යෝජනා ක්‍රමය 1972 දී දෙපාර්තමේන්තුව පිහිටුවීමත් සමගම හඳුන්වා දෙනු ලැබූ වැඩසටහනක් වන අතර පසුගිය වසර 40ක කාලය ඇතුළත කිහිප වතාවක්ම සංශෝධනවලට ලක් කරන ලදී. අපනයන කෘෂි බෝගවල නිෂ්පාදනය, ඵලදායීතාව හා ගුණාත්ම සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම උදෙසා 2015 වසරේ අප්‍රේල් මාසයේ දී සංශෝධනය කරන ලද මෙම ආධාර යෝජනා ක්‍රමය 2016 වසරේදී සුළු වශයෙන් වෙනස් වීම්වලට ලක් වී ක්‍රියාත්මක විය.

4.3.1 නව වගාව සඳහා වන අපනයන කෘෂි බෝග ආයෝජන ආධාර යෝජනා ක්‍රමය

2016 වසරේදී නව වගා සඳහා ලබා දෙන පැළ සඳහා වන වටිනාකමින් 50% ක් වගාකරුගෙන් අය කිරීමේ ක්‍රමය යටතේ රෝපණඳුලා ලබාදෙන ලදී. නව වගා වැඩසටහන සඳහා ක්‍රියාත්මක වූ අපනයන කෘෂි බෝග ආයෝජන ආධාර ක්‍රමය 4.3.1.1 වගුවෙහි දැක්වෙන අතර නව වගා වැඩසටහනෙහි ප්‍රගතිය 4.3.1.2 වගුවෙහි දැක්වේ.

4.3.1.1 වගුව : නව වගා සඳහා අපනයන කෘෂි බෝග ආයෝජන ආධාර ක්‍රමය

බෝගය	නව වගා සඳහා ලබා දෙන ආයෝජන ආධාර (රු.)					
	බෝග අතර පරතරය	හෙක්ටයාරයකට පැළ සංඛ්‍යාව	පළමු වාරිකය රු. (පැළ සිටුවා මාස 3 කට පසු)	දෙවන වාරිකය රු. (පැළ සිටුවා මාස 18 කට පසුව)	තුන්වන වාරිකය රු. (පැළ සිටුවා මාස 24-36 කට පසුව)	මුළු වටිනාකම (රු./හෙ.)
කුරුඳු	1.2x0.9m	9000	40,000	20,000	20,000	80,000
ගම්මිරිස්	2.4x2.4m	1700	40,000	20,000	20,000	80,000
කරාඬු	6.0x6.0m	250	20,000	10,000	10,000	40,000
සාදික්කා	6.0x6.0m	250	20,000	10,000	10,000	40,000
කරඳුමුංගු	2.0x2.5m	2000	40,000	10,000	10,000	60,000
පුවක්		1600	20,000	5,000	15,000	40,000
ඇරබිකා කෝපි	1.8x1.8m 1.8x2.5m	3000	40,000	20,000	20,000	80,000
රොබස්ටා කෝපි	3.0x3.0m	1600	20,000	10,000	10,000	40,000
කොකෝවා	3.0x3.0m	1100	40,000	20,000	20,000	80,000
පැහිරි /සේර	0.9x0.9m 0.6x0.6m	27500	20,000	20,000	-	40,000

4.3.1.2 වගුව : නව වගා වැඩසටහනේ ප්‍රගතිය - 2016

බෝගය	ලැබුණු අයදුම්පත්		නිර්දේශිත අයදුම්පත්		නිකුත් කළ බලපත්‍ර ගණන		වගා කළ වපසරිය		ආධාර ගෙවූ වපසරිය	
	සංඛ්‍යාව	හෙක්.	සංඛ්‍යාව	හෙක්.	සංඛ්‍යාව	හෙක්.	සංඛ්‍යාව	හෙක්.	සංඛ්‍යාව	හෙක්.
කුරුඳු	3566	1468.90	2641	1057.78	1442	557.75	1456	561.05	2669	928.65
ගම්මිරිස්	7624	2229.70	5239	1385.38	2735	762.93	2030	492.51	3482	759.09
කරාබු	81	26.40	60	19.40	36	10.90	36	13.10	15	4.30
සාදික්කා	251	94.40	181	53.80	137	39.00	93	24.55	100	24.90
කරදමුංගු	17	10.60	14	9.90	3	3.40	2	2.80	2	0.4
වැනිල	47	7.50	40	4.50	6	0.60	2	0.20	0	0
පුවක්	371	125.45	315	103.40	196	58.01	157	44.46	82	20.75
බුලත්	11	1.40	1	0.40	1	0.40	1911	31.11	0	0
කෝපි	179	143.80	142	111.00	58	52.80	53	46.10	56	12.1
කොකෝවා	754	218.20	663	182.10	571	180.30	504	161.90	861	254.10
පැහිරි	401	249.20	361	196.30	346	214.40	249	157.70	176	67.40
එකතුව	13302	4575.55	9657	3123.96	5531	1880.49	6493	1535.48	7443	2071.69

4.3.2 ඵලදායීතා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන

ඵලදායීතා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන හඳුන්වා දෙන ලද්දේ අඩු බෝග සනත්වය හා දුර්වල බෝග කළමනාකරණය හේතුවෙන් අඩු නිෂ්පාදනයක් පෙන්නුම් කරන අපනයන කෘෂි වගාවල ඒකක වපසරිය වැඩි කිරීම අරමුණු කර ගනිමිනි. පර්යේෂණ දත්ත අනුව කුරුඳු වගා කරන ප්‍රදේශ වල පසේ ආම්ලිකතාව අධික වීමට පිළියමක් වශයෙන් ඩොලමයිට් යෙදීමක් ගම්මිරිස්,කෝපි සහ සාදික්කා, කරාබු, කොකෝවා වගාවන් හි පාංශු පෝෂණ තත්ත්ව වැඩි දියුණු කර නියඟයට ඔරොත්තු දීම සඳහා රොක්පොස්පෙට් යෙදීමටත් මෙම ආධාර මුදල 2016 වසරේදී යොදා ගන්නා ලදී. පාළු සිටුවීම,පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රම හා පසේ තෙතමනය රඳවා ගැනීමේ ක්‍රම,බෝග හා සෙවණ ශාක කප්පාදු කිරීම, ඒකාබද්ධ පැළෑටි පෝෂක කළමනාකරණය හා ඒකාබද්ධ පළිබෝධ කළමනාකරණය වැනි නිර්දේශිත ශෂ්‍ය විද්‍යාත්මක පිළිවෙත් අනුගමනය මෙම යෝජනා ක්‍රමය යටතේ ආධාර ලබා ගැනීමට සපුරාලිය යුතු අවශ්‍යතා වේ. යෝජනා ක්‍රමයේ විස්තර 4.3.2.1 වගුවේ දැක්වේ.

4.3.2.1 වගුව : එලදායිතා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන සඳහා ආධාර යෝජනා ක්‍රමය (එක් එක් බෝගය සඳහා පිරිනමන ආධාරය හෙක්ටයාරයට (රු.)

බෝගය	පළමු වසර (රු.)	දෙවැනි වසර (රු.)	තෙවන වසර (රු.)	එකතුව (රු.)
කුරුඳු	13,000.00	13,000.00	14,000.00	40,000.00
ගම්මිරිස්	13,000.00	13,000.00	14,000.00	40,000.00
කරාඬු	7,800.00	7,800.00	4,400.00	20,000.00
සාදික්කා	7,800.00	7,800.00	4,400.00	20,000.00
කරදමුංගු	13,000.00	13,000.00	14,000.00	40,000.00
කෝපි	13,000.00	13,000.00	14,000.00	40,000.00
කොකෝවා	13,000.00	13,000.00	14,000.00	40,000.00

එලදායිතා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහනේ 2016 වසර තුළ දී සංවර්ධනය කරන ලද භූමි ප්‍රමාණයේ ප්‍රගතිය 4.3.2.2 වගුවෙහි දැක්වේ.

4.3.2.2 වගුව : එලදායිතා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන යටතේ විවිධ දිස්ත්‍රික්කවල සංවර්ධනය කරන ලද භූමි ප්‍රමාණයන් (හෙක්.)

දිස්ත්‍රික්කය	බෝගය							එකතුව
	කුරුඳු	ගම්මිරිස්	කෝපි	කොකෝවා	එනසාල්	කරාඬු	සාදික්කා	
කුරුණෑගල	11.8	56.2	0.8	-	-	2.4	-	71.2
මාතලේ	13.3	94.5	-	2	-	8.1	-	117.9
මහනුවර	2.3	126	4.1	1.2	-	25	13	171.6
නුවර එළිය	-	9.9	8.5	-	1.7	0.6	-	20.7
බදුල්ල	11.3	158.8	-	-	-	-	-	170.1
මොණරාගල	3	91	-	4.4	-	-	-	98.4
හම්බන්තොට	65.3	12.9	-	-	-	-	-	78.2
මාතර	117.2	-	-	-	-	-	-	117.2
ගාල්ල	3.5	-	-	-	-	-	-	3.5
කළුතර	45	-	-	-	-	-	-	45
කොළඹ	3.9	-	-	-	-	-	-	3.9
ගම්පහ	5.6	11.4	-	-	-	-	-	17
කෑගල්ල	1.3	5.9	0.1	-	-	4.4	-	11.7
රත්නපුර	77.9	119	-	-	-	-	-	196.9
එකතුව	361.4	685.6	13.5	7.6	1.7	40.5	13	1123.3

4.3.3 පසු අස්වනු සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා අපනයන කෘෂි ආධාර යෝජනා ක්‍රමය

අපනයන කෘෂි බෝග නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මය ඉහළ නැංවීම සඳහා 1998 වසරේ දී පසු අස්වනු උපදේශන සේවා ඒකකය පිහිටුවන ලද අතර සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ද එම සේවාවන් ක්‍රියාවට නංවන ලදී. ආයෝජන ආධාර යෝජනා ක්‍රමය 2015 වසරේ අප්‍රේල් මස දී සංශෝධනයට ලක් කෙරුණු අතර විවිධ මට්ටමෙන් ක්‍රියාකාරී වන පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා යෝග්‍ය වන පරිදි පැකේජ තුනක් හඳුන්වා දෙන ලදී. මෙම ආධාර යෝජනා ක්‍රමයේ ප්‍රධාන අරමුණු වනුයේ අන්තර්ජාතික වෙළෙඳපොළවල තරඟයට මුහුණ දීම සඳහා නිෂ්පාදනයේ ගුණාත්මය පවත්වා ගැනීම, නිෂ්පාදිත විවිධාංගීකරණය, අගය එකතු කිරීම හා අපනයන කෘෂි බෝග අලෙවිය සඳහා පහසුකම් සැපයීමයි. ආධාර යෝජනා ක්‍රම තුනෙහි විස්තර පහත පරිදි වේ.

4.3.3.1 වගුව : පසු අස්වනු ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ආධාර යෝජනා ක්‍රමය

a) යන්ත්‍ර සූත්‍ර

උපකරණ		ධාරිතාව(අවම)	ඒකකයක් සඳහා ආයෝජන ආධාර (උපරිමය) රු.
1.1	ගම්මිරිස් සැකසීමේ ක්‍රියාවලිය සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ		
a	උණුවතුර ප්‍රතිකාර කට්ටලය	වරකට කි.ග්‍රෑ. 25	රු. 3,000.00
b	සුදු ගම්මිරිස් නිෂ්පාදන යන්ත්‍රය	පැයට කි.ග්‍රෑ.150	රු. 30,000.00
c	ගම්මිරිස් බීජ වෙන් කරන යන්ත්‍රය		
i	ශ්‍රමයෙන් ක්‍රියාකරන	පැයට කි.ග්‍රෑ.100	රු. 15,000.00
ii	විදුලියෙන් ක්‍රියාකරන	පැයට කි.ග්‍රෑ.500	රු. 40,000.00
iii	එන්ජිමෙන් ක්‍රියාකරන	පැයට කි.ග්‍රෑ.500	රු. 40,000.00
d	අමු ගම්මිරිස් බීජ ශ්‍රේණි කිරීමේ උපකරණය	පැයට කි.ග්‍රෑ.250	රු. 15,000.00
e	ගම්මිරිස් ශ්‍රේණි කිරීමේ යන්ත්‍රය	පැයට කි.ග්‍රෑ.200	රු. 30,000.00
f	සල් අඩය (No 6/8/10 දැල)	2' x2' x3" පරිමාව	රු. 200.00
1.2	කෝපි සැකසීමේ ක්‍රියාවලිය සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ		
a	පොතු ගලවන යන්ත්‍රය		
i	අතින් ක්‍රියාකරණ	පැයට කි.ග්‍රෑ.100	රු.10,000.00
ii	එන්ජිමෙන් හෝ විදුලියෙන් ක්‍රියාකරන (බීජ සේදීමේ පහසුකම් ද ඇතුළුව)	පැයට කි.ග්‍රෑ.250	රු.20,000.00
b	පාවීමන්ට ආවරණය ඉවත් කිරීමේ යන්ත්‍රය	පැයට කි.ග්‍රෑ.250	රු.25,000.00
1.3	කොකෝවා සැකසීමේ ක්‍රියාවලිය සඳහා අත්‍යවශ්‍ය අංග		
a	පැසවීමේ පෙට්ටි 03 ක් (1 වන ශ්‍රේණියේ දැව)	2'x2'x2' ට වැඩි	රු. 2,000 බැගින් රු.6,000.00
1.4	අනෙකුත් බෝග සඳහා		
a	ඉහුරු/ කහ පෙනි කැපීමේ යන්ත්‍රය		
I	අතින් ක්‍රියාකරන	පැයට කි.ග්‍රෑ.30	රු.5,000.00

	II. විදුලියෙන් ක්‍රියාකරන	පැයටකි.ගු.100	රු.20,000.00	
b	කහ තැම්බීමේ ඒකකය	කි.ගු.10	රු.1,500.00	
c	කහ ඔප දැමීමේ උපකරණය			
	I. අතින් ක්‍රියාකරන	පැයටකි.ගු. 30	රු.5,000.00	
	II. විදුලියෙන් ක්‍රියාකරන	පැයටකි.ගු. 60	රු.10,000.00	
d	කුළුබඩු ඇඹරීමේ යන්ත්‍රය		රු.10,000.00	
e	කුළුබඩු කුඩුකිරීමේ යන්ත්‍රය		රු.30,000.00	
f	සාදික්කා කටුව ඉවත් කිරීමේ යන්ත්‍රය	පැයටකි.ගු.100	රු.10,000.00	
g	වැනිලා පදම් කිරීමේ පෙට්ටි	ඒකකයක ධාරිතාවය කි.ගු.20	රු.15,000.00	
1.5	වියලන ඒකක සඳහා (දර හා ඉන්ධන භාවිතය)			
	a	වියලනතැටි - පොළොව මට්ටමෙන් අඩි 2 ½ උසකින් තැබීමට සැකසිය යුතුය.		
			i. වර්ග අඩි 100 අවම	රු.6,000.00
		වියලනතැටි	ii. වර්ග අඩි 100 වැඩි (එක් වර්ග අඩියකට රු 60.00 බැගින්)	රු.10,000.00 (උපරිමය දක්වා)
	b	වියලනකුටි		
		වියලන කුටියට අමතරව වියලන තැටි නිර්දේශිතපරිදි සකස් කර තිබිය යුතුය.		
		වියලනකුටි	i. වර්ග අඩි 400 - 799	රු.40,000.00
			ii. වර්ග අඩි 800 වැඩි	රු.100,000.00
	c	බහුකාර්ය වියලනය		
		i	කැබිනට් ආකාර	
i. කි.ගු. 50 - කි.ගු. 149			රු.25,000.00	
ii. කි.ගු. 150 - කි.ගු.299			රු.75,000.00	
	iii. කි.ගු. 300 සහ ඊටවැඩි	රු.250,000.00		
ii	Flat bed ආකාර			
	කි.ගු.500 සහ ඊට වැඩි		රු.250,000.00	
d	කරදමුංගු වියලනය	කි.ගු.250	රු.200,000.00	
e	සූර්යතාප වියලන	වර්ග අඩි 100 අවමය	රු. 15,000.00	
f	ආරක්ෂිත කමන	වර්ග අඩි 200 අවමය	රු.10,000.00	

b) සැකසුම් මධ්‍යස්ථාන සඳහා ආයෝජන ආධාරය

ගොඩනැගිලි වර්ගය		මුදල රු. (උපරිම)																
2.1	කුඩා පරිමාණ සැකසුම් මධ්‍යස්ථාන අලුතින් ඉදිකිරීම / අලුත්වැඩියාව(B කාණ්ඩය)																	
	<ul style="list-style-type: none"> අලුතින් ඉදිකිරීම සඳහා <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">a. අවමය වර්ග අඩි 400 සිට 599 දක්වා</td> <td style="width: 50%; text-align: right;">රු.100,000.00</td> </tr> <tr> <td>b. වර්ග අඩි 600 සිට 999 දක්වා</td> <td style="text-align: right;">රු.150,000.00</td> </tr> <tr> <td>c. වර්ග අඩි 1000 හෝ ඊට වැඩි</td> <td style="text-align: right;">රු.200,000.00</td> </tr> </table> 		a. අවමය වර්ග අඩි 400 සිට 599 දක්වා	රු.100,000.00	b. වර්ග අඩි 600 සිට 999 දක්වා	රු.150,000.00	c. වර්ග අඩි 1000 හෝ ඊට වැඩි	රු.200,000.00										
a. අවමය වර්ග අඩි 400 සිට 599 දක්වා	රු.100,000.00																	
b. වර්ග අඩි 600 සිට 999 දක්වා	රු.150,000.00																	
c. වර්ග අඩි 1000 හෝ ඊට වැඩි	රු.200,000.00																	
	<ul style="list-style-type: none"> පැරණි ගොඩනැගිලි අළුත්වැඩියාව / වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">a. අවමය වර්ග අඩි 400 හෝ ඊට වැඩි</td> <td style="width: 50%; text-align: right;">රු.100,000.00</td> </tr> <tr> <td> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">i.වහලය අලුත්වැඩියාව</td> <td style="width: 50%; text-align: right;">රු. 25,000.00</td> </tr> <tr> <td>ii.සිවිලිම</td> <td style="text-align: right;">රු. 15,000.00</td> </tr> <tr> <td>iii.කපරාරුව හා පින්තාරු කිරීම</td> <td style="text-align: right;">රු. 15,000.00</td> </tr> <tr> <td>iv.පොළොව ටයිල් කිරීම</td> <td style="text-align: right;">රු. 25,000.00</td> </tr> <tr> <td>v.වැසිජලය බැසයාම සැකසීම (pavement)</td> <td style="text-align: right;">රු. 10,000.00</td> </tr> <tr> <td>vi.ප්‍රමාණවත් වාතාශ්‍රය ලැබෙන පරිදි සැකසීම</td> <td style="text-align: right;">රු. 10,000.00</td> </tr> </table> </td> <td style="text-align: right;">රු. 100,000.00</td> </tr> </table> 		a. අවමය වර්ග අඩි 400 හෝ ඊට වැඩි	රු.100,000.00	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">i.වහලය අලුත්වැඩියාව</td> <td style="width: 50%; text-align: right;">රු. 25,000.00</td> </tr> <tr> <td>ii.සිවිලිම</td> <td style="text-align: right;">රු. 15,000.00</td> </tr> <tr> <td>iii.කපරාරුව හා පින්තාරු කිරීම</td> <td style="text-align: right;">රු. 15,000.00</td> </tr> <tr> <td>iv.පොළොව ටයිල් කිරීම</td> <td style="text-align: right;">රු. 25,000.00</td> </tr> <tr> <td>v.වැසිජලය බැසයාම සැකසීම (pavement)</td> <td style="text-align: right;">රු. 10,000.00</td> </tr> <tr> <td>vi.ප්‍රමාණවත් වාතාශ්‍රය ලැබෙන පරිදි සැකසීම</td> <td style="text-align: right;">රු. 10,000.00</td> </tr> </table>	i.වහලය අලුත්වැඩියාව	රු. 25,000.00	ii.සිවිලිම	රු. 15,000.00	iii.කපරාරුව හා පින්තාරු කිරීම	රු. 15,000.00	iv.පොළොව ටයිල් කිරීම	රු. 25,000.00	v.වැසිජලය බැසයාම සැකසීම (pavement)	රු. 10,000.00	vi.ප්‍රමාණවත් වාතාශ්‍රය ලැබෙන පරිදි සැකසීම	රු. 10,000.00	රු. 100,000.00
a. අවමය වර්ග අඩි 400 හෝ ඊට වැඩි	රු.100,000.00																	
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">i.වහලය අලුත්වැඩියාව</td> <td style="width: 50%; text-align: right;">රු. 25,000.00</td> </tr> <tr> <td>ii.සිවිලිම</td> <td style="text-align: right;">රු. 15,000.00</td> </tr> <tr> <td>iii.කපරාරුව හා පින්තාරු කිරීම</td> <td style="text-align: right;">රු. 15,000.00</td> </tr> <tr> <td>iv.පොළොව ටයිල් කිරීම</td> <td style="text-align: right;">රු. 25,000.00</td> </tr> <tr> <td>v.වැසිජලය බැසයාම සැකසීම (pavement)</td> <td style="text-align: right;">රු. 10,000.00</td> </tr> <tr> <td>vi.ප්‍රමාණවත් වාතාශ්‍රය ලැබෙන පරිදි සැකසීම</td> <td style="text-align: right;">රු. 10,000.00</td> </tr> </table>	i.වහලය අලුත්වැඩියාව	රු. 25,000.00	ii.සිවිලිම	රු. 15,000.00	iii.කපරාරුව හා පින්තාරු කිරීම	රු. 15,000.00	iv.පොළොව ටයිල් කිරීම	රු. 25,000.00	v.වැසිජලය බැසයාම සැකසීම (pavement)	රු. 10,000.00	vi.ප්‍රමාණවත් වාතාශ්‍රය ලැබෙන පරිදි සැකසීම	රු. 10,000.00	රු. 100,000.00					
i.වහලය අලුත්වැඩියාව	රු. 25,000.00																	
ii.සිවිලිම	රු. 15,000.00																	
iii.කපරාරුව හා පින්තාරු කිරීම	රු. 15,000.00																	
iv.පොළොව ටයිල් කිරීම	රු. 25,000.00																	
v.වැසිජලය බැසයාම සැකසීම (pavement)	රු. 10,000.00																	
vi.ප්‍රමාණවත් වාතාශ්‍රය ලැබෙන පරිදි සැකසීම	රු. 10,000.00																	
2.2	කේන්ද්‍රීය සැකසුම් මධ්‍යස්ථාන (D කාණ්ඩය)																	
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">ආයෝජනය i. රු. මිලියන 01 ට වැඩි</td> <td style="width: 50%; text-align: right;">රු.250,000.00</td> </tr> <tr> <td>ii.රු. මිලියන 02 ට වැඩි</td> <td style="text-align: right;">රු.500,000.00</td> </tr> <tr> <td>iii. රු. මිලියන 03 ට වැඩි</td> <td style="text-align: right;">රු.600,000.00</td> </tr> <tr> <td>iv. රු. මිලියන 04 ට වැඩි</td> <td style="text-align: right;">රු.700,000.00</td> </tr> <tr> <td>v. රු. මිලියන 05 ට වැඩි</td> <td style="text-align: right;">රු.750,000.00</td> </tr> </table>	ආයෝජනය i. රු. මිලියන 01 ට වැඩි	රු.250,000.00	ii.රු. මිලියන 02 ට වැඩි	රු.500,000.00	iii. රු. මිලියන 03 ට වැඩි	රු.600,000.00	iv. රු. මිලියන 04 ට වැඩි	රු.700,000.00	v. රු. මිලියන 05 ට වැඩි	රු.750,000.00	} වර්ග අඩි 1000 ට වැඩිවිය යුතුය						
ආයෝජනය i. රු. මිලියන 01 ට වැඩි	රු.250,000.00																	
ii.රු. මිලියන 02 ට වැඩි	රු.500,000.00																	
iii. රු. මිලියන 03 ට වැඩි	රු.600,000.00																	
iv. රු. මිලියන 04 ට වැඩි	රු.700,000.00																	
v. රු. මිලියන 05 ට වැඩි	රු.750,000.00																	
2.3	කණ්ඩායම් සැකසුම් මධ්‍යස්ථාන (C කාණ්ඩය) මෙය වනුලේඛ අංක 3/2014 , (2014/08/01) හි පරිදි ක්‍රියාත්මක වේ																	

c) වාෂ්පශීලී තෙල් නිස්සාරණ ඒකක සඳහා ආයෝජන ආධාර

වාෂ්පශීලී තෙල් නිස්සාරණ ඒකක		
උපකරණ	ධාරිතාව	ඒකකයක් සඳහා ආයෝජන ආධාර (උපරිමය) රු.
3.1.අලුතින් ඉදිකිරීම		
<ul style="list-style-type: none"> පොතු තෙල් 	50 කි.ග්‍රෑ./වරකට (අවම)	} රු. 250,000.00
කොළ තෙල්	250 කි.ග්‍රෑ./වරකට (අවම)	
3.2.අලුත්වැඩියාව/ වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා		

<ul style="list-style-type: none"> පොතු තෙල් 	50 කි.ග්‍රෑ./වරකට	} රු. 200,000.00 (උපරිමයට යටත්ව)
<ul style="list-style-type: none"> කොළ තෙල් 	250 කි.ග්‍රෑ./වරකට	
	i. වාණිජ උත්පාදකය (යකඩ)	රු. 10,000.00
	ii. වාණිජ උත්පාදකය (සුදු යකඩ)	රු. 25,000.00
	iii. ලිප / දුම් කවුළුව	රු. 12,000.00
	iv. කොළ භාජනය - පියන සහිත (සුදු යකඩ)	රු. 40,000.00
	v. වාණිජ බට / කරාම (සුදු යකඩ)	රු. 10,000.00
	vi. උල්පාත්තුව (සුදු යකඩ)	රු. 15,000.00
	vii. වෙනත් ද්‍රව්‍ය	රු. 7,000.00
	viii. සිසිලන බට 1½" හෝ 2" (යකඩ, සුදු යකඩ)	රු. 25,000.00
	ix. කනිවිච්චි (සුදු යකඩ)	රු. 15,000.00
	x. භංජනකය (සුදු යකඩ)	රු. 10,000.00
	xi. පොතු තෙල් භාජනය (සුදු යකඩ)	රු. 25,000.00
	xii. ගොඩනැගිල්ල (වර්ග අඩි 1200)	රු. 40,000.00

d) කෘෂි අපනයන බෝග ගබඩා පහසුකම් සඳහා ආයෝජන ආධාරය

මෙම අධාර ක්‍රමය යටතේ ඒ ඒ බෝගවල අගය දාමයන් අධ්‍යයනය කර අවසානයේ ඒවායේ ගුණාත්මය ඉහළ නැංවීම පිණිස යහපත් නිෂ්පාදන පිළිවෙත් දිරි ගැන්වීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

විස්තරය		ආයෝජන ආධාරය
1	අවම ප්‍රමාණය වර්ග අඩි 300 සිට 500 දක්වා , රු.200,000 සිට රු.400,000 දක්වා ආයෝජනයක් සිදුකර ඇති අවස්ථාවලදී.	රු. 50,000
2	වර්ග අඩි 501 සිට ඊට වැඩි වන අවස්ථාවලදී හා ඒ සඳහා රු. 400,000කට වැඩි ආයෝජනයක් සිදුකර ඇති අවස්ථාවලදී.	රු.100,000

e) අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන කර්මාන්ත සඳහා ආයෝජන අධාර

අපනයන කෘෂි බෝගවල යහපත් නිෂ්පාදන පිළිවෙත් අනුගමනය කර අගය එකතු කිරීම තුළින් රටට ලැබෙන විදේශ විනිමය වැඩි කිරීම සඳහා ආයෝජකයන් දිරිගැන්වීමට මෙම වැඩසටහන ආරම්භ කරන ලදී.

අනු අංකය	ආයෝජනය	ආයෝජන ආධාරය (රු.)
1.	රු.මි. 02 ට වැඩි	රු. 700,000
2.	රු.මි. 03 ට වැඩි	රු. 750,000
3.	රු.මි. 04 ට වැඩි	රු. 800,000
4.	රු.මි. 05 ට වැඩි	රු. 900,000

4.3.3.2 වගුව : 2016 වසර තුළ පසු අස්වනු ආධාර යෝජනා ක්‍රමයේ ප්‍රගතිය

අයිතමය	නිකුත් කළ ඒකක ගණන
පිරිසැකසුම් මධ්‍යස්ථාන	45
තෙල් ආසවන ඒකක	24
ගම්මිරිස් බීජ වෙන්කරන යන්ත්‍ර	53
උණුදිය ප්‍රතිකාරක කට්ටල	29
වියලන යන්ත්‍ර	22
ආරක්ෂිත කමත්	06
ශ්‍රේණි කිරීමේ යන්ත්‍ර	02
කෝපි පොතුගලවන යන්ත්‍ර	05
සුදු ගම්මිරිස් නිෂ්පාදන යන්ත්‍ර	08
කහ සහ ඉගුරු පෙති කපන යන්ත්‍ර	04
ඇඹරුම් යන්ත්‍ර	04
ආරක්ෂිත තැටි	04
කහ ඔප දැමීමේ යන්ත්‍ර	02
සාදික්කා පොතු ඉවත් කරන යන්ත්‍ර	01
එකතුව	209

4.4. ධනසවිය ආර්ථික ගෙවතු වගා වැඩසටහන

ගෙවතු හා ඒ ආශ්‍රිතව අපනයන කෘෂි බෝග වගා කිරීමෙන් කාන්තාවන්ගේ ආර්ථිකය ශක්තිමත් කිරීම මෙම වැඩසටහනේ පරමාර්ථයයි. මෙම වැඩසටහන සඳහා අවශ්‍ය අපනයන කෘෂි බෝග පැළ සහ උපදෙස් නොමිලේ ලබා දෙන ලදී. ඉදිරිපත් කල බෝග සංකලන 4.4.1 වගුවෙන් දැක්වේ.

4.4.1 වගුව : ධනසවිය ආර්ථික ගෙවතු සඳහා යෝජිත අපනයන කෘෂි බෝග සංකලන - 2016

බෝග සංකලනය	බෝගය	පැළ ප්‍රමාණය
කුරුඳු	කුරුඳු	700
ගම්මිරිස්/පුවක්	ගම්මිරිස්	30-80
	පුවක්	20
කරාබු	කරාබු	05
සාදික්කා	සාදික්කා	05
කරාබු/සාදික්කා	කරාබු	2-3
	සාදික්කා	2-3
ඇරබිකා කෝපි	ඇරබිකා කෝපි	100
පැහිරි	පැහිරි	2000

2016 වසරේ ධනසවිය ආර්ථික ගෙවතු වගා වැඩසටහන් ප්‍රගතිය 4.4.2 වගුවේ සඳහන් වේ.

4.4.2. වගුව : ධනසවිය ආර්ථික ගෙවතු වගා ස්ථාපන ප්‍රගතිය

Crop	ගෙවතු සංඛ්‍යාව	පැළ ප්‍රමාණය											
		ගම්මිරිස්	කෝපි	කුරුඳු නව වගාව	කුරුඳු නැවත වගාව	කරාබු	සාදික්කා	පැහිරි නව වගාව	පුවක්	වැනිලා	බුලත්	වෙනත්	එකතුව
බදුල්ල	4,367	163,038	-	-	-	-	-	-	16,107	-	-	-	179,145
කොළඹ	1,118	18,040	-	5,600	-	-	1,380	-	28,288	-	-	-	53,308
කළුතර	4,021	142,893	-	82,150	-	-	1,955	-	56,945	-	-	-	283,943
ගාල්ල	3,684	41,965	-	1,468,760	-	-	-	-	840	-	-	-	1,511,565
ගම්පහ	3,946	118,785	-	23,500	-	-	-	-	99,040	-	-	-	241,325
හම්බන්තොට	3,856	76,510	-	278,313	-	-	1,007	154,000	104,710	-	-	-	614,540
මහනුවර	3,489	74,692	6,594	-	-	601	5,108	-	18,269	4,640	-	-	109,904
කැගල්ල	4,184	152,912	-	-	-	267	2,743	-	29,080	-	150	-	185,152
කුරුණෑගල	3,232	151,417	346	27,900	-	1	191	-	50,217	-	-	-	230,072
මාතලේ	3,544	128,070	-	-	-	-	564	-	53,580	-	-	-	182,214
මාතර	1,564	33,436	-	514,175	-	-	112	-	2,600	-	-	-	550,323
මොණරාගල	2,609	126,655	-	4,800	-	-	-	-	33,395	-	-	-	164,850
නුවරඑළිය	2,966	66,960	55,210	-	-	1,309	528	-	12,840	-	-	-	136,847
රත්නපුර	6,031	180,405	-	369,900	-	1,257	726	202,000	108,195	-	-	500	862,983
පුත්තලම	378	-	-	1,000	15,680	-	-	-	5,540	-	-	-	22,220
අම්පාර	2,642	65,720	-	160,700	-	-	-	-	19,945	-	-	-	246,365
පොළොන්නරුව	594	18,251	-	-	-	-	-	-	8,414	-	-	-	26,665
අනුරාධපුර	205	8,164	-	20,302	-	-	-	-	1,560	-	-	-	30,026
එකතුව	52,430	1,567,913	62,150	2,957,100	15,680	3,435	14,314	356,000	649,565	4,640	150	500	5,631,447

4.5 රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය හා බෙදා හැරීම

නව වගා හා ඵලදායීතා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් සඳහා ඉහළ ගුණාත්මයකින් යුත් රෝපණ ද්‍රව්‍ය බෙදා හැරීම මෙම වැඩසටහනෙහි අරමුණ යි. සංවර්ධන ආධාර යෝජනා ක්‍රමය යටතේ සුදුසුකම් ලැබූ හා අපනයන කෘෂිකම් දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් විසින් දුන් උපදෙස් පරිදි ඉඩම් සකස් කිරීම, පාංශු සංරක්ෂණය හා වෙනත් ක්ෂේත්‍ර කටයුතු සාර්ථකව සම්පූර්ණ කරන ලද සියලුම ගොවීන්ට රෝපණ ද්‍රව්‍ය 50% ක සහනාධාර මුදලකට සපයන ලදී. රෝපණ ද්‍රව්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව මගින් පවත්වාගෙන යනු ලබන පැළ තවාන් දහසක ද (4.5.1 වගුව) දෙපාර්තමේන්තු ව්‍යාප්ති නිලධාරී මණ්ඩලයේ සමීප අධීක්ෂණය යටතේ ලියාපදිංචි වූ පුද්ගලික පැළ තවාන්වල ද සකස් කරනු ලැබිණි. 2016 වසර ඇතුළත පුද්ගලික පැළ තවාන් 754 ක් දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ ලියාපදිංචි වී තිබිණි. 4.5.2 වගුවෙහි පුද්ගලික තවාන් වල ව්‍යාප්තිය දැක්වේ.

4.5.1 වගුව : දිස්ත්‍රික්ක අනුව දෙපාර්තමේන්තු මධ්‍යම පැළ තවාන්වල ව්‍යාප්තිය

දිස්ත්‍රික්කය	දෙපාර්තමේන්තු පැළ තවාන් ගණන
කුරුණෑගල	03
මාතලේ	01
නුවර එළිය	02
හම්බන්තොට	01
මාතර	01
ගම්පහ	01
කෑගල්ල	01
එකතුව	10

4.5.2 වගුව : දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ ලියාපදිංචි වී ඇති පුද්ගලික පැළ තවාන් ගණන- 2016

දිස්ත්‍රික්කය	පැළ තවාන් ගණන	දිස්ත්‍රික්කය	පැළ තවාන් ගණන
කුරුණෑගල	50	ගාල්ල	51
මාතලේ	44	කළුතර	60
මහනුවර	66	කොළඹ	37
නුවරඑළිය	50	ගම්පහ	23
බදුල්ල	70	කෑගල්ල	39
මොණරාගල	41	රත්නපුරය	60
අම්පාර	30	අනුරාධපුරය	25
හම්බන්තොට	32	පොලොන්නරුව	11
මාතර	65		
එකතුව			754

2015.04.20 දින සිට බල පැවැත්වෙන පරිදි සංශෝධනය කරන ලද හා 2016 වසරේ දී පැවති රෝපණ ද්‍රව්‍ය මිල ගණන් 4.5.3 වගුවෙහි දැක්වේ.

4.5.3 වගුව : බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍යවල මිල ගණන් (රු.)

බෝග	බීජ ද්‍රව්‍ය (රු.)	රෝපණ ද්‍රව්‍ය (රු.)
කුරුඳු	බීජ කිලෝ ග්‍රෑමයක් 80.00	පැළයක් 13.00
ගම්මිරිස්	පුරුක් ඡේදක තුනක් 0.20	පැළයක් 23.00
කරාබු		විශාල පැළයක් 70.00
සාදික්කා	බීජයක් 10.00	විශාල පැළයක් 100.00 බද්ධ කළ 180.00
කරදමුංගු	-	මොරෙයිසෙක් 10.00
කරදමුංගු		පටක රෝපිත මොරෙයිසෙක් 50.00
වැනිලා	මීටර් 1 ක් දිග දඬු කැබැල්ලක් 5.00	
පුවක්	බීජයක් 2.00	පැළයක් 13.00
කෝපි	ඉඳුණු නැවුම් කෝපි බීජ කිලෝ එකක් 80.00 පාවිමන්ට්, වියළි කෝපි බීජ කිලෝ එකක් 150.00	පැළයක් 14.00
කොකෝවා	ගෙඩියක් 20.00	පැළයක් 14.00
පැහිරි	-	මොරෙයිසෙක් 2.00
සේර	-	මොරෙයිසෙක් 2.00
ගොරකා	-	බද්ධ කළ 120.00 බීජ පැළ 70.00
කිතුල්	-	විශාල 45.00 කුඩා 12.00
ඉගුරු	බීජ කිලෝ ග්‍රෑමයක් 60.00	-
කහ	බීජ කිලෝ ග්‍රෑමයක් 30.00	-

4.6 පැළ සහතිකකරණ වැඩසටහන

වගාකරුවන්ට සහතික කළ පැළ සැපයීම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අනිවාර්ය අවශ්‍යතාවක් බවට පත් කරනු ලැබ තිබේ. ඉහළ ඵලදායීතාවක් සහිත වගාවක් සඳහා ඉහළ ගුණාත්මයකින් යුත් රෝපණ ද්‍රව්‍ය භාවිතා කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. අපනයන කෘෂි බෝග සංවර්ධන වැඩසටහන මගින් ඉහළ ගුණාත්මයකින් යුත් රෝපණ ද්‍රව්‍ය සපයනු ලබන බව තහවුරු කර ගැනීම සඳහා අධ්‍යක්ෂවරයකු, දිස්ත්‍රික් සහකාර අධ්‍යක්ෂවරයකු හා/හෝ පර්යේෂණ නිලධාරියකු සහ ව්‍යාප්ති නිලධාරියකු හෝ

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් විසින් පත්කරනු ලබන නිලධරයෙකු එක් එක් පැළ තවනට ගොස් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් හඳුන්වාදෙන ලද ප්‍රමිතීන් අනුගමනය කරමින් පැළ සහතිකකරණය සිදු කරන ලදී. සහතික කරන ලද පැළ ප්‍රමාණය පිළිබඳ විස්තර 4.6.1 වගුවෙහි දැක්වේ.

4.6.1 වගුව : 2016 වසරේ දී සහතිකකරණය ලබා දුන් පැළ පිළිබඳ විස්තර

බෝගය	සහතික කළ පැළ ගණන
කුරුඳු	8,191,516
ගම්මිරිස්	2,945,445
කරාඹු	13,977
සාදික්කා	33,885
පුවක්	1,028,112
කෝපි	129,338
කොකෝවා	337,303
ගොරකා	1,685
මුළු එකතුව	12,681,261

4.7 අපනයන කෘෂි බෝග ආධාර යෝජනා ක්‍රමය යටතේ පැළ බෙදා හැරීම

2016 වර්ෂය තුළ ආධාර යෝජනා ක්‍රම යටතේ බෙදා හරින ලද පැළ පිළිබඳ විස්තර 4.7.1 වගුවෙන් නිරූපණය වේ.

4.7.1 වගුව: රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිකුත් කිරීම (සංඛ්‍යාත්මකව) – 2016

බෝගය	නව වගා වැඩසටහන	ධන සවිය වැඩසටහන	වෙනත් වැඩසටහන්	එකතුව
ගම්මිරිස්	814,971	1,567,913	42,454	2,425,338
කෝපි	119,590	62,150	10,720	192,460
කුරුඳු	4,688,305	2,972,780	338,273	7,999,358
කරදමුංගු	5,600	-	205	5,805
කොකෝවා	160,710	-	55	160,765
කරාඹු	3,475	3,435	928	7,838
සාදික්කා	6,550	14,314	1,548	22,412
පැහිරි	5,093,450	356,000	0	5,449,450
පුවක්	79,825	649,565	157,225	886,615
වැනිලා	600	4,640	600	5,840
බුලත්	-	150	-	150
වෙනත්	10,925	500	374	11,799
එකතුව	10,984,001	5,631,447	552,382	17,167,830

(* එලදායිතා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන හා කාබනික ගොවිතැන් වැඩසටහන යටතේ සැපයූ රෝපණ ද්‍රව්‍ය වෙනත් වැඩ සටහන් තුළ ඇතුළත් වේ.)

4.8 කාබනික වගා වැඩසටහන

ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපොළේ කාබනික ආහාර සඳහා දිනෙන් දිනම වැඩිවෙමින් පවතින ඉල්ලුම සලකමින් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 1998 වසරේ දී කාබනික ආහාර ප්‍රවර්ධනය ආරම්භ කරන ලදී. දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන භූමිකාව වූයේ, කාබනික වගාව හා ඊට අදාළ මූලධර්ම පිළිබඳව ගොවීන් දැනුවත් කිරීම, තෝරාගත් ගම්මාන තුළ වගා ආදර්ශන පිහිටුවීම, වාර්තා තබා ගැනීම සඳහා කාබනික ගොවීන් දිරිමත් කිරීම, කාබනික පොහොර භාවිතය හා ඒකාබද්ධ පළිබෝධ කළමනාකරණය ප්‍රවර්ධනය ආදිය යි. වගාකරුවන්, ගැනුම්කරුවන් / අපනයනකරුවන්ට හඳුන්වාදීම මගින් ඔවුන්ගේ නිෂ්පාදන අලෙවි කර ගැනීම සඳහා පහසුකම් සකසා දෙන ලදී. මෙම වැඩසටහන තුළින් පරිසරය සංරක්ෂණය කරන අතර එමගින් කාබනික වගාව අපනයන කෘෂි බෝග වගාකරුවන් අතර ප්‍රචලිත කිරීම ද ඒ හරහා විශේෂිත වූ වෙළෙඳපොළ වල ප්‍රතිලාභ වගාකරුවන්ට සහ රටට ලබාදීම ද ඉලක්ක කෙරිණි.

4.8.1 වගුව : 2016 වසරේ දී කාබනික වගා සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ සංවර්ධනය කළ වගා බිම් ප්‍රමාණය

දිස්ත්‍රික්කය	ප්‍රගතිය	
	කාබනික ගම්මාන සංඛ්‍යාව	හෙක්.
කුරුණෑගල	1	2
මොණරාගල	1	10
ගාල්ල	8	3
කළුතර	2	39.4
රත්නපුර	1	53.2
එකතුව	13	107.6

4.9 ගොවි පුහුණුව

යාවත්කාලීන කරන ලද තාක්ෂණික තොරතුරු මගින් ගොවීන්ගේ හා වෙනත් පාර්ශ්වකරුවන්ගේ දැනුම හා කුසලතා වර්ධනය කිරීම සඳහා හා අපනයන කෘෂි බෝග වගා කිරීමේ දී හා පිරිසැකසුම් කිරීමේ දී දියුණු කළ යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් සහ යහපත් කළමනාකරණ පිළිවෙත් වලට අනුගත වීම සඳහා ගොවීන්ව උනන්දු කරවනු පිණිස එක් එක් දිස්ත්‍රික්කය හාර සහකාර අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් ඔහුගේ සහායක තාක්ෂණ නිලධාරී මණ්ඩලය සමග ගොවි පුහුණු වැඩසටහන් සංවිධානය

කිරීම හා පැවැත්වීම සිදු කරනු ලැබිය. පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම සඳහා අවශ්‍ය සම්පත්දායකයින් හා වෙනත් සේවාවන් අවශ්‍ය වූ කල්හි පර්යේෂණ අංශයෙන් ලබා ගන්නා ලදී. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ පවත්වන ලද පුහුණු පන්ති පිළිබඳ විස්තර 4.9.1 වගුවෙන් දැක්වේ.

4.9.1 වගුව : 2016 වර්ෂයේ ගොවි පුහුණු ප්‍රගතිය

ක්‍රියාකාරකම	වැඩසටහන් ගණන		ප්‍රතිලාභීන් ගණන
	යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත්	යහපත් නිෂ්පාදන පිළිවෙත්	
ගොවි පුහුණු පංති	2,683	364	82,283
ක්ෂේත්‍ර දින	376	148	15,689

4.9.2 මාතලේ සේවාස්ථ පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන්

මාතලේ සේවාස්ථ පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන්වල ප්‍රගතිය 4.9.2.1 වගුවෙහි දැක්වේ.

4.9.2.1 වගුව : මාතලේ සේවාස්ථ පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන්

පුහුණුව	පුහුණුලාභියා	පුහුණු වැඩසටහන් ගණන	පුහුණුලාභීන් ගණන	පුහුණු දින ගණන	මිනිස් දින ගණන
නිලධාරී පුහුණුව	අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන්	19	659	51	1808
නිලධාරී පුහුණුව	වෙනත් ආයතනවල නිලධාරීන්	18	497	27	707
ගොවි පුහුණුව	ගොවීන් හා වෙනත් පාර්ශ්වකරුවන්	20	585	30	789
සමුළු හා වැඩමුළු	අපනයන කෘෂි බෝග ක්ෂේත්‍රයේ පාර්ශ්වකරුවන්	07	232	07	232
මධ්‍යස්ථානයෙන් පිටත පැවැත්වූ පුහුණු වැඩසටහන්	අපනයන කෘෂි බෝග ක්ෂේත්‍රයේ පාර්ශ්වකරුවන්	05	607	05	607
එකතුව		69	2580	120	4140

විශේෂයෙන්ම ඉහුරු, කහ සහ ගම්මිරිස් වැනි බෝග ස්ථාපිත කිරීම හා නඩත්තුව හා පසු අස්වනු තාක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් ගොවීන් ඇතුළු අපනයන කෘෂි බෝග අංශයේ පාර්ශ්වකරුවන් වෙනුවෙන් පුහුණු වැඩ සටහන් පැවැත්විණි.

4.10 වෙනත් සංවර්ධන වැඩසටහන්

ඌව වෙල්ලස්ස කොකෝවා සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය, කුඩා වැවිලි සංවර්ධන වැඩසටහන, ගම්මිරිස් සෙවණ කප්පාදු කිරීමේ සතියට අදාළ කටයුතු සහ පුවක් පැළ මිලියන දෙකක් ස්ථාපනය කිරීමේ වැඩසටහන ආදී ක්‍රියාකාරකම් 2016 වසර තුළ දී ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. මෙම වැඩසටහන් පහතින් විස්තර කර ඇත.

4.10.1 ඌව වෙල්ලස්ස කොකෝවා සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

ඌව පළාතේ මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ රබර් වගාව යටතේ කොකෝවා හෙක්.225ක් වගා කිරීමේ අරමුණින් මෙම ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කරන ලදී. දිගු නියඟයක් පැවතියද හෙක්ටයාර් 180.6 ක කොකෝවා වගාව සාර්ථකව ස්ථාපිත කිරීමට හැකිවිය. මෙම ඉලක්කය සපුරා ගැනීම සඳහා කොකෝවා බීජ පැළ 160,600 නිෂ්පාදනය කරන ලදී. ව්‍යාපෘතිය සඳහා රුපියල් මිලියන 2.59ක් වැය විණි.

4.10.2 කුඩා වැවිලි සංවර්ධන වැඩසටහන

කුඩා වැවිලි සංවර්ධන වැඩසටහන තුළින් මහනුවර, නුවරඑළිය හා කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කවල ගොවි සමාජවල සාමාජිකයින් අතර තේ සමග අතුරු බෝග ලෙසවගා කිරීම සඳහා ගම්මිරිස් පැළ බෙදා හරින ලදී. ඒ පිළිබඳ විස්තර 4.10.2.1 වගුවෙහි දැක්වේ.

4.10.2.1 වගුව: තේ සමග අතුරුබෝග ලෙස වගා කිරීම සඳහා ගම්මිරිස් පැළ බෙදා හැරීම

දිස්ත්‍රික්කය	ගොවි සමාජ ගණන	ප්‍රතිලාභීන් ගණන	බෙදා හරින ලද ගම්මිරිස් පැළ ගණන
මහනුවර	38	540	9,113
නුවරඑළිය	34	620	9,335
කෑගල්ල	10	313	1,910
එකතුව	82	1,473	20,358

මෙම වැඩසටහනින් ලද ආධාර යටතේ කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ ඵලදායීතා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහනක් ද ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙහිදී දැනටමත් තේ වතු වල වගා කර ඇති ගම්මිරිස් වැල්වල ඵලදායීතාව වැඩි කළ අතර එයින් වගාකරුවෝ 1585 ක් ප්‍රතිලාභ ලබා ගත්හ. මෙම වැඩසටහනේ වගාකරුවන් 1689 දෙනෙකු පුහුණු කරන ලද අතර, එම විස්තර 4.10.2.2 හි දක්වා ඇත.

4.10.2.2 වගුව: අපනයන කෘෂි බෝග ප්‍රතිලාභීන් සඳහා කුඩා වැවිලි සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන්

දිස්ත්‍රික්කය	පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන් ගණන	ප්‍රතිලාභීන් ගණන
මහනුවර	54	776
නුවරඑළිය	41	600
කෑගල්ල	10	313
එකතුව	105	1,689

4.10.3 ගම්මිරිස් සෙවණ කප්පාදු කිරීමේ මාසය

ගම්මිරිස් අස්වැන්න අඩුවීම සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන්ම බලපාන සාධකය වන්නේ වගාවන් හි පවතින අධික සෙවණ තත්ත්වයයි. මෙම ගැටලුවට පිළියමක් ලෙස ගම්මිරිස් වැල්වල අස්වැන්න ඉහළ නැංවීම සඳහා ආලෝකය ලැබීම පහසු කිරීමට හැකි වනු පිණිස වගාවන්හි ග්ලිරිසිඩියා සෙවණ ශාක මහා පරිමාණයෙන් කප්පාදු කිරීම සඳහා ගම්මිරිස් සෙවන කප්පාදු කිරීමේ මාසයක් ප්‍රකාශයට පත්කරන ලදී. මෙහිදී සෙවණ ශාක කප්පාදු කර වැල් පාමුල කොළ පොහොරක් වශයෙන් යෙදීමට ගම්මිරිස් වගාකරන්නන් උනන්දු කෙරිණි. මෙම ගම්මිරිස් සෙවණ කප්පාදු මාසය දිවයින පුරා ගොවීන් 8,236 දෙනෙකුට අයත් ගම්මිරිස් වගා බිම් හෙක්. 4,593ක් ආවරණය කරමින් 2016 නොවැම්බර් මස 05 වැනි දින සිට 2016 දෙසැම්බර් 05 වැනි දින දක්වා පුරා මාසයක් පවත්වන ලදී. මෙම වැඩසටහනෙහි විස්තර 4.10.3.1 වගුවෙහි දැක්වේ.

4.10.3.1 වගුව : ගම්මිරිස් සෙවණ කප්පාදු කිරීමේ මාසයේ ප්‍රගතිය (2016 නොවැම්බර් මස 05 දින සිට 2016 දෙසැම්බර් 05 දක්වා)

දිස්ත්‍රික්කය	ආවරණය කළ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස ගණන	ආවරණය කළ ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස ගණන	ගම්මිරිස් වගාකරුවන් ගණන	කප්පාදු කරන ලද වගා බිම් ප්‍රමාණය (හෙක්)
කුරුණෑගල	08	13	358	45
මාතලේ	06	06	212	236
මහනුවර	20	74	1597	950
නුවරඑළිය	04	17	675	263.25
බදුල්ල	10	30	825	530
මොණරාගල	06	30	738	631
හම්බන්තොට	07	21	888	592
මාතර	04	05	101	4.5
ගාල්ල	11	13	424	86
කළුතර	15	20	495	117
කොළඹ	03	03	78	22.5
කෑගල්ල	13	22	627	448
රත්නපුර	10	11	453	375
ගම්පහ	10	41	765	292
එකතුව	127	306	8236	4593

4.10.4 පුවක් පැළ මිලියන දෙකක් වගා කිරීමේ වැඩසටහන

පුවක් බීජ පැළ මිලියන දෙකක් වගාකිරීමේ වැඩසටහන 2015 සිට 2016 දක්වා අවුරුදු දෙකක විශේෂ ව්‍යාපෘතියක් ලෙස ආරම්භ කරන ලදී. පුවක් නිෂ්පාදනය වැඩිකිරීම තුළින් ජාතික අවශ්‍යතාව සම්පූර්ණ කිරීම සහ පුවක් අපනයනය ඉහළ නැංවීම මෙන්ම පාංශු හා ජල සංරක්ෂණය ද මෙම වැඩසටහනෙහි අරමුණ වේ. මෙම වැඩසටහන යටතේ පුවක් බීජ පැළ තෝරාගත් වගා කළ හැකි බිම්, වතු, ගෙවතු, රාජ්‍ය ආයතන භූමි, හමුදා කඳවුරු, ඇල සහ වැව් මායිම් සහ මාර්ග සහ වන රක්ෂිත සඳහා බෙදා හරින ලදී. 2016 වසරේ පුවක් බීජ පැළ බෙදාදීමේ වැඩසටහනේ විස්තර 4.10.4.1 වගුවෙහි දැක්වේ.

4.10.4.1 වගුව : දිස්ත්‍රික්ක අනුව පුවක් බීජ පැළ බෙදා දීම - 2016

දිස්ත්‍රික්කය	බෙදා දුන් පුවක් පැළ ප්‍රමාණය
කුරුණෑගල	63,422
පුත්තලම	3,700
මාතලේ	76,131
මහනුවර	20,349
නුවරඑළිය	35,903
බදුල්ල	18,147
මොණරාගල	60,445
අම්පාර	19,945
හම්බන්තොට	10,4479
මාතර	2,600
ගාල්ල	7,079
කළුතර	92,570
කොළඹ	3,5495
ගම්පහ	107,880
කෑගල්ල	37,040
රත්නපුර	119,245
පොළොන්නරුව	8,414
අනුරාධපුර	93,560
එකතුව	906,404

10.4.5 ජාතික ආහාර සුරක්ෂිතතා වැඩසටහන

ආහාර සුරක්ෂිතතාව සාක්ෂාත් කර ගැනීම හා ගොවි ප්‍රජාවට තිරසාර ආදායම් ප්‍රභවයන් වර්ධනය කර දීම පිණිස ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය විසින් මෙම වැඩසටහනට අරමුදල් සපයා දෙන ලදී. ඉඟුරු හා කහ වගාකර එම බෝගවල එලදායිතාව ඉහළ නැංවීමටත්, අගය එකතු කර සැකසුම් කර්මාන්තය යාන්ත්‍රීකරණය කිරීමටත් අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මෙම වැඩසටහනට දායකවිය. මෙය

වගා වැඩසටහන සහ පසු අස්වනු සංවර්ධන වැඩසටහන වශයෙන් දිශානතීන් දෙකකට ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙම වැඩසටහනට වැය වූ මුළු මුදල රු.මිලියන 19.2 ක් වූ අතර වගා වැඩසටහනෙහි ප්‍රගතිය වගු අංක 4.10.5.1 හි දැක්වේ. එමෙන්ම පසු අස්වනු සංවර්ධන වැඩ සටහනෙහි ප්‍රගතිය වගු අංක 4.10.5.2 හි දැක්වේ.

4.10.5.1 වගුව : වගා කරන ලද කහ සහ ඉහුරු වපසරිය -2016

දිස්ත්‍රික්කය	වගා කළ වපසරිය (හෙක්.)	
	ඉහුරු	කහ
කුරුණෑගල	103	3.21
මාතලේ	8.5	0.62
මහනුවර	25.1	8.66
බදුල්ල	6.6	0.06
මොණරාගල	11	9.01
අම්පාර	0.5	9.71
ගාල්ල	10.8	-
කළුතර	13.1	3.87
කොළඹ	8.7	-
ගම්පහ	21.4	7.45
කෑගල්ල	3.5	0.76
රත්නපුරය	14	-
අනුරාධපුරය	33	-
එකතුව	259.2	43.35

4.10.5.2. වගුව : ඉහුරු සහ කහ පසු අස්වනු සංවර්ධන වැඩ සටහනෙහි ප්‍රගතිය -2016

4.10.5.3.

දිස්ත්‍රික්කය	සැකසුම් මධ්‍යස්ථාන සහ සැකසුම් යන්ත්‍ර	ඒකක ගණන
කුරුණෑගල	පුද්ගලික සැකසුම් මධ්‍යස්ථාන	01
	කේන්ද්‍රීය සැකසුම් මධ්‍යස්ථාන	01
නුවරඑළිය	ඉහුරු පෙති කපන යන්ත්‍ර	01
කළුතර	කහ අඹරන යන්ත්‍ර	01
කොළඹ	ඉහුරු වියලන	02
අනුරාධපුරය	ඉහුරු වියලන	01
	ඉහුරු පෙති කපන යන්ත්‍ර	01
	ඉහුරු කුඩු කරන යන්ත්‍ර	01

4.10.6 ශ්‍රී ලංකාවේ ඉහළ උච්චත්ව ප්‍රදේශවල ඇරබිකා කෝපි වගා කිරීම

කෝපි ප්‍රධාන අපනයන බෝගයක් වුවත් වෙනත් ආර්ථික වැවිලි බෝග නිසා එය පහත රට තෙත් කලාපයෙන් ඉවත් වෙමින් පවතී. ශ්‍රී ලංකාවේ ඉහළ උච්චත්ව ප්‍රදේශවල වගා කරන ඇරබිකා කෝපි එහි රසය හා ගුණත්වය නිසා ප්‍රසිද්ධය. මෙම වැඩසටහන යටතේ පැළ වටිනාකමෙන් අඩක් පමණක් ගෙන ඉහළ ගුණත්මයේ ඇරබිකා කෝපි පැළ 117,200 ක් නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කයේ වැවිලි අංශය වෙත ලබාදෙන ලදී. මෙම වැඩසටහනේ ප්‍රගතිය වගු අංක 4.10.6.1හි සඳහන් වේ.

4.10.6.1 වගුව : ඉහළ උච්චත්ව ප්‍රදේශවල ඇරබිකා කෝපි වගා කිරීමේ වැඩසටහනෙහි ප්‍රගතිය - 2016

වත්තෙහිනම	නිකුත් කළ කෝපිපැළ සංඛ්‍යාව	වපසරිය (හෙක්.)
මේරිගෝල්ඩ්වත්ත (Merigold estate)	48000	16
කබරගල වත්ත(Kabaragala estate)	2,400	0.8
ෆර්ලන්ඩ් වත්ත(Ferlands estate)	3,600	1.2
මැදකුඹුර වත්ත(Meddecombra estate)	5,000	1.6
ඩන්සිනන් වත්ත(Dunsinane estate)	8,000	2.6
ෂීන් වත්ත(Sheen estate)	6,000	2
ඊටන් වත්ත(Eton estate)	1,200	0.4
දියනිල්ල කැලේවත්ත (Diyanillekelle estate)	5,400	1.8
මඩවල වත්ත(Madawala estate)	1,200	0.4
ඩන්කල්ඩ් වත්ත(Dunkeld estate)	1,500	0.5
ආගයිල් වත්ත(Argyle estate)	2,400	0.8
කීව් වතුයාය(Kew estates)	3,000	1
ඉන්වරි වත්ත(Invery estate)	3,000	1
වෙන්වර් වත්ත(Venture estate)	2,100	0.7
කර්කස්වෝල්වත්ත (Cuacuswallestate)	3,700	1.2
හැරින්ටන් වත්ත(Harrington Estate)	4,500	1.5
අයෝනා වත්ත(Iona Estate)	4,500	1.5
තෙරේසියා වත්ත(Theresia Estate)	2,100	0.7
ඩෙල්මාර් වත්ත(Delmar Estate)	9,600	3.2
එකතුව	117,200	38.9

4.10.7. මහවැලි ද්‍රෝණියේ ගොවීන් කාලගුණ විපර්යාසවලට හුරු කරවීමේ ව්‍යාපෘතිය

මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශයේ මූල්‍ය ආධාර මත ආරම්භ කරන ලද මෙම වැඩසටහන අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කයේ වලපනේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ සහ පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කයේ ලංකාගම සහ මැදිරිගිරිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසවල ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙම වැඩසටහන ගෙවතු වගා සංවර්ධනය හා ගම්මිරිස් වගාවේ ඵලදායිතාව නැංවීම වශයෙන් කොටස් දෙකකින් සමන්විත විය. ගෙවතු වගා සංවර්ධනය නුවරඑළිය හා පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කවල අපනයන බෝග වගා කිරීම තුළින් සිදු කරන ලදී. ගම්මිරිස් වගාවේ ඵලදායිතාව නැංවීම පාංශු හා ජල සංරක්ෂණය මූලික කර ගෙන නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කය තුළ සිදු කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතියෙහි ප්‍රධාන අරමුණ බහුවාර්ෂික බෝග වගා කිරීම තුළින් දේශගුණික විපර්යාසයට මුහුණදීම සඳහා ගොවීන් පුහුණු කිරීමත් පාංශු හා ජල සංරක්ෂණය වැඩිදියුණු කිරීමත්ය. නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කයේ ගම්මිරිස් හා පුවක් පැළ සහිත ගෙවතු 100ක් ස්ථාපිත කර ගම්මිරිස් වගා අක්කර 100 ක ඵලදායිතාව වැඩි කරන ලදී. පැවති දැඩි නියඟය නිසා පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කයේ ස්ථාපිත කල හැකි වූයේ ගෙවතු 235ක් පමණි.

4.11. මාධ්‍ය හා සන්නිවේදන අංශය

මාධ්‍ය හා සන්නිවේදන අංශයේ ක්‍රියාකාරකම් වල මූලික අරමුණ වන්නේ අපනයන කෘෂිකාර්මික අංශයේ සියළුම පාර්ශවකරුවන් සමායෝජනය කරමින් අපනයන කෘෂි බෝග කර්මාන්තය පිළිබඳ ඔවුන්ගේ දැනුම වර්ධනය කිරීමයි. මේ සඳහා විද්‍යුත් හා මුද්‍රිත ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය මාධ්‍ය ධාරාව යොදා ගැනීම මෙන්ම සෘජු උපදේශන සේවා සැපයීමත් ප්‍රදර්ශන හා විද්‍යා දැක්වීම් ආදියත් සිදුකරනු ලබයි. මෙවැනි සියළුම මාධ්‍ය හා ප්‍රචාරණ වැඩසටහන් සඳහා මග පෙන්වීම හා ඒවා සකස්කිරීම, සංවිධානය කිරීම හා විකාශනය කිරීම ප්‍රාථමික කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශයේ හා අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ඉදිරි දැක්ම ළඟා කර ගැනීමට ඉවහල් වන අයුරින් සිදු කෙරේ.

4.11.1 විද්‍යුත් මාධ්‍ය ප්‍රචාරය

ජාතික මට්ටමේ ජනමාධ්‍ය භාවිතය, අවම පිරිවැයක් යටතේ වැඩිම පාර්ශවකරුවන් සංඛ්‍යාවක් වෙත ප්‍රවේශවීමට අවස්ථාව ලබාදෙයි. මෙහිදී විකාශනය කරන සියලුම වාර්තා වැඩසටහන් හා වෙළඳ දැන්වීම් මෙන්ම වෙනත් වැඩසටහන්ද සන්නිවේදන අංශයේම නිෂ්පාදනවීම විශේෂත්වයකි. පහත

4.11.1.1 වගුවෙහි 2016 වසර තුළ දී විද්‍යුත් මාධ්‍යයෙන් විකාශනය කරන ලද වැඩසටහන් පිළිබඳ විස්තර දැක්වේ.

4.11.1.1 වගුව : රූපවාහිනී හා ගුවන් විදුලි වැඩසටහන්

අනු අංක	මාධ්‍ය	වැඩසටහනේ නම	කොටස් ගණන	විකාශනය කළ නාලිකාව
01	රූපවාහිනී	සැහවුණු කහවනු	21	ජාතික රූපවාහිනිය
02	රූපවාහිනී දැන්වීම්	අවිචාරවත් ගම්මිරිස් නෙලීමේ අවදානම	10	ජාතික රූපවාහිනිය
		රස ජනනී	48	ශ්‍රී ලංකා ගුවන්විදුලි සංස්ථාවේ කඳුරට,
03	ගුවන් විදුලිය			රුහුණු, වයඹ, සහ ස්වදේශීය සේවය
		කහවනුතුරු	24	ශ්‍රී ලංකා ගුවන්විදුලි සංස්ථාවේ කඳුරට සේවය

4.11.2 මුද්‍රිත මාධ්‍ය

අපනයන කෘෂිබෝග පාර්ශ්වකරුවන් තත්කාලීන පුවත්වලින් සහ නව දැනුමින් පෝෂණය කිරීම ප්‍රධානවශයෙන් මුද්‍රිත මාධ්‍ය භාවිතයෙන් සිදුකරන ලදී. සාමාන්‍යයෙන් මේ සඳහා ජාතික මට්ටමේ පුවත්පත් යොදාගැනිණි. එමෙන්ම අනෙකුත් අවශේෂ පුවත්පත් වල සහයෝගය ලබාගැනීම සඳහා ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ වාර්තාකරුවන්ගේ සහායද ලබා ගැනිණි. පහත 4.11.2.1 වගුවෙහි 2016 වසර තුළ දී පළ කරන ලද ප්‍රවෘත්ති, දැන්වීම් හා අනෙකුත් ලිපි ආදියේ විස්තර දැක්වේ.

4.11.2.1 වගුව : ජාතික පුවත්පත්වල පළ වූ අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට අදාළ ලිපි පිළිබඳ විස්තර

අනු අංකය	වර්ගය	පළ වූ වාර ගණන	පුවත්පත
01	අපනයන කෘෂි බෝග මිළ ගණන්	52	සැම සිකුරාදා දිනයකම දිනමිණ පුවත් පත
02	කාලීන පුවත් හා විශේෂාංග ලිපි	20	දිනමිණ

4.11.3 විෂයානුබද්ධ සඟරා, පත්‍රිකා හා බැනර්

අපනයන කෘෂිබෝග පිළිබඳව තාක්ෂණික දත්ත, තොරතුරු හා දැනුම සටහන්වී ඇති මූලික ප්‍රභවයන් වන්නේ විෂයානුබද්ධ සඟරා, පත්‍රිකා හා බැනර් ආදියයි. දෙපාර්තමේන්තුව තම පාර්ශ්වකරුවන් උදෙසා නිරන්තරයෙන්ම යාවත්කාලීන කරන ලද දැනුම මෙම ප්‍රකාශන මඟින් බෙදා දෙනු ලබයි. පහත වගුවෙන් (4.11.3.1) දැක්වෙන්නේ 2016 වසර තුළ ප්‍රකාශයට පත්කරන ලද තාක්ෂණික පොත් හා වෙනත් ප්‍රකාශන පිළිබඳ තොරතුරුයි.

4.11.3.1 වගුව : ප්‍රකාශයට පත්කරන ලද තාක්ෂණික පොත් හා වෙනත් ප්‍රකාශන වල විස්තර

අනුඅංකය	වර්ගය	ප්‍රකාශනයේ නම	මුද්‍රිතපිටපත් සංඛ්‍යාව
01	පත්‍රිකා	පුවක් වගාව, බුලත් වගාව , ඉඟුරු වගාව, කහ වගාව	167,000
02	ෆ්ලෙක්ස් / බැනර්	අපනයන කෘෂිබෝග ආශ්‍රිත	47
04	සඟරා	සාරති	3 ,000

4.11.4 ප්‍රදර්ශන හා සමාජ ජාල භාවිතය

පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ සිදුකරන සෘජු අන්තර් ක්‍රියාකාරකම් හා ගනුදෙනු වෙනත් මාධ්‍ය භාවිතයන් වලට වඩා යහපත් ප්‍රචිපල ගෙනදේ. ඒ අදාළ ප්‍රජාව සමඟ සජීවී සහ සක්‍රීය ද්වි මාර්ගික සන්නිවේදනයක් සිදුවන නිසාය. එම නිසා මෙම සමාජමය මාධ්‍ය භාවිතය යම් යම් තොරතුරු හා දැනුම සන්නිවේදනයේ දී කුළුබඩු කර්මාන්තයේ අභිවෘද්ධිය වෙනුවෙන් සුවිශේෂී කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. පහත වගුවෙන් (4.11.4.1) දැක්වෙන්නේ 2016 වසර තුළ දී ක්‍රියාවට නංවන ලද අදාළ මාධ්‍ය භාවිතයේ සාරාංශගත තොරතුරුයි.

4.11.4.1 වගුව : ක්‍රියාවට නංවන ලද අදාළ මාධ්‍ය භාවිතයේ සාරාංශගත විස්තර

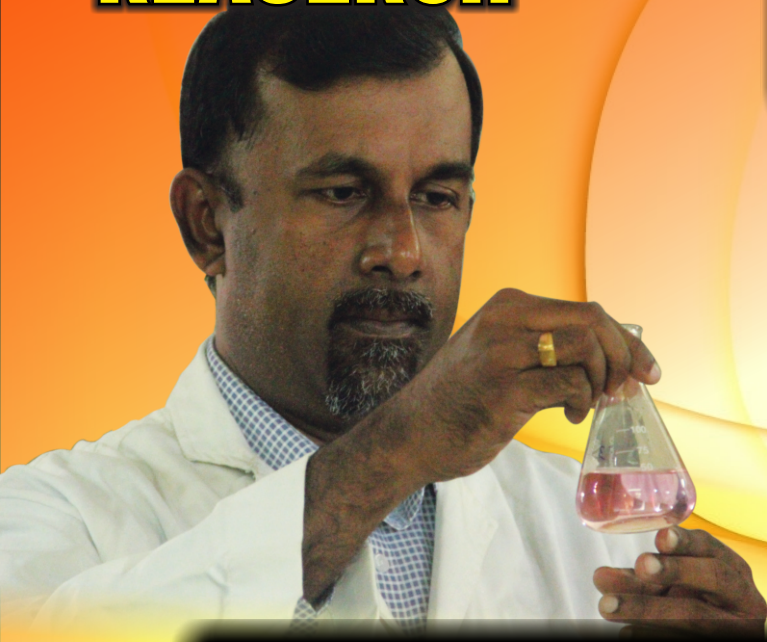
අනු අංක	වර්ගය	ක්‍රියාකාරකම	වාර ගණන / ඇමතුම් සංඛ්‍යාව
01	ප්‍රදර්ශන	ප්‍රදර්ශන කුටි සහ විද්‍යා දැක්වීම්	23
02	උපදේශන සේවා	හමු වීම හා දුරකථන විමසුම්	3000

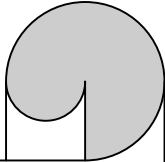
4.12.5 වෙනත් විශේෂ ක්‍රියාකාරකම්

වසර පුරාම අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සියළුම කාර්යාලීය හා ක්ෂේත්‍රමය මාධ්‍ය අවශ්‍යතා සඳහා පහසුකම් සපයන ලද්දේ සන්නිවේදන අංශයයි. මෙම අංශය මගින් නැවුම් කුරුඳු මංගල්‍යය, අපනයන කෘෂිකර්ම බෝග පිළිබඳ පර්යේෂණ සමුළුව හා ප්‍රයිම් එක්ස්පෝ ප්‍රදර්ශන සඳහා මාධ්‍ය පහසුකම් සැලසීම සුවිශේෂී විය.

පර්යේෂණ ආරාධනා REASERCH

පර්යේෂණ අංශයේ විශේෂ සිදුවීම්

- ශ්‍රී ගැමුණු සහ ශ්‍රී විජය යන තෝරාගත් කුරුඳු දර්ශවලට (accessions) සාපේක්ෂව පිරිස් කුරුඳුවල වඩා ඉහළ වර්ධන ක්‍රියාකාරීත්වයක් (කඳෙහි සාමාන්‍ය දිග සෙ.මී 177.5, සාමාන්‍ය විශ්කම්භය සෙ.මී 3.75, පොත්තෙහි සාමාන්‍ය සනකම සෙ.මී 0.15, ඇතිවන පළිබෝධ හා රෝග හානිවල තීව්‍රතාව අඩුවීමක් (>10%) සහ සුවිශේෂී ලෙස සෘජුව වැඩුණු කඳක් දක්නට ලැබේ.
- පාංශු පිළිවි අගය, විද්‍යුත් සන්නායකතාව, මුළු නයිට්‍රජන් ප්‍රමාණය හා හුවමාරු කළ හැකි පොටෑසියම් ප්‍රමාණය කුරුඳු පොතු අස්වනු මට්ටම් තීරණය කරන සාධක බව කුරුඳු වගාවෙහි එක්රැස් කරගත් පාංශු විශ්ලේෂණ දත්ත මගින් පෙන්වුම් කෙරිණි.
- මුහුදු ජලය 1%ක් දක්වා අහිතකර බලපෑමක් ඇති වීමෙන් තොරව කුරුඳු පැළ තවත් සඳහා යෙදිය හැකි අතර එමගින් පත්‍ර අංගමාරය හා පැළ මැක්කාගේ හානිය 50% කින් පමණ පාලනය කරගත හැකිය.
- බඳුන් මිශ්‍රණ සැකසීමේදී වැලි වෙනුවට ගල්කුඩු යොදාගත හැකි බව තහවුරු කෙරිණි.
- කොකෝවා වගාවේ වර්ධන ක්‍රියාකාරීත්වය හා පසේ කාබනික කාබන් මට්ටම ඉහළ නැංවීම කෙරෙහි Arbuscular Mycorrhiza ආමුකුලනයෙන් යහපත් බලපෑමක් ඇති විය.

- මුදුන් රිකිලි අතු වලින් ලබාගත් ගම්මිරිස් රෝපණ ද්‍රව්‍ය සෑම ස්ථානයකදීම ඉහළම ක්ෂේත්‍ර ස්ථාපන අගයක්ද (මාතලේදී 100%, නිල්ලඹදී 98% සහ නාරම්මලදී 68%) ඉහළ වියන වර්ධනයක්ද වැඩි පාර්ශ්වික අතු සංඛ්‍යාවක් ඇතිවීමෙන්ද පෙන්වුම් කරන ලදී.
- සෘජුව ගසෙන්ම කඩාගත්, ගස යට වැටුණු සහ වෙළඳපොළෙන් ලබාගත් වශයෙන් සාදික්කා හා වසාවාසි නියැදි එක්රැස් කර ගන්නා ලද අතර එම නියැදි සියල්ලෙහිම *Aspergillus* විශේෂ සහ දිලීර ආසාදන දක්නට ලැබිණි.
- ඉඟුරු සහ කහ ගබඩා කිරීමේදී මාස 05ක් දක්වා පිළිවෙලින් 40%, 22% බර අඩුවීමක් ඇති වුවද 19 – 20°C යටතේ ගබඩා කර තබා ගත හැකිය.
- ඩිඑන්ඒ සම ප්‍රභවතා පරීක්ෂණයේදී සාදික්කා පත්‍ර පතන රෝගය ඇති කරන කාරක ජීවීන් වශයෙන් *Colletotricum gloeosporioides* සහ *Neofusicoccum* විශේෂ හඳුනා ගන්නා ලද අතර එය ව්‍යාධිජනක පරීක්ෂණය මඟින් තහවුරු කර ගන්නා ලදී.

5.1 පර්යේෂණ අංශයේ තාක්ෂණික කටයුතු හා සංවිධානය

පර්යේෂණ අංශය, අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (පර්යේෂණ) ගේ අධීක්ෂණය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන අතර පර්යේෂණ අංශය, ආර්ථික පර්යේෂණ අංශය හා පැළෑටි ආරක්ෂණ අංශය ලෙස ප්‍රධාන අංශ තුනකින් සමන්විත වේ. ප්‍රධාන පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය හා උප පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන හයක් විසින්, අපනයන කෘෂි භෝගයන්හි නිෂ්පාදනය, ඵලදායිතාවය හා ගුණාත්මකභාවය වර්ධනය කිරීමත්, වගා කරුවන්ගේ ගැටළු සඳහා විසඳුම් ලෙස නව තාක්ෂණික සොයාගැනීම් ලබාදීමත් නිරන්තරව සිදු කරනු ලැබේ. එම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයන් පිහිටි ස්ථාන හා ඒවායේ කාර්ය භාරයන් පහත පරිදි වේ.

- මධ්‍යම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, මාතලේ - අපනයන කෘෂි භෝග පිළිබඳ බහුවිධ පර්යේෂණ කටයුතු (කුරුඳු, සිට්‍රොනෙල්ලා හා බුලත් පිළිබඳව හැර) අනෙක් සියලුම අපනයන කෘෂිකර්ම භෝග
- ජාතික කුරුඳු පර්යේෂණ හා පුහුණු මධ්‍යස්ථානය, පලොල්පිටිය, මාතර - කුරුඳු හා සිට්‍රොනෙල්ලා පිළිබඳ බහුවිධ පර්යේෂණ කටයුතු.
- බුලත් සහ අතුරුවගා පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, නාරම්මල - බුලත් සහ පොල් සමඟ අපනයන කෘෂි භෝග අතුරුවගාව පිළිබඳ පර්යේෂණ කටයුතු.
- පටක රෝපණ විද්‍යාගාරය හා මධ්‍යම පැළ තවාන, වල්පිට - පටක රෝපණ පර්යේෂණ හා ශාක ප්‍රචාරණය සහ පැළ නිෂ්පාදනය
- උප පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, කුණ්ඩසාලේ - ප්‍රධාන ලෙස කොකෝවා, කිතුල්, ඉඟුරු, සහ කහ පිළිබඳ බහුවිධ පර්යේෂණ කටයුතු.
- උප පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, නිල්ලඹ - වගා පද්ධති පිළිබඳ පර්යේෂණ කටයුතු.
- උප පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, දැල්පිටිය - කාබනික වගාව සහ කුළුබඩු උද්‍යානය.
- ආර්ථික පර්යේෂණ ඒකකය, ප්‍රධාන කාර්යාලය, ජේරාදෙණිය - ආර්ථික විද්‍යා සහ අලෙවිකරණය පිළිබඳ පර්යේෂණ.

ප්‍රධාන පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය සහ පැළෑටි ආරක්ෂණ ඒකකය, මාතලේ අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ) යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ. කුරුඳු පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය සහ බුලත් පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයද අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ) වරුන්ගේ අධීක්ෂණය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන අතර, අනෙක් උප පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන අදාළ පර්යේෂණ නිලධාරීන් යටතේ පාලනය වේ. ප්‍රධාන පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ හා අනෙකුත් උප පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයන්හි 2016 වසරේ ක්‍රියාත්මක කරන ලද පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රගතිය, බෝගය හා අංශයට අදාළව පහත පරිදි වේ.

5.2. 2016 වර්ෂය තුළ අපනයන කෘෂි බෝග සම්බන්ධ පර්යේෂණවල ප්‍රගතිය

5.2.1 කුරුඳු

ශාක විද්‍යා සහ බෝග ප්‍රවර්ධනය

හඳුන්වාදෙන ලද සත්‍ය කුරුඳු ප්‍රභේද වන ශ්‍රී ගැමුණු හා ශ්‍රී විජය සමඟ සන්සන්දනය කරමින්, ප්‍රභේද වැඩිදියුණු කිරීමේ වැඩසටහන්වලදී යොදාගැනීම සඳහා ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ කුරුඳු වගා

කරුවන්ගෙන් එකතුකරගන්නා ලද "පිරිස් කුරුඳු" යොදා ගැනීමේ හැකියාව හඳුනා ගැනීමට මෙම අධ්‍යයනය සිදු කරන ලදී. මෙතෙක් කරන ලද නිරීක්ෂණවලින් පෙනීගොස් ඇත්තේ අහුන්ගල්ල (A1) දර්ශය, වඩාත් හොඳ වර්ධන ක්‍රියාකාරීත්වයක් (සාමාන්‍ය කඳන් දිග : සෙ.මී 177.5, සාමාන්‍ය විෂ්කම්භය සෙ.මී 3.75 සහ සාමාන්‍ය පොත්තේ ගණකම සෙ.මී 0.15) සහ කෘමි සහ පළිබෝධ හානි වලට අඩු නැඹුරුවක් (>10%) සහ කැපී පෙනෙන සෘජු කඳක්, අනෙක් දර්ශවලට සාපේක්ෂව පෙන්වයි. ආරම්භක අස්වැන්නේ දී සාමාන්‍යය වියළි පොතු අස්වැන්න එක කඳක් සඳහා ග්‍රෑ. 148ක් විය.

තෝරාගත් කුරුඳු දර්ශ දෙමුහුන් කිරීම මගින් ගුණාත්මක බව ඉහළ හොඳ ප්‍රභේද නිපදවීම සඳහා සිදුකරන ලද පර්යේෂණ මගින් දෙමුහුන් පැළ 46ක් නිපදවා, ක්ෂේත්‍රයේ ස්ථාපනය කරන ලදී. එම පැළ නිරීක්ෂණය සහ ඇගයීමට ලක් කිරීමෙන් උසස් ගුණාත්මක ලක්ෂණ සහිත පැළ හතරක් (14-1, 32-1, 33-1, 36-1) තෝරා ගන්නා ලදී. ඉහළ පොතු අස්වැන්නක් (කඳක් සඳහා වියළිපොතු අස්වැන්න ග්‍රෑම් 100 – 150) සහ අඩු කෘමි හා පළිබෝධ හානියක් (රෝස කඳ පතුලාගේ හානිය සහ පොත්ත රළු වීමේ රෝගය > 20%) දක්නට ලැබුණි. මෙම පැළ, නිර්දේශිත ශෂ්‍ය විද්‍යාත්මක ක්‍රමවේද යටතේ තව දුරටත් ඇගයීමට ලක් කිරීමට තෝරාගන්නා ලදී.

කුරුඳු වල වර්ධනය, අස්වැන්න, සහ තැළීමේ හැකියාව කෙරෙහි පොහොර යොදන අවස්ථාව විසින් ඇති කෙරෙන බලපෑම සොයා ගැනීමට මෙම අධ්‍යයනය සිදු කරන ලදී. නිර්දේශිත පොහොර මිශ්‍රණය, අස්වැන්න නෙළීමට මාස පහකට, හතරකට, තුනකට (පාලක පරීක්ෂණය), දෙකකට, එකකට, සහ සති දෙකකට පෙර යොදන ලදී. ඉහළ තැළීමේ හැකියාවක් (පැයට අමු පොතු ග්‍රෑම්. 1.611කි.) අස්වැන්න නෙළීමට මාස 2 සිට සති 2 අතර කාලයේ පොහොර යෙදූ ශාක වල, අනෙකුත් ඒවාට සාපේක්ෂව නිරීක්ෂණය විය.

අස්වැන්න කෙරෙහි විවිධ කප්පාදු ක්‍රම නිරීක්ෂණය කිරීමට මෙම අධ්‍යයනය සිදු කරන ලදී. මෙහිදී අස්වැනු නෙළීමේ කාල අන්තරය මාස හයක් වූ අතර පාලිත පරීක්ෂණ අටක් හා පාලකයක් (කප්පාදු උස 1 මීටර්, කප්පාදු කාල අන්තරය මාස 3 සහ එක කැපුමකින් නව නිරෝගී අතු තුනක්, කප්පාදු කර මාස තුනකින් ලබා ගැනීමට හැකිවන ලෙස) යොදා ගැනිණි. වියළි පොතු අස්වැන්න සැලකීමෙන්, හොඳම කප්පාදු ක්‍රමය ලෙස නිගමනය කළ හැකි වූයේ කප්පාදු උස මීටර 1 වූත්, කප්පාදු කාල අන්තරය මාස 6ක් වූත්, සහ එක කැපුමකින් නව නිරෝගී අතු තුනක්, කප්පාදු කර මාස තුනකින් ලබා ගැනීමට හැකිවන ලෙස සිදු කළ කප්පාදුවයි. පඳුරේ උසින් අඩක් දක්වා (45.40%) කප්පාදු කිරීමෙන්, පඳුරේ මීටර 1ක උසක් දක්වා (68.58%) කළ කප්පාදුවට වඩා පොත්ත රළු වීමේ රෝගය අඩු කළ හැකි බවද නිරීක්ෂණය විය.

සත්‍ය කුරුඳු වල (*Cinnamomum zeylanicum* Blume) අස්වැනු සහ ගුණාත්මක තත්ත්වයන් මාතර දිස්ත්‍රික්කය තුළ විවිධ කෘෂි පාරිසරික කළාප යටතේ අධ්‍යයනය කිරීම අවසන් කෙරිණි. මෙම අධ්‍යයනයෙන් පෙන්වුම් කරන ලද්දේ මාතර දිස්ත්‍රික්කය තුළ විවිධ ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස සැලකීමේදී කුරුඳු කඳේ දිග, අමු බර, කඳේ වට ප්‍රමාණය, පොත්තේ ගණකම, පොත්තේ වියළි හා

අමු බර, පොත්තේ සහ කොළ වල තෙල් අස්වැන්න, සහ කොළ වල අමු සහ වියළි බර ආදී වැදගත් අස්වනු සංරචක වල පැහැදිලි වෙනස්කම් පවතින බවයි.

පාංශු විද්‍යා සහ ශාක පෝෂණ

වර්තමාන පොහොර නිර්දේශය (වසරකට හෙක්ට කි.ග්‍රෑ 900) මගින් වසරකට වියළි පොතු අස්වැන්න ලෙස හෙක්ට කි.ග්‍රෑ 870.7 ක් ලබා දුන් අතර වර්තමාන පොහොර නිර්දේශයෙන් අඩක් සමඟ (වසරකට හෙක්ට කි.ග්‍රෑ 450) කුරුඳු කොළ පොහොර වසරකට හෙක්ටයාරයකට ටොන් 10ක් යෙදූ විට වියළි පොතු අස්වැන්න වසරකට හෙක්ට කි.ග්‍රෑ 877.3ක් ලෙස වාර්තා විය. වර්තමාන පොහොර නිර්දේශයෙන් අඩක් සමඟ (වසරකට හෙක්ට කි.ග්‍රෑ 450) කුරුඳු කොළ පොහොර වසරකට හෙක්ටයාරයකට ටොන් 10ක් යෙදීම මගින් වසර පහක අස්වනු පහක එකතුවේ වැඩි වීම වර්තමාන පොහොර නිර්දේශයට සාපේක්ෂව 3.5% විය. මෙම ඒකාබද්ධ පෝෂක කළමනාකරණය මගින් පැහැදිලි වන්නේ කුරුඳු වල පොහොර වියදම අඩු කරමින් පසේ ගුණාත්මක බව ඉහළ නැංවීමට ඇති හැකියාවයි.

මතුගම, බුලත්සිංහල සහ බදුරලිය යන කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ ව්‍යාප්ති නිලධාරී කොට්ඨාස තුනක විවිධ අස්වනු මට්ටම් සහිත (ඉහළ මධ්‍යයන පොතු අස්වැන්න වසරකට හෙක්ට කි.ග්‍රෑ 1875 සහ අවම පොතු අස්වැන්න වසරකට හෙක්ට කි.ග්‍රෑ 385.8) කුරුඳු වගාවන් වෙතින් ලබා ගන්නා ලද පස් විශ්ලේෂණය කිරීමෙන් පෙනීගියේ පාංශු පී.එච් අගය, විද්‍යුත් සන්නායකතාව (EC), සමස්ත නයිට්‍රජන් ප්‍රමාණය (N), සහ හුවමාරු විය හැකි පොටෑසියම් (K) යන සංරචක කුරුඳු පොතු අස්වැන්නට බලපාන බවය. වැඩි සහ අඩු අස්වනු පන්තීන් සඳහා විවිධ පාංශු පරාමිතීන් වල මධ්‍යන අගයන් පිලිවෙලින් පහත පරිදි වේ. පී.එච් අගය 5.38 සහ 5.13, විද්‍යුත් සන්නායකතාව 0.02 හා 0.03 ඩෙසි සිමන්ස් මීටරයට (ds/m) , සමස්ත නයිට්‍රජන් ප්‍රමාණය 0.069% හා 0.035%, සහ හුවමාරු විය හැකි පොටෑසියම් (K) සඳහා කි. ග්‍රෑමයට මි.ග්‍රෑ 90 සහ 60 ලෙස වේ. මෙම පාංශු ලක්ෂණ යොදාගෙන කුරුඳු වගා කෙරෙන පසෙහි අස්වනු හැකියාව පුරෝකථනය කළ හැක.

ක්ෂේත්‍රයේ පිහිටුවීමෙන් මාස තුනකට පසුව, බීජ පැළ සඳහා 98%ක සහ වර්ධක ප්‍රචාරණය කළ පැළ සඳහා 85%ක සාර්ථකත්වයක් පෙන්වුම් කරන ලදී. මෙම අධ්‍යයනය සිදු කරන ලද්දේ ජාතික කුරුඳු පර්යේෂණ හා පුහුණු ආයතනයේදී වන අතර, එහිදී බීජ පැළ වල සාමාන්‍ය උස, වර්ධක ප්‍රචාරණ පැළ වලට වඩා වැඩි බව නිරීක්ෂණය විය.

පැළෑටි ආරක්ෂණ

කුරුඳුපොත්ත රළු වීමේ රෝග කාරක දිලීරය ව්‍යාධි විද්‍යා පර්යේෂණ මගින් තහවුරු කල අතර රෝග කාරක දිලීරය *Phomopsis spp.* මෙහි විශේෂ මට්ටම දක්වා හඳුනා ගැනීමට රූප විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ ප්‍රමාණවත් නොවීය. මේ සඳහා අණුක විද්‍යා තාක්ෂණය අත්‍යවශ්‍ය බව තහවුරු වීණි. රෝග කාරක දිලීරය (*ෆෝමොප්සිස් විශේෂය*) කුරුඳු ශාකයේ ශෛලම පටක ආක්‍රමණය කල විට කුරුඳු පොත්ත රළු වීමේ රෝගයේ විශේෂ ලක්ෂණයක් වන අන්තර්නාරටි හරිතක්ෂය සිදුවී රෝගය උග්‍ර අවස්ථාවට පත්වේ. මෙය කුරුඳු ශාකයේ ජල පරිවහනය අවහිරවී

පෝෂක ඌනතාවය නිසා සිදුවන අතර රෝගී පැළෑටියේ පෝෂණ තත්වය, ව්‍යාධිජනකයා හා පස අතර ඇති සබඳතාව ප්‍රමාණනය කිරීම සඳහා තවත් පර්යේෂණ කිරීම අවශ්‍ය වේ. මුහුදු ජලය (1% සාන්ද්‍රණය) ඉසීමෙන් කුරුඳු තවාන්වල කොළ අංගමාරය සහ පැළ මැක්කාගේ හානිය 50% කින් පමණ පාලනය කළ හැක. අතුරු ප්‍රතිපල ඇත්නම් ඒවා හඳුනා ගැනීමට තවත් පර්යේෂණ කළ යුතුව ඇත.

පසු අස්වනු තාක්ෂණ

දැනට භාවිතයේ පවතින කුරුඳු තැළීමේ මේසය, අඩු ඉඩකඩක් අවශ්‍ය නව මේසය සමඟ, තැළීමේ කාර්යක්ෂමතාව, තලන්තාගේ පහසුව, සහ ආහාර සෞඛ්‍යයට අදාළ අවශ්‍යතා යන සාධක සඳහා සංසන්දනය කරන ලදී. මෙම මේස දෙක අතර, ඉහත සාධක සැලකීමේදී පැහැදිලි වෙනසක් දක්නට නොලැබිණ. නව මේසයෙහි, අසුන් ගැනීම සැලකූ විට, දැනට පවත්නා මේසයට සාපේක්ෂව, තලන්තාට ඇති පහසුව වැඩිය. ආහාර සනීපාරක්ෂාව සැලකූ කළ, මේස දෙකම සමානය. තැළීමේ කාර්යක්ෂමතාව සැලකීමේදී කම්කරු දායකත්වය වඩා වැදගත්වන අතර, කුරුඳු තලන්තන් එකිනෙකා අතර කාර්යක්ෂමතාවේ පැහැදිලි වෙනසක් දක්නට ලැබිණ.

ශ්‍රී ලංකාවේ වගා කරන සත්‍ය කුරුඳුවලින් (*Cinnamomum verum presel. Syn. C. zeylanicum blum*) සහ වල් කුරුඳු විශේෂ 5කින් ලබාගත් වාෂ්පශීලී තෙල්වල අඩංගු ප්‍රධාන රසායනික සංඝටක පිළිබඳ සංසන්දනාත්මක අධ්‍යයනය

ශ්‍රී ලංකාවේ කුරුඳු විශේෂ 8ක් වගා කරන අතර එයින් සුලභවම වගා කරනුයේ (*Cinnamomum verum presel. Syn. C. zeylanicum Blume*) විශේෂයයි. එයට අමතරව, ශ්‍රී ලංකාවට ආවේණික තවත් වල් කුරුඳු විශේෂ 7ක්ද වගා කෙරේ. මෙම අධ්‍යයනය සඳහා ඉහත කී කුරුඳු විශේෂ අතරින් විශේෂ 6ක් (*Cinnamomum verum, Cinnamomim dubium Nees* (සිංහල නම: සෙවෙල් කුරුඳු හෝ වල් කුරුඳු), *Cinnamomum citriodorum* (සිංහල නම: පැහිරි කුරුඳු) *Cinnamomum rivulorum Kostermans, Cinnamomum sinharajense Kostermans, Cinnamomum capparu – corende Blume* (සිංහල නම: කපුරු කුරුඳු) තෝරා ගන්නා ලදී. *Cinnamomum verum* සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යයනය රැසක් සිදු වී ඇතත් වල් කුරුඳු ප්‍රභේද පිළිබඳ සිදු වූ අධ්‍යයන අල්පය.

සත්‍ය කුරුඳු සහ වල් කුරුඳු දර්ශ අතර සංසන්දනාත්මක අධ්‍යනයේදී ඒවායේ වාෂ්පශීලී තෙල් වල පවතින රසායනික සංඝටක හා තෙල් ප්‍රතිශතය පිළිබඳව සොයා බලන ලදී. මෙහිදී සත්‍ය කුරුඳු හා වල් කුරුඳු දර්ශ පහක් අධ්‍යයනය සඳහා යොදා ගැනිණි. ඒ අනුව සැලකිය යුතු ($p < 0.05$) වැඩිම කොළ තෙල් ප්‍රතිශතයක් (3.23%) පවතින්නේ සත්‍ය කුරුඳු (*Cinnamomum zeylanicum Blume*) වල බවත් සැලකිය යුතු ($p < 0.05$) වැඩිම පොතු තෙල් ප්‍රතිශතයක් (3.53%) පවතින්නේ වල දර්ශයක් වන *Cinnamomum sinharajense* හි බවත් අනාවරණය විය. තවද අඩුම කොළ තෙල් (0.41%) හා පොතු තෙල් (0.51%) ප්‍රතිශතයක් පවතින්නේ *Cinnamomum rivulorum* වල් දර්ශයේ බවත් අනාවරණය විය. වාෂ්පශීලී තෙල් වල පවතින රසායනික සංඝටක විශ්ලේෂණයේදී පොතු තෙල් වල වැඩිම සින්මැල්ඩිහයිඩ්(Cinnamaldehyde) ප්‍රතිශතයක් (67.57%) සත්‍ය කුරුඳු (*Cinnamomum zeylanicum Blume*) වල පවතින බවත් වල් දර්ශ අතරින් *Cinnamomum sinharajense* විශේෂයේ පොතු තෙල්

වල වැඩිම සින්මැල්ඩිහයිඩ් (Cinnamaldehyde) ප්‍රතිශතයක් (57.46%) පවතින බවත් අනාවරණය විය. කොළ තෙල් වල වැඩිම ඉයුජිනොල් (Eugenol) ප්‍රතිශතයක් (87.53%) පවතින්නේ *Cinnamomum sinharajense* විශේෂයේ බවත් අනාවරණය විය. *Cinnamomum dubium* විශේෂයේ කොළ තෙල් වල සුලබ සංඝටකය ජෙරනියෝල් (Geraniol) (24.05%) වන අතර පොතු තෙල් වල සුලබ සංඝටකය බීටා-කැරියෝෆිලීන් (β -Caryophyllene) (41.31%) වේ. පොතු තෙල් වල වැඩිම ඉයුජිනොල් (Eugenol) ප්‍රතිශතයක් (22.29%) පවතින්නේ *Cinnamomum rivulorum* විශේෂයේ බවත් අනාවරණය විය.

5.2.2 ගම්මිරිස්

ගෞරවිද්‍යා සහ හෝග ප්‍රවර්ධනය

ගම්මිරිස් වල වියනේ වර්ධනය කෙරෙහි විවිධ අතු වර්ග වලින් ලබාගත් පැළවල බලපෑම

ගම්මිරිස් වල විවිධ අතු වලින් ලබාගත් පැළ ආකාර උපයෝගී කරගෙන මාතලේ, නාරම්මල සහ නිල්ලඹ පිහිටි පර්යේෂණ ආයතන වල පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍ර තුනක් ස්ථාපනය කරන ලදී. පැළ සිටුවා වසරකට පසු එම විවිධ පැළ ආකාර වල මූලික වර්ධන තත්ත්ව පරීක්ෂා කළ විට මුදුන් රිකිලිවලින් ලබාගත් පැළවල ක්ෂේත්‍ර ස්ථාපන ප්‍රතිශතය සෑම ක්ෂේත්‍රයකදීම ඉහළම අගයක් පෙන්වන ලදී (මාතලේ - 100%, නිල්ලඹ - 98% සහ නාරම්මල - 68%). හරස් අතු වලින් ලබාගත් පැළ වල ස්ථාපන ප්‍රතිශතයන් (නිල්ලඹ - 70%, මාතලේ - 62% සහ නාරම්මල - 31%) අවම අගයන් ගන්නා ලදී. තවද මුදුන් රිකිලි වලින් ලබාගත් පැළ මූලික අවධියේ හරස් අතු වැඩි සංඛ්‍යාවක් ඇති කරමින් අනෙක් පැළ වර්ග වලට පෙර වියනේ වර්ධනය ආරම්භ කරන බවද නිරීක්ෂණය කරන ලදී.

ආධාරක ශාක කලමනාකරණය මගින් පාරිසරික සම්පත් කාර්යක්ෂමව භාවිතකර ගම්මිරිස් වගාවේ අස්වනු වැඩිකර ගැනීමට ඇති හැකියාව පරීක්ෂා කිරීම

ග්ලිරිසිඩියා, කොටට, එරබදු සහ සුරිය යන විවිධ ජීවී ආධාරක භාවිතයෙන් ගම්මිරිස් වැල් සහ ජීවී ආධාරක අතර තරගයේ ස්වභාවය පරීක්ෂා කිරීම සඳහා පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රයක් ස්ථාපනය කරන ලදී. මූලික වර්ධන අවස්ථාවේදී ගම්මිරිස් වැලේ වර්ධනය කෙරෙහි විවිධ ජීවී ආධාරක වල බලපෑමේ විශේෂ වෙනසක් දක්නට නොලැබුණි. කෙසේවුවද, ආධාරක ශාකයට සවිච්ඡිද සඳහා ඇතිකරන ආගන්තුක මුල්වල වර්ධනය පරීක්ෂා කළවිට එක් ගැටයකින් ඇතිකරන මුල් සංඛ්‍යාව, මුල්වල මුළු දිග සහ ද්විතියික මුල් සංඛ්‍යාව යන සියලු ලක්ෂණ වඩාත් හොඳින් පෙන්වුම් කරන ලද්දේ සුරිය ජීවී ආධාරක වලදී වේ. තවද එක් එක් ජීවී ආධාරක වල ජෛව ස්කන්ධ නිෂ්පාදනයන් අතර පැහැදිලි වෙනසක් දක්නට ලැබුණි. එහිදී ඉහළම ජෛව ස්කන්ධ නිෂ්පාදනය ග්ලිරිසිඩියාවලත් (ආධාරකයට කිලෝග්‍රෑම් 3.27) අවම නිෂ්පාදනය සුරියවලත් (ආධාරකයට කිලෝග්‍රෑම් 0.02) නිරීක්ෂණය කරන ලදී.

ගම්මිරිස් වල මුදුන් රිකිලි පැළ නිෂ්පාදනය සහ විවිධ සිගු ප්‍රචාරණ ක්‍රමවලින් සිදුකරන පැළ නිෂ්පාදනය අතර සංසන්දනාත්මක අධ්‍යයනයක් සිදුකිරීම

මූලික වර්ධන ලක්ෂණවල සහ නිෂ්පාදන වියදමේ වෙනස පරීක්ෂා කිරීම සඳහා පැනියුර්-1 ගම්මිරිස් ප්‍රභේදය භාවිත කරමින් පැළ නිෂ්පාදනයේ උණ බම්බු ක්‍රමය, පස් ගොඩැලි ක්‍රමය සහ පොලිතින් බට

ක්‍රමය යන සීග්‍ර ප්‍රචාරණ ක්‍රම සමග මව් ශාක උද්‍යානයක් පවත්වා ගනිමින් සිදුකරන මුදුන් රිකිලි පැළ නිෂ්පාදනය අතර සංසන්දනාත්මක අධ්‍යයනයක් සිදුකරන ලදී. එම ක්‍රම 4 සඳහාම වියදම් දත්ත සහ වර්ධන දත්ත මුල් අවස්ථාවේ සිට පැළ නිකුත් කරන අවස්ථාව දක්වා එක්රැස් කරන ලදී. එහිදී වැල් වල දිග, පත්‍ර සංඛ්‍යාව, මුළු පත්‍ර ක්ෂේත්‍රඵලය, වැල් වල අමු බර හා වියළි බර, මුල්වල අමු බර හා වියළි බර යන සියලු වර්ධන පරාමිතීන් සඳහා ඉහලම අගයන් පෙන්නුම් කරන ලද්දේ මුදුන්රිකිලි වලින් ලබාගත් පැළ මගිනි. වැඩිම මුල් සංඛ්‍යාව සහ මුල්වල මුළු දිග යන ලක්ෂණද මුදුන් රිකිලි පැළ වල දක්නට ලැබුණ අතර පිලිවෙලින් එම අගයන් පස් ගොඩැලි ක්‍රමය, පොලිතීන් බට ක්‍රමය සහ උණ බම්බු ක්‍රමය යන ක්‍රම වලදී ක්‍රමයෙන් අඩුවීමක් දක්නට ලැබුණි. ගම්මිරිස් පැළයක් නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා වැඩිම මුදලක් වැයවන්නේ මුදුන් රිකිලි පැළ සඳහා වේ (රු. 67.50). නිෂ්පාදන වියදම වැඩිවුවද මුදුන් රිකිලි පැළ වල මූලික වර්ධන ලක්ෂණ ඉතා ඉහල තත්ත්වයක පවතින බව පැහැදිලිව නිරීක්ෂනය කල හැක.

විවිධ කෘෂි පාරිසරික කළාප යටතේ ගම්මිරිස්වල පුෂ්ප හටගැනීම, එල හටගැනීම හා අස්වැන්නේ විවිධත්වය පිළිබඳ අධ්‍යයනය

දේශීය වරණයන් වන GK49 හා MB12 යන දර්ශවල කරල් පිරීමේ ප්‍රතිශතය පිලිවෙලින් 25% හා 36% විය. නමුත් මෙම ප්‍රතිශතය පැනියුර් -1 (86%) හා සැසදීමේදී ඉතා අඩු අගයක් බව හෙලි විය. 2016 දී මහ කන්නයේ මල් පිපීමේ රටාව දෙසැම්බර්දී වෙනස් වී ඇත්තේ ඊසාන දිග මෝසම ප්‍රමාද වීමෙන් බව සොයාගැනිණි. මල් පිපීමේ මූලාරම්භය ඊසාන දිග මෝසමේ ඔක්තෝබර් හා නොවැම්බර් මාසවලදී සිදුවිය.

පැළෑටි ආරක්ෂණ

වෙනස් ක්ෂුද්‍ර කාලගුණික තත්ත්ව යටතේ ආර්ද්‍රතා කුටීර සහ පැළ ගෘහ තුළ ගම්මිරිස් ශාකයේ කෘමි පළිබෝධ සහ රෝග ඇතිවීම සහ ශාකවල උන්නතිය

මෙම අධ්‍යයනයේදී, විවිධ ක්ෂුද්‍ර කාලගුණික තත්ත්ව යටතේ ආර්ද්‍රතා කුටීර සහ පැළ ගෘහ තුළ, තවත් තත්ත්ව යටතේ ගම්මිරිස් ශාකයේ කෘමි පළිබෝධ සහ රෝග ඇතිවීම සහ ශාකවල උන්නතිය පර්යේෂණාත්මකව සොයා බලන ලදී. ආර්ද්‍රතා කුටීර තුළ කෘමි පළිබෝධ නිරීක්ෂණය නොවූ අතර එතුළ වර්ධනය වූ පැළෑටි වල උන්නතිය 100% සහ ආර්ද්‍රතා කුටීර වලින් බැහැර උන්නතිය 36.6% විය. කුටීර තුළ පැළෑටි සඳහා යොදන ලද ජල මට්ටම් වෙනස් කිරීම, එතුළ ආර්ද්‍රතාවයට පැහැදිලි බලපෑමක් ඇති නොකරයි. අළුතෙන් ඇතිවන පත්‍ර සහ එම ගම්මිරිස් පැළ තබා ඇති සෙවණ මට්ටම අතර ධණ සහසම්බන්ධයක් පවතී. එසේම එකී සෙවණ මට්ටම, තවත් තත්ත්ව යටතේ ගම්මිරිස් පැළවල පැළ මැක්කාගේ හානිය කෙරෙහි බලපාන බවද සොයා ගන්නා ලදී. මෙම අධ්‍යයනය, ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ, කෘෂිකර්ම පීඨයේ, කෘෂි ජීව විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව හා එක්ව සිදු කරන ලදී.

පාංශු විද්‍යා සහ ශාක පෝෂණය

ගම්මිරිස් (*Piper nigrum* L.) සහ කෝපි (*Coffea arabica* L.) ශාක වර්ධනයට නයිට්‍රජන්, පොස්පරස්, පොටෑසියම් (N.P.K) සංයෝජනවල බලපෑම ඇගයීම සඳහා තවත් පර්යේෂණ දෙකක් පැළ ගෘහ

තත්ව යටතේ සිදුකරන ලදී. තවත් පැළ සඳහා යූරියා (46% N) ග්‍රෑම් 2.5 (230 ppm N) හෝ ග්‍රෑම් 5 (460 ppm N), එප්පාවල රොක්පොස්පේට් (28% P₂O₅) ග්‍රෑම් 25 (1400 ppm) සහ මියුරෝට් ඔෆ් පොටෑෂ් (60% K₂O) ග්‍රෑම් 2.5 (300ppm K) හෝ ග්‍රෑම් 5 (600ppm K) ලබාදී, හොඳම N:P:K සංයෝජනය තෝරා ගැනීම සඳහා පරීක්ෂා කරන ලදී. ගම්මිරිස් පැළ මියුරෝට් ඔෆ් පොටෑෂ් සහ යූරියාවලට බොහෝ සංවේදී බව අනාවරණය වූ අතර අඩුම සංයෝජනය වූ යූරියා ග්‍රෑම් 2.5 , එප්පාවල රොක්පොස්පේට් ග්‍රෑම් 25 සහ මියුරෝට් ඔෆ් පොටෑෂ් (60% K₂O) ග්‍රෑම් 2.5, ගම්මිරිස් තවත් පැළ සඳහා සුදුසු මිශ්‍රණය විය. කෝපි බීජ පැළ වර්ධනය සඳහා හොඳම සංයෝජනය යූරියා ග්‍රෑම් 5 , එප්පාවල රොක්පොස්පේට් ග්‍රෑම් 25 සහ මියුරෝට් ඔෆ් පොටෑෂ් (60% K₂O) ග්‍රෑම් 2.5 බව අනාවරණය වූ අතර. තවදුරටත් පර්යේෂණ සිදුකර ලැබූ ප්‍රතිඵල තහවුරු කර ගැනීමට අවශ්‍යවේ.

ශාක කායික විද්‍යා හා පැළ නිෂ්පාදන

ගම්මිරිස් පැළ ගුණනය

මුල් අද්දවන ලද දේශීය ගම්මිරිස් වර්ග වල (GK49 සහ MB12) මුදුන් රිකිලි , හරස් අතු හා තනි පුරුක් දඬු කැබලි මගින් ගත් පැළ අතර වර්ධනය හා අස්වැන්න පිළිබඳව සිදුකරන සංසන්දනාත්මක පර්යේෂණයේ පැළ සිටුවීම 2010 වර්ෂයේ සිදු කරන ලදී. හරස් අතු පැළ වලට සාපේක්ෂව මුදුන් රිකිලි පැළ වල ඉහල හරස් අතු ප්‍රමාණයක් නිරීක්ෂණය විය. අස්වනු සැලකීමේදී වැඩිම කරල් සංඛ්‍යාවක් මුදුන් රිකිලි පැළ වල නිරීක්ෂණය විය. වැඩිම වර්ධනයක් පෙන්වූම කරන ලද්දේ මුදුන් රිකිලි හා තනි පුරුක් දඬු කැබලි මගින් ගත් පැළ වලයි. පැළ සිටුවීමෙන් අවුරුදු 6කට පසු මුදුන් රිකිලි පැළ වල අස්වැන්න පැළයකට කරල් 130 ක්ද තනි පුරුක් දඬු කැබලි මගින් ගත් පැළවල වැලකට කරල් 100 ක්ද විය.

ගම්මිරිස් සඳහා අඩු වියදම් වගා මාධ්‍ය ඇගයීම

අඩු වියදම් වාණිජමය වගා සඳහා වැලි වෙනුවට ගල් කුඩු යෙදීම සුදුසු බව සොයාගන්නා ලදී.

ගම්මිරිස් පටක රෝපණ තාක්ෂණය

ගම්මිරිස් සඳහා පටක රෝපණ තාක්ෂණය යොදාගැනීමේදී සුදුසුම රෝපණ මාධ්‍ය වනුයේ woody plant medium වන අතර ගම්මිරිස් ශාක තුල ඇති බැක්ටීරියා වර්ධනය පාලනය කරගැනීමට රෝපණ මාධ්‍ය ලීටරයට කොපර් සල්ෆේට් මි.ග්‍රෑ.50 ක් යෙදීම සුදුසු වේ. පටක රෝපණ තාක්ෂණය මගින් පැළ ගුණනය කරගැනීමට රෝපණ මාධ්‍ය ලීටරයට බෙන්සිල් අමිනෝ පියුරින් මි.ග්‍රෑ 4 ක් ද නැජතලින් ඇසිටික් ඇසිඩ් මි.ග්‍රෑ 0.25ක්ද එකතු කල යුතුය. මුල් ඇද්දවීමට IBA මි.ග්‍රෑ 0.5 ක් හා සක්‍රීය කාබන් 0.15%ක් යෙදිය යුතුය.

ගම්මිරිස් ශීඝ්‍ර වර්ධක ප්‍රචාරණ ක්‍රම සංසන්දනය (උණබම්බු, ගොඩැලි හා පොලිනින් බට ක්‍රමය)

වැඩිම පුරුක් ප්‍රමාණයක් (1728) ලබා ගත හැක්කේ පොලිනින් බට ක්‍රමය මගින් බව අනාවරණය විය. පොලිනින් බට ක්‍රමය හා ගොඩැලි ක්‍රමය මගින් වඩාත් සාර්ථක වැල් ලබාගත හැක. එහෙත් පිදුරු යොදන ලද ගොඩැලිවල ගම්මිරිස් වැල්වල වර්ධන වේගය අඩුවේ. අනෙක් ක්‍රම සියල්ලේම වර්ධන වේග සමාන වේ. මෙම පර්යේෂණය මගින් වඩාත් සාර්ථක ගම්මිරිස් පැළ වගාවක් සඳහා රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීම පිළිබඳව වැදගත් වන තොරතුරු රැසක් අනාවරණය වේ.

5.2.3 කොකෝවා

පාංශු විද්‍යා සහ ශාක පෝෂණ

වසර 20 කට වඩා පැරණි කොකෝවා කෘෂි පරිසර පද්ධතියක්, වනාන්තරයක් හා අඛණ්ඩව එළවළු වගාකළ ඉඩමක් සමඟ සැසඳීමට, පර්යේෂණයක් සිදු කරන ලදී. කොකෝවා වගාව දීර්ඝ කාලීන පැවැත්ම නිසා එහි නොමේරූ දුඹුරු ලෝම පසක පැතිකඩක භෞතික ලක්ෂණ වෙනස් නොවන බව අනාවරණය වූ අතර මතුපිට පසෙහි සැලකිය යුතු ඉහළ ($P < 0.05$) කාබනික කාබන් (2.39 %) හුවමාරු පොටෑසියම් (307 ppm) සහ හීතකර සවිවර සනත්වයක් (1.31mg m⁻³) ඇති බව පෙනේ. pH අගය (5.98) මුළු නයිට්‍රජන් (0.21%) මැග්නීසියම් (520 ppm) වනාන්තර බිම් සමග සසඳන විට ඒ හා සමානව ඉහළ වූ නමුත් ලබා ගත හැකි පොස්පරස් (3.26 ppm) ඉතා අඩු විය. ඒ අනුව, දීර්ඝ කාලීන කොකෝවා කෘෂි පරිසර පද්ධතියක පස අවම කළමනාකරණ පිළිවෙත් යටතේ පවා වඩාත් සරු බව පෙනේ.

රබර් වගාව යටතේ අතුරු බෝගයක් ලෙස කොකෝවා වගාවේදී ජෛවීය පොහොර, බෝග අවශේෂ, සහ රසායනික පොහොර වල බලපෑම

කුඩු කල වියළි කොකෝවා ලෙලි කිලෝ ග්‍රෑම් 10 ක් සහ දිලීරක මූල භාවිතයෙන් පොස්පරස් පොහොර භාවිතය අඩකින් පමණ අඩුකල හැකිය. තවද දිලීරක මූල (Arbuscular mycorrhiza) කොකෝවා ශාක වර්ධනයට සහ පසෙහි කාබනික කාබන් වැඩි දියුණු කිරීමට ධනාත්මක බලපෑමක් පෙන්වුම් කර ඇත.

5.2.4 කෝපි

ප්‍රවේණි විද්‍යා සහ ශාක අභිජනන

පහතරට අතරමැදි කලාපයේ කෝපි වගා ප්‍රභේද වල අස්වනු ඇගයීම

පොල් වගාව යටතේ පහතරට අතරමැදි කලාපයේ තෝරාගත් කෝපි වගා ප්‍රභේද වල අස්වනු ඇගයීමක් සිදුකරන ලදී. මේ සඳහා C X R, CCI, 44/1, Q 105. IMY. BS I, BS II, BS III, BS IV, BS V සහ කැට්වුර් යන කෝපි වගා ප්‍රභේද ඇගයීමට භාජනය කරන ලදී. මෙම වගා ප්‍රභේද වල ප්‍රථම අස්වැන්න, පැළ සිටුවා දෙවන වර්ෂය අවසානයේ දී නෙළා ගන්නා ලදී. මෙම වගා ප්‍රභේද 11 අතුරින් CCI වගා ප්‍රභේදය උපරිම අස්වැන්නක් ලබාදෙන ලදී. (එය පැළයකට අමු කෝපි ග්‍රෑම් 457ක් විය.) එසේම දෙවන උපරිම අස්වැන්න ලබාදෙන ලද්දේ Q 105 වගා ප්‍රභේදයයි. (එය පැළයකට අමු කෝපි ග්‍රෑම් 30ක් විය.)

පසු අස්වනු තාක්ෂණය

විවිධ සම්භවයන් ඇති බඳින ලද කෝපි (*Coffea arabica*) පිළිබඳ සංසන්දනාත්මක අධ්‍යයනය

මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ වූයේ විවිධ සම්භවයන් ඇති බඳින ලද කෝපිවල ශාක රසායනික ද්‍රව්‍ය බනිජ හා ආසන්නයේදී විශ්ලේෂණය පිළිබඳ සංසන්දනාත්මක සොයා ගැනීමයි. විවිධ සම්භවයන් 4ක් වන බ්‍රසීලය, කොලොම්බියාව, ඉතියෝපියාව, ශ්‍රී ලංකාව යන රටවලින් *Coffea arabica* විශේෂයට අයත් කෝපිවල වෙළඳපොළින් ලබාගත් සාම්පල යොදාගැනිණි. සම්මත විශ්ලේෂණ ක්‍රමවේදයන් යටතේ මෙම අධ්‍යයනය සිදුවිය. ශාක රසායනික විශ්ලේෂණයේදී බ්‍රසීලයේ සම්භවය වූ කෝපිවල

කැලේන්, මුලු පිනෝල හා මෙලනොයිඩ ප්‍රතිශතය අනෙක් සම්භවයන් 3ට වඩා ඉහළ අගයක් පෙන්වීය. ආසන්නයේදී විශ්ලේෂණයේදී බ්‍රසීලයේ සම්භවය වූ කෝපිවල ඇසිඩ් වල ද්‍රාව්‍ය නොවන අළු හා මුලු අළු ප්‍රතිශතය ඉහළ අගයක් පෙන්වූ අතර තෙතමන ප්‍රතිශතය හා දළ මේද ප්‍රතිශතය කොලොම්බියානු වර්ගයේ සාපේක්ෂව ඉහළ විය. ඛනිජ විශ්ලේෂණයේදී බ්‍රසීලයේ සම්භවය වූ කෝපිවල මැග්නීසියම්, පොස්පරස්, පොටෑසියම්, සින්ක් යන වර්ගවල සාපේක්ෂව ඉහළ ප්‍රතිශතයක් දක්නට ලැබුණි. එමෙන්ම කොලොම්බියානු වර්ගයේ ඉහළ කොපර් ප්‍රතිශතයක්ද ශ්‍රී ලංකා වර්ගයේ ඉහළ යකඩ ප්‍රතිශතයක් ද ඉතියෝපියන් වර්ගයේ ඉහළ කැල්සියම් ප්‍රතිශතයක්ද ($p < 0.05$) දක්නට ලැබිණි. සංවේදන පරීක්ෂාවේදී පානය සඳහා සැකසූ කෝපි අතරින් පැහැය, රස, මුඛයට දැනෙන ස්වභාවය අනුව සහ සියලු සංවේදී ගුණාංග වල සම්මත පිළිගැනීම අනුව වඩාත් ප්‍රියජනක වර්ගය වූයේ බ්‍රසීලයේ සම්භවය වූ කෝපිය. එසේ වුවද පානය සඳහා සැකසූ කෝපි වල සුවඳ අනුව වැඩි පිරිසක් ශ්‍රී ලංකා වර්ගයට කැමැති විය.

පාංශු විද්‍යා සහ ශාක පෝෂණ

ඇරබිකා කෝපි කාබනිකව වගා කිරීම සඳහා උපාය මාර්ග.

වසරකට ශාකයකට කොම්පෝස්ට් කි.ග්‍රෑම් 10 ක් හෝ ග්ලිරිසිඩියා කි.ග්‍රෑම් 15 ක් යෙදීමෙන් සැලකිය යුතු ඉහළ අස්වැන්නක් (පිළිවෙලින් වසරකට/හෙක්ටයාරයකට/) කි.ග්‍රෑම් 1342 හා (වසරකට/හෙක්ටයාරයකට කි. ග්‍රෑම් 1162) ලබා දෙන අතර පාලක පරීක්ෂණයේ අස්වැන්න (වසරකට/හෙක්ටයාරයකට කි. ග්‍රෑම් 797 ක්) අඩු බව හෙළිවිය.

5.2.5 ඉහුරු

ගණ්‍ය විද්‍යා සහ හෝග ප්‍රවර්ධනය

බීජ ඉහුරු වල අංකුර ඇතිවීම සහ මූලික වර්ධන ලක්ෂණ කෙරෙහි විවිධ උපස්තර වල බලපෑම අධ්‍යයනය

බීජ ඉහුරු වල අංකුර ඇතිවීම උත්තේජනය කිරීම සඳහා සහ ඒවායේ පසු වර්ධන ලක්ෂණ කෙරෙහි එකිනෙකට වෙනස් උපස්තර 4 ක (1. වියළි හණ ගෝනි, 2. තෙත හණ ගෝනි, 3. තෙත කොහුබත් සහ 4. තෙත දහයිසා) බලපෑම මෙම අධ්‍යයනයේදී පරීක්ෂා කරන ලදී. මෙහිදී වැඩිම අංකුර ඇතිවීමේ ප්‍රතිශතයක් සහ වැඩිම අංකුර සංඛ්‍යාවක් සහිත බීජ ඉහුරු නිරීක්ෂණය කරන ලද්දේ තෙත කොහුබත් උපස්තරයේදී වේ. එසේ අංකුර උත්තේජනය කරන ලද බීජ ඉහුරු ක්ෂේත්‍රයේ සිටුවූ පසු, ඒවායින් ඇතිවූ පැළ වල උස, පත්‍ර ක්ෂේත්‍ර ඵලය, මුල්වල මුළු දිග, වායව කොටස් වල තෙත් සහ වියළි බර, රෙරෙසෝම වල තෙත් සහ වියළි බර යන සෑම වර්ධන හා අස්වනු දත්තයක් සඳහාම ඉහළම අගයන් ලබාදෙන ලද්දේ තෙත කොහුබත් ප්‍රතිකාරය ලබාදුන් බීජ ඉහුරු වලිනි. එසේ වුවද, ක්ෂේත්‍රයේදී බීජ ඉහුරු කැබැල්ලකින් අංකුර ඇතිවූ ස්ථාන සංඛ්‍යාව, ඇතිවූ ව්‍යාජ කඳන් සංඛ්‍යාව හා පත්‍ර සංඛ්‍යාව යන ලක්ෂණ වලදී ඉහත ප්‍රතිකාර අතර පැහැදිලි වෙනසක් දක්නට නොලැබුණි.

විවිධ ගබඩා කිරීමේ ක්‍රම කහ හා ඉහුරු වල පුරෝහණය කෙරෙහි බලපෑම පිලිබඳ අධ්‍යයනය

කහ සහ ඉහුරු රයිසෝම 19-20 °C සහිත ගබඩා උෂ්ණත්වයක් යටතේ ඉහුරු වල බර අඩුවීමේ ප්‍රතිශතය 40% ක් සහ කහ වල බර අඩුවීමේ ප්‍රතිශතය 22 % ක් සහිතව මාස 5 ක පමණ කාලයක්

ගබඩා කර තබා ගත හැක. නාරම්මල ප්‍රදේශයේදී කරන ලද මෙම පර්යේෂණයේ භාවිතා කල අනෙකුත් මාධ්‍ය වන පස් , වැලි, කොහුබත්, දහයියා වලට වඩා ශීත ගබඩා කිරීම කහ සහ ඉඟුරු ගබඩා කිරීමට ඉතා යෝග්‍ය බව අනාවරණය විය.

ශාක කායික විද්‍යාව හා පැළ නිෂ්පාදනය

ඉඟුරු පටක රෝපණය කිරීම

ඉඟුරු පටක රෝපණ තාක්ෂණය මගින් ප්‍රචාරණය කිරීමේදී ගුණනය සිදු කිරීමට මූරාමිග් සහ ස්කුග් රෝපණ මාධ්‍යයට නැප්තලීන් ඇසිටික් ඇසිඩ් ලීටරයට මි.ග්‍රෑ.0.25 හා බෙන්සයිල් ඇමයිනෝ පියුරින් ලීටරයට මි.ග්‍රෑ. 2 යෙදිය යුතුය. මුල් ඇද්දවීම හා වර්ධනය සඳහා රෝපණ මාධ්‍ය සාන්ද්‍රණය අඩකින් අඩුකළ යුතු අතර රෝපණ මාධ්‍යයට නැප්තලීන් ඇසිටික් ඇසිඩ් ලීටරයකට මි.ග්‍රෑ.1.5 – 2.0 අතර ප්‍රමාණයක් යෙදිය යුතුය.

පටක රෝපණ තාක්ෂණය මගින් ක්ෂුද්‍ර රෙරසෝම නිෂ්පාදනය

පටක රෝපණ තාක්ෂණය මගින් ක්ෂුද්‍ර රෙරසෝම නිෂ්පාදනය කල හැකි අතර රෝපණ මාධ්‍යයට ලීටරයට බෙන්සයිල් ඇමයිනෝ පියුරින් මි.ග්‍රෑ.4.0 හා නැප්තලීන් ඇසිටික් ඇසිඩ් මි. ග්‍රෑ.1 එකතු කල යුතුය. තවද ඒ සඳහා සෂ රෝපණ මාධ්‍යයක් අවශ්‍ය වන අතර දිනකට පැය 16 ක් ආලෝකය ලබා දිය යුතුය.

5.2.6. බුලත්

පුවේණි විද්‍යා හා ශාක අභිජනන

මානේරු සහ මල බුලත්, රටදළ සමග දෙමුහුම් කිරීම සහ ඒවායේ ඊළඟ පරම්පරාවල අස්වනු සංරචක රටදළ සමග සංසන්දනය කිරීම

වගා කරන බුලත් වැල් බහුතරයක් නිපදවනු ලබන්නේ ඡායාංගී පුෂ්ප මංජරී වේ. ද්වි ලිංගික පුෂ්ප මංජරී සහිත බුලත් වැල් හමුවන්නේ ඉතා අල්ප වශයෙනි. ඇතැම් රටදළ බුලත් වැල්වල ද්වි ලිංගික පුෂ්ප මංජරී කලාතුරකින් පිහිටයි. මල බුලත්වල විශාල පත්‍රද, මානේරුවල රවුම් හැඩැති පත්‍රද පිහිටන අතර විශාල සහ රවුම් හැඩැති බුලත් පත්‍ර අපනයන වෙළෙඳපළ සඳහා ඉතා යෝග්‍ය වේ. මානේරු සහ ද්වි ලිංගික පුෂ්ප පිහිටන රටදළ වැල් අතර ද මල බුලත් සහ ද්වි ලිංගික පුෂ්ප පිහිටන රටදළ වැල් අතර දෙමුහුම් කිරීම මෙහිදී බලාපොරොත්තුවේ. අතුරු වගා හා බුලත් පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ බුලත් ජාන ප්ලාස්මයක් පිහිටුවා ඇති අතර එහි ඇති වැල් නිරීක්ෂණය මගින් ද්වි ලිංගික ශුභි නිපදවනු ලබන බුලත් වැල් හඳුනා ගන්නා ලදී.

5.2.7. පුවක්

ශාක කායික විද්‍යාව හා පැළ නිෂ්පාදනය

පුවක් පටක රෝපණය

පුවක් බීජ ජීවානුභරණය සඳහා 30% ක්ලෝරොක්ස් ද්‍රාවණයක මිනිත්තු 30 ක් තබා දෙවනුව 70% එතනෝල් ද්‍රාවණයක ගිල්වා බත්සන් දැල්ලෙන් දවා ගැනීම වඩා සාර්ථක වේ. පුවක් පටක රෝපණයට කාශ්ඨීය ශාක වර්ධක මාධ්‍ය (WPM) වඩා සුදුසු වේ.

පුවක් කැලස වර්ධනය හා දෛහික කැලස වර්ධනය

WPM+ 9 mg/l BAP මාධ්‍ය භාවිතයෙන් වැඩි වේගවත් කැලස වර්ධනයක් ලබාගත හැක. දෛහික කැලස වර්ධනය සඳහා (WPM)+2,4 D 100mg/l මාධ්‍ය සුදුසු වේ.

5.2.8. සාදික්කා

ශාක ආරක්ෂණ

සාදික්කා පත්‍ර පතන රෝගය කළමනාකරණය

සාදික්කා පත්‍ර පතන රෝගයේ රෝග කාරකයින් ලෙස කොලෙටෝට්‍රිකම් ග්ලියොස්පොරිඩියස් (*Colletotrichum gloeosporides*) සහ නියෝපිසිකම් විශේෂයකට (*Neofusicoccum spp*) අයත් දිලීර ලෙස DNA තාක්ෂණය භාවිතා කර හඳුනා ගන්නා ලදී. විද්‍යාගාර තත්ව යටතේදී ඉහත සඳහන් රෝග කාරක දිලීරයන් පාලනය කිරීම සඳහා දිලීර නාශක භාවිත කර සිදුකරන ලද අත්හදා බැලීමකදී දැනට මෙම රෝගය මර්ධනය කිරීම සඳහා නිර්දේශ කර ඇති මැන්කොසෙබ් 800 ppm දිලීර නාශකයට නියෝපිසිකම් රෝග කාරක දිලීරය පාලනය කිරීමට නොහැකි බව තහවුරු විය. කෙසේවෙතත් විද්‍යාගාර තත්වයේදී කොපර් ඔක්සික්ලෝරයිඩ් 2000 ppm දිලීර නාශකයට ඉහත සඳහන් රෝග කාරකයන් දෙදනාම සාර්ථකව පාලනය කළ හැකි බව නිරීක්ෂණය විය. තවද කොපර් ඔක්සික්ලෝරයිඩ් 2000 ppm දිලීර නාශකය ක්ෂේත්‍ර අත්හදා බැලීම් වලදීද සාර්ථක ප්‍රථිඵල පෙන්නුම්කර තිබේ. එම නිසා 2016 වර්ෂයේ සිට සාදික්කා පත්‍ර පතන රෝගය පාලනය සඳහා වර්තමාන දෙපාර්තමේන්තු රසායනික පාලන නිර්දේශයවන මැන්කොසෙබ් 800 ppm වෙනුවට කොපර් ඔක්සික්ලෝරයිඩ් 2000 ppm (40 g/10 L වතුර) දිලීර නාශකය සති දෙකෙන් දෙකට තුන් වතාවක් හෝ සිව් වතාවක් නැවත දළ එන අවස්ථාවේදී යෙදීම නිර්දේශ කරන ලදී.

අපනයන කෘෂි බෝගයන්හි පසු අස්වනු ක්‍රියාවලියේදී එක් එක් පසු අස්වනු අවධීන්හි නිශ්පාදනයට එකතුවන අහිතකර ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් හඳුනා ගැනීම සහ එම ආසාදන පාලනය.

සාදික්කා සහ වසාවසි සාම්පල කුරුණෑගල හා මහනුවර දිස්ත්‍රික්ක වලින් එකතුකර ගන්නා ලද අතර මෙම සාම්පල කෙලින්ම සාදික්කා ගස් වලින් නෙලා ගත් සාම්පල, සාදික්කා ගස් යට වැටී තිබියදී එකතු කරගත් සාම්පල සහ වෙළඳපොලෙන් ලබාගත් සාම්පල වලින් සමන්විත විය. එකතු කරගත් සාදික්කා සහ වසාවසි සාම්පල සියල්ල දිලීර ආසාදනය පිළිබඳව පරීක්ෂා කරන ලදී. එහිදී එකතු කරගත් සාම්පල සියල්ලේම ඇස්පරිලස් (*Aspergillus*) දිලීරය නිරීක්ෂණය කරන ලදී.

පැළ නිෂ්පාදන හා කායික විද්‍යාව

බද්ධ සාදික්කා වරණයන්ගේ ක්ෂේත්‍ර ඇගයීම

බද්ධ සාදික්කා වරණයන්ගේ ක්ෂේත්‍ර ඇගයීම ගස්තැව සහ මාතලේ පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී සිදුකරන ලදී. පර්යේෂණ දත්ත වලට අනුකූලව B,C1 යන වර්ග ගස්තැව ප්‍රදේශයේද (WL_{2b}) B, E1 වර්ග මාතලේද (WM_{3b}) වැඩි වර්ධනයක් ඇත. ගසකට මධ්‍යන්‍ය ගෙඩි ගණන 50-145 ත් අතර වේ. B වර්ගයේ අමු බර (13 g) E1 වර්ගයේ බීජයක අමු බර (12 g) සහ C1 වර්ගයේ බීජයක අමු බර (11g) වශයෙන් පැවතී. ප්‍රදේශ දෙකේම B,E1,C1 යන වර්ගවල ගෙඩි සංඛ්‍යාව ඉහළ අගයක් ගනී.

සාදික්කා වායව අතු බැඳීමෙන් හා බීජ පැළ වලින් ලබාගත් රෝපණ ද්‍රව්‍ය සඳහා ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනය
උසස් ඵලදාවක් සහිත සාදික්කා ශාක වල විවිධ දිග ප්‍රමාණ වලින් යුතු පාර්ශ්වික හා දිය රිකිලි වලින් මුල් අද්දවා සාදාගන්නා ලද පැළ හා බීජ පැළ අතර වර්ධන හා අස්වනු පිළිබඳ ක්ෂේත්‍ර ඇගයීමක් සිදු කෙරිණි. මෙම පර්යේෂණයේ පළමු අදියර වන අතු බැඳීම හා එහි සාර්ථකත්වය පරීක්ෂා කරන ලදී. අතු බඳින ලද පැළ පෝච්චි වලට දමා තව දුරටත් වර්ධනය සඳහා තබන ලද අතර සෙන්ටිමීටර 60-120 ක් අතර දිග පාර්ශ්වික හා මුදුන් අතු (ලේයර් බැඳීම) තුලින් පැළ නිෂ්පාදනය සඳහා නිර්දේශ කළ හැක.

5.2.9. ගොරකා

පසු අස්වනු තාක්ෂණය

ගොරකාවලින් විවිධ අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන සැකසීම

ඉදුණු ගොරකා ලෙලි වියළා මාලු ඉස්සෝ වැනි අහාර රසගැන්වීම ඉන්දියාව හා ශ්‍රී ලංකාව වැනි රටවල සිදුකරයි. වියලීම වැනි පැරණි ක්‍රමවේදයන් මගින් ගොරකා කල්තබාගනී. නමුත් නවීන ක්‍රම යොදාගනීනම් අස්වනු නෙළන සමයේ සිදුවන හානිය අවම කරගත හැකිය. මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ වූයේ වඩාත් ගුණාත්මයෙන් යුක්ත හා පෝෂණීය හා ඖෂධ ගුණය රැකුණ ගොරකාවලින් විවිධ අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන සැකසීමයි. මෙහිදී ආසුනි පීඩනය පාලනය, පී.එච්. අගය පාලනය, විජලනය හා පාන වර්ග නිෂ්පාදනය වැනි මූලධර්ම භාවිතකරන ලදී. ආහාර වට්ටෝරු 20 ක් පමණ අධ්‍යයනය කොට වට්ටෝරු 6 ක් යොදා ගනිමින් අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන සකසන ලදී. එනම් ගොරකා ජෑම්, විජලිත ගොරකා, කුලුබඩු මිශ්‍ර ගොරකා අච්චාරු, ගොරකා වට්ටි, ගොරකා බීම හා සාන්ද්‍ර සීනි ද්‍රාවණයක් තුළ සංරක්ෂිත ගොරකායන නිෂ්පාදන සිදුකරන ලදී.

පැළ නිෂ්පාදන හා කායික විද්‍යාව

බද්ධ ගොරකා වරණයන්ගේ ක්ෂේත්‍ර ඇගයීම

බද්ධ ගොරකා වරණයන්ගේ ක්ෂේත්‍ර ඇගයීම මාතලේ පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ සහ ගස්නාව පැළ තවානේදී සිදුකරන ලදී. විවිධ බද්ධ ගොරකා වරණයන්ගේ ඉහළ වර්ධනයක් (උස අතු වල පැතිරීම සහ ගසේ වට ප්‍රමාණය) පෙන්වන ලදී. පැළ සිටුවා අවු 4 කට පසු මල් හට ගැනීම ආරම්භවිය. පර්යේෂණ දත්ත වලට අනුව A1 සහ C2 වර්ග ගස්නැව ප්‍රදේශයේ (WL 2b) වැඩි වර්ධනයක් පෙන්වුම් කරන අතර C1 හා A2 මාතලේ ප්‍රදේශයේ (WM 3b) වැඩි වර්ධනයක් පෙන්වයි. C2 වර්ගයේ ගෙඩි සංඛ්‍යාව ඉහල අගයක් ගනී. එනම් ගසකට ගෙඩි 165ක් වශයෙන් C2 වර්ගයේ අවු බර 82.2 ග්‍රෑම් හා A1 වර්ගයේ අවු බර 66.8 ග්‍රෑම් විය. එම නිසා C2 වර්ගය මහා පරිමාණ ගොරකා වගාව සඳහා සුදුසු වන අතර බද්ධ පැළ නිෂ්පාදනය ආරම්භකර ඇත.

5.2.10 වෙනත්

පාංශු ජෛව විවිධත්වය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම හා ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ සිට ජාතික මට්ටම දක්වා පාංශු ජෛව විවිධත්වය මැනීමේ නිර්ණායක පර්යේෂණ තුළින් ගොඩනැගීම.

සංසන්දනාත්මකව ඉහල ගැඩවිලි පණුවන් ගහනයක් මිල්ලනිය ගෙවතු වගා ක්ෂේත්‍රයන්ගෙන් වාර්තා වූ අතර, ඉහළ නෙමටෝඩාවන් ගහනයක් වාර්තා වූයේ මිල්ලනිය ඕවිට ක්ෂේත්‍රයෙනි. එසේම මිල්ලනිය ඕවිට ක්ෂේත්‍රයෙන් ලබාගත් පස් සාම්පලවල ඉතාමත් ඉහළ මයිකොරයිසා බීජාණු

ප්‍රමාණයක් තිබෙනු දක්නට ලැබිණි. මීට අමතරව පසේ ස්වභාවිකව වාසය කරන ජෛව පාලක දිලීරයක් ලෙස ක්‍රියා කරන ට්‍රයිකොඩෝමා නැමති දිලීරය හඳුනාගත හැකිවූයේ රසායනික පොහොර හා කෘෂි රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිතා නොකරන ලද ක්ෂේත්‍ර 54 කදී පමණක් වීම විශේෂත්වයකි. මේ දක්වා සිදුකරන ලද පර්යේෂණ ප්‍රතිඵල වලට අනුව පාංශු ගැඹවිල් පඤ්චන්ගේ ගහනය හා පාංශු තෙතමන ප්‍රමාණය අතර ධනාත්මක සම්බන්ධතාවක් ඇති බව පෙන්වුණු කරයි.

5.3 2016 වර්ෂය තුළ කෙරීගෙන යනු ලබන පර්යේෂණ

5.3.1 කුරුඳු

- මුහුදු වතුර සහ විවිධ කොම්පෝස්ට් මිශ්‍රණයන් කුරුඳු තවාන්වල පළිබෝධ සහ රෝග කෙරෙහි ඇති කරන බලපෑම සොයා බැලීමේ අධ්‍යයනය.
- කුරුඳු පොත්ත රළ වීමේ රෝගයේ නිදානය, රෝගය වර්ධනය වීම සහ පාලනය විමර්ශනය කිරීම.
- කුරුඳු රෝස කඳ පනුවාගේ පරිසර විද්‍යාව (කාලනුරූප පැතිරීම, අවකාශය අනුව පැතිරීම සහ උපරිම බෝවීමේ කාලය ආදිය.) අධ්‍යයනය.
- කුරුඳු පැළ මැක්කාගේ ජීව විද්‍යාව, පරිසර විද්‍යාව සහ පාලන ක්‍රම හඳුනාගැනීමේ අධ්‍යයනය.
- කුරුඳු වගාවේ පෘෂ්ඨවංශී පළිබෝධ පාලනය සඳහා විදුලි වැටක් ස්ථාපනය කිරීම සහ ඇගයීම.
- කුරුඳු වගාවේ සුදුමුල් රෝගය, එහි ව්‍යාධිජනකතාවය සහ රෝගය නිවු කරන පාරිසරික සාධක සොයා බැලීමේ අධ්‍යයනය.
- කුරුඳු ගොවීන් සඳහා ශාක සංරක්ෂණ උපදේශක සේවයක් ස්ථාපනය කිරීම.
- කුරුඳු වගාවේ වර්ධනය හා අස්වැන්න කෙරෙහි කුරුඳු කොළ පොහොර, රසායනික පොහොර සහ ඒකාබද්ධ පොහොර දැමීමෙන් සිදුවන බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීම.
- කුරුඳු වගාවේ වර්ධනය හා අස්වැන්න කෙරෙහි ඩොලමයිට් යෙදීමේ බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීම.
- කුරුඳු වගාවේ වර්ධනය, අස්වැන්න සහ පසේ පෝෂක තත්ත්ව කෙරෙහි ග්ලිරිසිඩියා සහ ආචරණ බෝග වගාවෙන් සිදුවන බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීම.
- ප්‍රධාන කුරුඳු වගා කරන ප්‍රදේශ වල වගාවේ ඵලදායිතාව සහ පාංශු පෝෂක තත්ත්ව අතර සහ සම්බන්ධතාව විශ්ලේෂණය සහ කාණ්ඩ කිරීම.
- කුරුඳු වගාවේ වර්ධනය හා අස්වැන්න කෙරෙහි සල්ෆර් අඩංගු පොහොර යෙදීමේ බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීම.
- කුරුඳු වල ජීව්‍ය කාලය සඳහා ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය සහ ගෙන්දගම් ධූමායනය බලපාන ආකාරය අධ්‍යයනය කිරීම.
- කුරුඳු වගාවේ වර්ධනය සඳහා ප්‍රශස්ත පී.එච්. පරාසය අධ්‍යයනය කිරීම.
- ශ්‍රී ලංකාවේ, දකුණු පළාතේ කෘෂි පාරිසරික කලාප අනුව කුරුඳු වල අස්වැන්න සහ ගුණාත්මක ලක්ෂණ වෙනස්වන ආකාරය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම.
- ප්‍රධාන සහ ද්විතියික පෝෂක කළමනාකරණය සඳහා කුරුඳු ශාකයේ උෞනතා ලක්ෂණ හඳුනා ගැනීම.

- කුරුඳු වගාවේ වර්ධනය හා අස්වැන්න කෙරෙහි බයෝටිලීම් කාබනික පොහොර වල බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීම.
- කුරුඳු වගාවේ වර්ධනය හා අස්වැන්න කෙරෙහි කාබනික, අකාබනික පොහොර සහ රෝපණ ද්‍රව්‍ය වල බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීම.
- කුරුඳු වගාවේ වර්ධනය, අස්වැන්න සහ කුරුඳුවල ගුණාත්මය කෙරෙහි බලපානු ලබන නයිට්‍රජන් , පොස්පරස් සහ පොටෑසියම් පෝෂක යෙදිය යුතු ප්‍රමාණයන් අධ්‍යයනය කිරීම.
- සත්‍ය කුරුඳු වල පවතින ප්‍රති-දිලීර සහ ප්‍රති-බැක්ටීරියා ක්‍රියාකාරීත්වය අධ්‍යයනය කිරීම.
- හඳුන්වා දුන් කුරුඳු වරණ දෙකක් වන ශ්‍රී ගැමුණු සහ ශ්‍රී විජයවල දියවැඩියා රෝග මර්ධනයට ඇති හැකියාව අධ්‍යයනය කිරීම.
- සත්‍ය කුරුඳු වල පොතු ගැලවීමේ හැකියාවට බලපාන ව්‍යුහාත්මක සහ කායික විද්‍යාත්මක පසුබිම අධ්‍යයනය කිරීම.
- කුරුඳු අතු කැබලි මගින් ප්‍රරෝහණයේදී මුල් සහ රිකිලි වර්ධනය උත්තේජනය කිරීම සඳහා වර්ධක හෝමෝන (IBA සහ NAA) වල බලපෑම නිර්ණය කිරීම.
- කුරුඳු සඳහා පොහොර යෙදීමේ කාලාන්තර කුරුඳු පඳුරේ වර්ධනය, අස්වැන්න සහ පොතු ගැලවීමේ කාර්යක්ෂමතාවය සඳහා ඇතිකරන බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීම.
- පිරිස් කුරුඳු දර්ශ සහ හඳුන්වාදෙන ලද සත්‍ය කුරුඳු ප්‍රභේද (ශ්‍රී ගැමුණු සහ ශ්‍රී විජය) උසස් ගුණාත්මක ලක්ෂණ සඳහා ඇගයීම සහ සංසන්දනය කිරීම.
- සත්‍ය කුරුඳු දෙමුහුන් ශාක උසස් ගුණාත්මක ලක්ෂණ සඳහා ඇගයීම සහ තෝරාගැනීම.
- කුරුඳු පොතු ඔලීසිරෙසින් (Oleoresin) යොදාගනිමින් සුප් කැටයක් නිපදවීම.
- කුරුඳු වල පවතින කැන්කර් (canker) පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීම.
- කුරුඳු වල ගුණාත්මය සහ පොතු ගැලවීමේ කාර්යක්ෂමතාවය සඳහා පොත්ත රළුවීමේ රෝගයෙන් ඇතිකරන බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීම.
- කුරුඳු ප්‍රාථමික සැකසීමේදී ඇති තීරණාත්මක උපද්‍රව හඳුනාගැනීම සහ එවැනි උපද්‍රව මගින් වන අපවිත්‍ර වීම අවම කිරීම මගින් ගුණාත්මය වර්ධනය කිරීම.
- කුරුඳු ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන වල ඖෂධීය වටිනාකම ඇගයීම.
- මධ්‍යම කඳුකර ප්‍රදේශයේ (Mid Country region) තෝරාගත් කුරුඳු වගාවන් ඇගයීම.
- කුරුඳු පොතු ගැලවීමේ කාර්යක්ෂමතාව වැඩිකිරීම පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම.

5.3.2 ගම්මිරිස්

- ගම්මිරිස් වල වර්ධනය සහ අස්වැන්න කෙරෙහි නයිට්‍රජන් ප්‍රභවයෙහි බලපෑම පරීක්ෂා කිරීම.
- ගම්මිරිස් වල වර්ධනය සහ අස්වැන්න සහ පාංශු ලක්ෂණ කෙරෙහි ආවරණ වගාවෙහි බලපෑම.
- ගම්මිරිස් වල කහ වීමට බලපාන පාංශු ලක්ෂණ අධ්‍යයනය සඳහා ගැලපෙන ජෛව දර්ශක හඳුනා ගැනීම.

- ගම්මිරිස් වල ක්ෂේත්‍ර ස්ථාපන අනුපාතය කෙරෙහි, සිටුවන අවස්ථාවේ පාංශු සංශෝධක මඟින් ඇතිවන බලපෑම.
- ගම්මිරිස් ස්ථාපනය, වර්ධනය සහ අස්වැන්න කෙරෙහි ක්ෂුද්‍ර ජලසම්පාදනයෙහි බලපෑම.
- විවිධ පාංශු තෙතමන තත්ත්ව යටතේ ගම්මිරිස් පැල කහ වර්ණයට හැරීමට ලක්වීමේ තත්ත්වයට අදාළව, නයිට්‍රජන් අවශෝෂණය කෙරෙහි "ආර්බස්කියුලර් මයිකොරෙසා ආසාදනය" මඟින් ඇතිවන බලපෑම.
- ගම්මිරිස් වල වියන වර්ධනය වීම කෙරෙහි, විවිධ අතු වර්ග වලින් ලබා ගත් වර්ධක ද්‍රව්‍ය වලින් ඇති බලපෑම
- ගම්මිරිස් වල මල් සහ ඵල හටගැනීමේ රටාව කෙරෙහි පාංශු තෙතමනයෙහි බලපෑම
- ආධාරක ශාකය වෙතස් කිරීම මඟින්, ගම්මිරිස්වල අස්වැන්න වර්ධනය කිරීම සඳහා සම්පත් භාවිතය කාර්යක්ෂමතාව වැඩිදියුණු කිරීම. (මාතලේ)
- ශ්‍රී ලංකාවේ ගම්මිරිස් සඳහා භූමි යෝග්‍යතා වර්ගීකරණයක් දියුණු කිරීම.
- කෘමි පළිබෝධ හානි සඳහා නව ගම්මිරිස් දෙමුහුම් ඇගයීම.
- විවිධ සෙවන හා දේශගුණික තත්ත්ව යටතේ වගා කරන ලද බහුල ගම්මිරිස් වර්ග තුනක කෘමි හා රෝග පළිබෝධ ඇතිවීම.
- ගම්මිරිස් වල බහුවිධ විෂය වගා වැඩිදියුණු කිරීම. (NARP ව්‍යාපෘතිය)
- ශ්‍රී ලංකාවේ ගම්මිරිස් සඳහා භූගෝලීය දර්ශක ඇති කිරීම.
- දේශීය ගම්මිරිස් දර්ශක රැස්කිරීම සහ ස්ථානීය සංරක්ෂණය
- ලංකාවේ පවතින Piper විශේෂ රැස්කිරීම, වර්ගීකරණය, සංරක්ෂණය සහ භාවිතය.
- විවිධ පසු අස්වනු පියවරයන්හිදී අපනයන කෘෂි භෝග වල, ප්‍රධාන වශයෙන් ගම්මිරිස් සහ සාදික්කා වල ක්ෂුද්‍රජීවී ආසාදනයන් පරීක්ෂා කිරීම.
- ගම්මිරිස් වල ක්ෂණික මැළවීම පාලනයට ජෛවපාලකයකු භාවිතය.
- ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ස්ථාන වලින් ලබා ගත් ගම්මිරිස් වල තෙල්, ඔලියොරෙසින් සහ පයිපරින් ප්‍රමාණය නිර්ණය කිරීම.
- ශ්‍රී ලංකාවේ පයිපර් විශේෂ වල රසායනික සංයුතියේ වෙනස්කම් අධ්‍යයනය.
- ගම්මිරිස් සඳහා Steam blancher උපකරණයක් නිර්මාණය, නිෂ්පාදනය සහ ඇගයීම.
- ගම්මිරිස් වල භෞතික හා රසායනික ලක්ෂණ කෙරෙහි නොමේරූ අස්වනු නෙලීමේ බලපෑම.
- මුදුන් රිකිළි, හරස් අතු සහ මුල් අද්දවන ලද අතු කැබළි වලින් ලබා ගන්නා ලද ගම්මිරිස් පැළ වල වර්ධනය හා අස්වැන්න සන්සන්දනය.
- පටක රෝපණයෙන් සහ තනි පුරුකේ අතු කැබළි වලින් ලබා ගන්නා ලද GK49 ගම්මිරිස් පැළ වල වර්ධනය හා අස්වැන්න සන්සන්දනය.
- දේශගුණික විපර්යාසයේ බලපෑම් හමුවේ ගම්මිරිස් (Piper nigrum) වගා දර්ශවල (බුටැවේරාළ, ඩිංගිරාළ සහ කොහුකුඹුරේරාළ) මල් හට ගැනීමේ හා ඵල හට ගැනීමේ රටාව සමකාලනය කිරීම.

- අලුතින් හඳුන්වා දෙන ලද *Pipper nigrum* වගා දර්ශයෙහි (ඩිංගිරාළ) සහ දේශීය වරණයක (MB12) මල් හා එල හට ගන්නා රටාව ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ප්‍රදේශ 4කදී අධ්‍යයනය කෙරිණි.
- පහත රට අතර මැදි කලාපය සඳහා සුදුසු ගම්මිරිස් ප්‍රභේද, තෝරා ගත් ගම්මිරිස් වගා දර්ශ අතර දෙමුහුම් මගින් නිෂ්පාදනය කිරීම.
- හරස් අතු පැල මගින් සහ සිරස් අතු පැල මගින් ඒකක වර්ග එලයක් සඳහා ලබාදෙන අස්වනු සැසඳීම.
- ගම්මිරිස් වල එලදායිතාව වැඩිකරලීම සඳහා විවිධ පාංශු ජල සංරක්ෂණ ක්‍රම සහ ශෂ්‍ය විද්‍යා ක්‍රමවේදයන් භාවිතය පිළිබඳ අධ්‍යයනය.
- අවුරුද්ද පුරා පඳුරු ගම්මිරිස් වල මල් පිපීම උත්තේජනය කිරීම සඳහා ජල සම්පාදනය සහ පොහොර භාවිතයේ ඇති බලපෑම.
- ගම්මිරිස් වගාවේ කප්පාදු ක්‍රම මගින් වියනේ වර්ධනය හා අස්වනු වැඩිකරගැනීම සඳහා අධ්‍යයනය
- පඳුරු ගම්මිරිස් (දේශීය හා පැනියුර්) ක්ෂේත්‍රයේ ඇගයීම
- කාබනික වගාව යටතේ තෝරාගත් ගම්මිරිස් දර්ශ ඇගයීම
- විවිධ අතු කැබලි වර්ගවලින් ජනිත විවිධ රෝපණ ද්‍රව්‍ය යොදා ගැනීමෙන් සහ වියන පුහුණු කිරීම මගින් ගම්මිරිස් වැල්වල වියන වර්ධනය කර ගැනීම
- ගම්මිරිස් පැළ ස්ථාපිත කිරීම සහ ඒවායෙහි පූර්ව වර්ධනය කෙරෙහි අතිරේක ජල සම්පාදනය මගින් ඇති කරන බලපෑම
- ප්‍රධාන වශයෙන්ම ගම්මිරිස් වගා කරන ප්‍රදේශවල ගම්මිරිස් වගාකරුවන්ගේ වෙළඳපොළ හැසිරීම පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම
- ගම්මිරිස් සඳහා (*Pipernigrum*) සජීවී ආධාරකයක් ලෙසට පොල් ගස භාවිතා කිරීමේ විභවය අධ්‍යයනය
- ගොවීන් විසින් පරිණත ගම්මිරිස් අස්වනු නෙළන කාලය තුළ එම ගම්මිරිස්වල බරින් වැඩි එල හා බරින් අඩු එලවල අස්වැන්න ප්‍රමාණනය කිරීම සහ ඒවායෙහි භෞතික හා රසායනික විශ්ලේෂණය

5.3.3 කොකෝවා

- මුල් ඇදුණු කොකෝවා (*Theobroma cacao* L.) පැළවල ක්ෂේත්‍ර යාකාරීත්වය ඇගයීම
- ඒකාබද්ධ පාංශු හා පැළෑටි පෝෂක කළමනාකරණය මගින් රබර් හා පොල් වගාවන්හි අතුරු වගාවක් ලෙස පවතින කොකෝවා වගාවේ එලදායිතාව වැඩි කිරීම
- ගුණාත්මයෙන් අඩු පස් සහිත කොකෝවා වගා ක්ෂේත්‍ර යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම පිණිස කොකෝවා ගෙඩිවල පෝෂක යොදා ගනිමින් පාංශු පෝෂකයක් (Soil conditioner) සකස් කිරීම

- විවිධ දේශගුණික කලාප (මානලේ හා බදුල්ල) සඳහා විවිධ කොකෝවා ආර (lines) සුදුසු වන ආකාරය ඇගයීම
- පවතින කොකෝවා (*Theobroma cacao* L.) ආර ලක්ෂණිකරණය කිරීම සහ ක්ලෝන උද්‍යානයක් ස්ථාපිත කිරීම
- තෝරාගත් කොකෝවා වගා දර්ශ වරණය මගින් පහත රට අතර මැදි කලාපය සඳහා සුදුසු කොකෝවා දර්ශ තේරීම
- කොකෝවා ක්ලෝන බීජ උද්‍යානයක් ස්ථාපිත කිරීම
- කොකෝවා මදයෙන් වයින් සහ විනාකිරි නිපදවීමේ තාක්ෂණය ජනනය කිරීම
- ශ්‍රී ලංකාවේ කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කය තුළ පොල් යටතේ කොකෝවා වල ඵලදායිතාව නැංවීම පිළිබඳ අධ්‍යයනය.

5.3.4 කෝපි

- පොල් යටතේ පහත රට අතරමැදි කලාපය සඳහා සුදුසු වගා දර්ශ වරණය මගින් ලබා ගැනීම
- කෝපි බදිරි ගුල්ලා පාලනයට *Beauveria brassiana* යොදා ගැනීම.
- කෝපි බදිරි ගුල්ලා සඳහා ජෛවපාලකයන් සොයා ගැනීම.
- කෝපි බදිරි ගුල්ලා සඳහා උගුලක් නිර්මාණය කිරීම.
- කාබනික ඇරබිකා කෝපි වගාව සඳහා ක්‍රමෝපාය
- කැටිමෝර් කෝපි ප්‍රජනිත ඇගයීම
- ඇරබිකා කෝපි *coffia Arabica* දර්ශ ඒවායෙහි අස්වැන්න, ගුණාත්මය සහ ප්‍රධාන පළිබෝධ හා රෝගවලට ප්‍රතිරෝධී වන ආකාරය ඇගයීම
- ශ්‍රී ලංකාවේ කෝපි වගාව සඳහා භූගෝලීය දර්ශක සකස් කිරීම
- කුඩා ප්‍රමාණයේ කෝපි බදිනයක් නිර්මාණය කිරීම
- ඇරබිකා සහ රොබස්ටා කෝපි වරණයන්වල කැලේන් අන්තර්ගතය නිශ්චය කිරීම
- පහතරට අතරමැදි කලාපයේ පොල් වගාව යටතේ තෝරාගත් කෝපි වගා දර්ශවල (*Coffia* sp.) ක්‍රියාකාරීත්වය ඇගයීම
- කෝපි නලස්ථ ප්‍රචාරණය

5.3.5 කරදමුංගු

- පැළ මැක්කාට ප්‍රතිරෝධී කරදමුංගු වල වල්දර්ශ හඳුනා ගැනීම
- පහළ උච්ඡත්ව සඳහා මැහෝගනී වගාවන් යටතේ එනසාල් ජාන දර්ශ ඇගයීමේ පරීක්ෂණය. (කිරිඇල්ල)
- එනසාල් ප්‍රවේනික විෂමතාව අධ්‍යයනය
- ජලසම්පාදන තත්ත්වයටතේ පහළ උච්ඡත්ව සඳහා නිර්දේශිත එනසාල් ජාන දර්ශ ඇගයීම

5.3.6 කරාබු

- මැද රට, කරාබු (*Eugenia caryophyllus*) පත්‍ර පතන රෝගය (පත්‍ර අංගමාරය හා පත්‍ර පුල්ලි) පාලනය හා කළමනාකරණය
- කරාබු ශාක වල පුෂ්ප හටගැනීම උත්තේජනය සඳහා ශාක වර්ධන යාමක යෙදීමේ පර්යේෂණය
- කරාබු ශාකවල පුෂ්ප අංකුර වර්ධන අවස්ථාවේදී කාලගුණික විපර්යාස බලපෑම හේතුවෙන් සිදුවන අස්වනු හානිය නිමානය කිරීම
- මල් හා එලදාව හට ගන්නා සමයේ, කාලගුණික වෙනස් වීම් හේතුවෙන් කරාබු ශාකයේ (*Eugenia caryophyllus*) සිදු වන එලදාවේ හානිය නිර්ණය කිරීම

5.3.7 සාදික්කා

- සාදික්කා පත්‍ර පතන රෝගය පාලනය හා කළමනාකරණය
- සාදික්කාවල (*Myristica fragrans*) නලස්ථ ප්‍රචාරණය
- සාදික්කා පත්‍ර පතන රෝගය පාලනය කිරීමට යොදාගත් ක්‍රමවේදයන්හි එලදායී බව අධ්‍යයනය
- අණුක ජීව විද්‍යාත්මක ක්‍රමවේද භාවිතයෙන් සාදික්කා ශාකයේ ලිංග නිර්ණය
- වසාවාසි වල ස්වාභාවික වර්ණය ආරක්ෂාකර ගැනීම
- සාදික්කා සඳහා කැපුම් යන්ත්‍රයක් නිර්මාණය කිරීම
- උසස් එලදාවක් සහිත සාදික්කා ශාක වල විවිධ දිග ප්‍රමාණවලින් යුතු පාර්ශ්වික හා දිය රිකිලි වලින් මුල් අද්දවා සාදාගන්නා ලද පැළ හා බීජ පැළ අතර වර්ධන හා අස්වනු පිළිබඳ ක්ෂේත්‍ර ඇගයීම
- දේශගුණික විපර්යාස වල බලපෑමේදී බද්ධ සාදික්කා වල මල් හා ගෙඩි හට ගැනීම සමකාලනය කිරීම පිළිබඳ පර්යේෂණය

5.3.8 ගොරකා

- ගොරකා (*Garcinia quesita L.*) එලයේරසායනික සංයුතිය අධ්‍යයනය
- ගොරකා භාවිතයෙන් අගය එකතුකළ නිෂ්පාදන නිපදවීමේ තාක්ෂණය වැඩිදියුණු කිරීම
- ගොරකා දර්ශ (*Garcinia quesita pierre* සහ *Garcinia zey lanica Roxb*) පිළිබඳව ඒවායෙහි රසායන සංයුතිය මත පදනම්ව ගවේෂණය කිරීම හා ක්ෂේත්‍ර ජාන බැංකුවක් පිහිටුවීම
- ලංකාවේ විවිධ ගොරකා (*Garcinia quesita*) ප්‍රභේද එක් රැස් කිරීම සහ ඒවායේ වර්ධනය, අස්වැන්න හා රසායනික සංයුතිය අධ්‍යයනය

5.3.9 බුලත්

- බුලත් සඳහා විකල්ප පෝෂක මූලාශ්‍රයක් ලෙස දහයියා අඟුරු භාවිතයේ බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීම
- මානේරු සහ මල බුලත්, රටදළ සමග දෙමුහුම් කිරීම සහ ඒවායේ ඊළඟ පරම්පරාවල අස්වනු සංරචක රට දළ සමග සංසන්දනය කිරීම.
- බුලත් වගාවේ තනි කණු ක්‍රමය සඳහා දෙපාර්තමේන්තු පොහොර මිශ්‍රණය භාවිතය පිළිබඳ විමර්ශනය
- බුලත් වගාවේ බැක්ටීරියා පත්‍ර අංගමාරය රෝගය සඳහා පාරම්පරික ක්‍රම භාවිතය පිළිබඳ විමර්ශනය
- මයිකොරයිසා සහ වාණිජ සල්ෆර් කුඩු යොදා ගනිමින් එස්පාවල රොක්පොස්පේට්හි ද්‍රාව්‍යතාවය වැඩිකිරීම
- බුලත් නලස්ථ ක්‍රමයට ප්‍රචාරණය කිරීම
- බුලත්, ඉඟුරු සහ කහ වල ජානදර්ශ එකතු කිරීම, ක්ෂේත්‍ර සංස්ථාපනය කිරීම, ඇගයීම සහ සංරක්ෂණය කිරීම
- අපතේ යන බුලත් භාවිතා කර අගය එකතු කළ නිෂ්පාදනයන් සිදු කිරීම

5.3.10 ඉඟුරු

- ඉඟුරු වල ප්‍රරෝහණය හා අස්වැන්න කෙරෙහි කොරපොතු කෘමියාගේ බලපෑම
- ගෘහස්ථ පරිභෝජනය සඳහා බඳුන්ගත ඉඟුරු වගා කිරීමේ තිරසාර ක්‍රමවේදයන්
- ඉඟුරු (*Zingiber officinale* Rosc.) වල ප්‍රධාන රෝග පාලනය

5.3.11 කහ

- කහවල (*Curcuma longa*) අස්වැන්න සහ ගුණාත්මය කෙරෙහි රෝපණ ද්‍රව්‍ය වල ප්‍රමාණය මඟින් ඇති කරන බලපෑම
- දේශීය කහ වගා දර්ශවලින් වෙළඳපළ තුළ වැඩි කැමැත්ත හිමිවන කහ කුඩු නිෂ්පාදනය සහ කහ රයිසෝම වලින් කහ අල වෙන්කර ගැනීම
- කහවල වර්ධනය හා අස්වැන්න කෙරෙහි විවිධ වසුන් වර්ග මඟින් ඇතිවන බලපෑම

5.3.12 පුවක්

- වියළි කලාපය සඳහා පුවක් ජාන දර්ශ ඇගයීම
- පුවක් නලස්ථ ප්‍රචාරණය
- තෝරාගත් පුවක් ආරවලට අදාළව බීජ පැළවල වර්ධන ක්‍රියාකාරීත්වයක් ඇගයීම

5.3.13 වෙනත්

- විවිධ පරතර යටතේ මැකඩමියා ශාකයේ වර්ධක හා අස්වනු හැසිරීම් පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම
- කුරුඳු බීජය (*Cinnamomum zeylanicum* L), සාදික්කා එලාවරණය (*Myristica fragrans*), ගම්මිරිස් (*Piper nigrum* L.) නටුව, කරාබු (*Syzegium aromaticum* L.) කොළ සහ නටුව යන කොටස් වලින් ලබා ගන්නා ලද තෙල් සහ ඔලියොරෙසින වල, පිටිමකුණාට (*Palanococcus* spp.) එරෙහිව ඇති කෘමි නාශක ගුණය.
- අපනයන කෘමි හෝග සඳහා ජෛව විවිධත්ව ලේඛනයක් සකස් කිරීම
- කෘමි පාරිසරික කලාප තුනක, තෝරාගත් ස්ථාන තුනක භූගත පාංශු ජෛව විවිධත්වය පරීක්ෂා කිරීම. (BACC - DEA)
- සූර්ය තාපක වියලනයක් නිර්මාණය හා පිරිසැකසුම
- අපනයන කෘමි හෝග නාලස්ථ ප්‍රචාරණය (ගොරකා, වල්ලපට්ටා, බුලත් සහ ගම්මිරිස් දෙමුහුම් ප්‍රභේද)

5.4 පර්යේෂණ අංශයේ අනෙකුත් කාර්යයන්ගේ ප්‍රගතිය

5.4.1 පලොල්පිටිය ජාතික කුරුඳු පර්යේෂණ හා පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ සංවර්ධන කටයුතු

- 2016 වර්ෂය තුළදී 868 දෙනෙක් කුරුඳු කර්මාන්තය සඳහා පුහුණුකර ඇත. මෙහිදී කුරුඳු තැලුම්කරුවන් සඳහා සතියේ පුහුණු වැඩසටහන් 10ක්ද, දින තුනේ පුහුණු 01ක්ද, දින දෙකේ පුහුණු 08 ක්ද, එක් දින පුහුණු 11 ක්ද, දින හතරක පුහුණු 05 ක්ද, පවත්වා ඇත. මෙහිදී මිනිස් දින 1325 ක පුහුණු කාල සීමාවක් සම්පූර්ණ කර ඇත. මීට අමතරව පුද්ගයන් 128 දෙනෙකු තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා පැමිණ ඇත.
- අභ්‍යන්තර මාර්ග අලුත්වැඩියා කිරීම සඳහා රු.මිලි.3.627 ක් වැයකර ඇත.
- අතු පැළ නිෂ්පාදනය- ශ්‍රී ගැමුණු සහ ශ්‍රී විජය පැළ 4,000ක් සිඳුකර ඇති අතර බීජ පැළ 8,000 ක් නිපදවා ඇත.
- ශ්‍යා විද්‍යා සහ හෝග ප්‍රවර්ධන අංශය සහ කාර්යාල සංකීර්ණය අලුත්වැඩියාව සඳහා පිළිවෙලින් රුපියල් 777,600.00 සහ 1,598,000.00ක් වියදම් කර ඇත.
- ජාතික කුරුඳු පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ නිලධාරීන් ගාල්ල, මාතර සහ හම්බන්තොට යන දිස්ත්‍රික්ක වල පැල සහතික කිරීමේ වැඩසටහන් සඳහා සහභාගි වී ඇත.
- ජාතික කුරුඳු පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ නිලධාරීන් සහකාර අධ්‍යක්ෂ කාර්යාල හා වියාජිනි නිලධාරී කාර්යාල මගින් සංවිධානය කරන පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන් සඳහා සහභාගිවී ඇත.
- අක්කර 10 ක කුරුඳු වග ප්‍රමාණයක් ටෙන්ඩර්කිරීම මගින් රුපියල් 1,150,000.00 ක් උපයා ඇත.
- පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ ප්‍රධාන ගේට්ටුව සහ අභ්‍යන්තර එක් ගේට්ටුවක් ඉදිකර ඇත.
- රුපියල් මිලියන 50කට අධික මුදලක් වැයකරමින් අවශ්‍ය උපකරණ මිලදී ගෙන ඇත.
- ශ්‍රී ගැමුණු අතු පැළ 500ක් ක්ෂේත්‍රයේ ස්ථාපනය කර ඇත.

- නේවාසිකාර දෙකක් දෙපාර්තමේන්තු කම්කරුවන් යොදා සායම් කරන ලදී.
- නව ශ්‍රේණි විද්‍යා සහ හෝග ප්‍රවර්ධන අංශය ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

5.4.2 සංවර්ධන කටයුතු - ප්‍රධාන පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය - මාතලේ

- නව විද්‍යාගාරය, ගොවිපළ කාර්යාලය සහ නිල නිවාස අලුත්වැඩියාව සඳහා නීත්ත මිලදී ගැනීම.
- ප්‍රධාන පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ අභ්‍යන්තර මාර්ග පද්ධතිය අලුත්වැඩියාව.
- ප්‍රධාන පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ වැටවල් අලුත්වැඩියාව සඳහා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය මිලට ගැනීම.
- තවාන සඳහා නව දැල් ගෘහ තුනක් ඉදි කිරීම.

5.4.3 නාරම්මල අතුරුවගා හා බුලත් පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්

- පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ උග්‍ර ජල ගැටළුවට පිළියම් ලෙස ලීටර් 2000 ක ධාරිතාවයකින් යුතු වතුර ටැංකි 2 ක් සවි කිරීම.
- සාද නිවසේ වහල , ජනෙල් අලුත්වැඩියා කිරීම.
- 3^{වන} ශ්‍රේණියේ හා 3^{වන} ශ්‍රේණියේ නිල නිවාස වල ජනෙල්, වහල අලුත්වැඩියා කිරීම.
- අන්තාසි වගා ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කිරීම.
- පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ ඉදිරිපස පොල් පැළ 320ක් ස්ථාපනය කිරීම.
- ආදර්ශනය කිරීම සඳහා කහ පාත්ති 12ක් ස්ථාපිත කරන ලදී.
- බුලත් දළ ලබා ගැනීම සඳහා බුලත් කොවුල් 300ක් ස්ථාපනය කිරීම.
- මධ්‍යස්ථානයේ වගුරු බිම් කොටසේ පුවක් පැළ 300ක් ස්ථාපනය කිරීම.
- මාර්ගය දෙපස පුවක් පැළ 800ක් ස්ථාපනය කිරීම.
- පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ ඉදිරිපස වැට අලුත්වැඩියා කිරීම.
- මැරුණු සහ ඉතා පැරණි පොල් ගස් 132 ක් ඉවත් කිරීම.

5.4.4 ජාතික මට්ටමේ ප්‍රදර්ශන හා වැඩමුළු

- ජාතික හා දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් පවත්වන ලද සෑම අවස්ථාවකදීම, ප්‍රාථමික කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය හා එක්ව පවත්වන ලද ප්‍රදර්ශනවලදී පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශයේ කැපී පෙනෙන දායකත්වයක් ලැබිණි. උදා: ප්‍රයිම්-එක්ස්පෝ ප්‍රදර්ශන (මහනුවර, ඇඹිලිපිටිය), ප්‍රෝග්‍රැඩ් ප්‍රො පැක් ප්‍රදර්ශන, BMICH, කොළඹ, ආයුර්වේද එක්ස්පෝ 2016, BMICH, කොළඹ, ඉන්කෝ 2016, BMICH, කොළඹ, ආහාර හා කෘෂිකර්ම ප්‍රදර්ශනය, අම්පාර, හා වෙනත්.
- සම්පූර්ණ සහ කුඩු බවට පත්කරන ලද මිරිස්, කහ, කොත්තමල්ලි හා කුලුබඩු සඳහා ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති විශේෂණයේ සමාලෝචන සැසියට (සැසි 6) නාරාහේන්පිට ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනයේ කමිටු සාමාජිකයකු ලෙස සම්බන්ධ වීම.

- ශ්‍රී ලංකා ප්‍රතිකරණ මණ්ඩලය විසින් පවත්වන ලද, ආහාර හා කෘෂිකර්ම අංශයේ ප්‍රතිකරණ වැඩසටහන සඳහා වූ වැඩමුළුව ගලායා ගියේදී පැවැත් විණි.
- ගන්නොරුව PGRC හි පැවැත්වුණු 2016 PGIA සමුළුව සඳහා සහභාගී වීම.
- අපනයන කෘෂි හෝග නිෂ්පාදනය කෙරේ දේශගුණ විපර්යාසයේ බලපෑම පිළිබඳ වැඩමුළුව
- පළමු ජාත්‍යන්තර කෘෂි ජෛවවිවිධත්ව සමුළුව, 2016 නොවැ. 6 -9, ඉන්දියාවේ නවදිල්ලි නුවර පැවැත්වුණු අතර, එහිදී, ශ්‍රී ලංකාවේ මැද රට බහුල බිම් භාවිත පද්ධති වල තෝරාගත් පාංශු ජීවින්ගේ ගහන ගණත්වය පිළිබඳ මූලික අධ්‍යයනයක් යන මාතෘකාව යටතේ ඉදිරිපත් කිරීමක් සිදු කරන ලදී.

5.4.5 මාතලේ ප්‍රධාන පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ පර්යේෂණ කාර්ය මණ්ඩලය විසින් සිදුකරනු ලැබූ පුහුණු වැඩසටහන්

5.4.5.1 වගුව: ශාඛා විද්‍යා අංශයේ පුහුණු වැඩසටහන්

බෝගය	මාතෘකාව	වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	සම්බන්ධ වූ සංඛ්‍යාව
ගම්මිරිස්	තවාන් පාලනය	8	378
ගම්මිරිස්	බෝග කළමනාකරණය	2	160
කෝපි	බෝග කළමනාකරණය	1	120
වැනිලා	බෝග කළමනාකරණය	1	12
අපනයන කෘෂි බෝග	බෝග කළමනාකරණය	5	434
කුළුබඩු උද්‍යානය	කෘෂිකර්මය පදනම් වූ සංචාරක කර්මාන්තය	2	57

පසු අස්වනු තාක්ෂණික අංශයේ පුහුණු වැඩසටහන්

1. ප්‍රාදේශීය ආර්ථික සංවර්ධන අධිකාරිය, මධ්‍යම පළාත, මහනුවර සමග සහයෝගීත්වයෙන් ගොවි පුහුණු වැඩසටහන් 2 ක් පැවැත්වීම (කොත්මලේ හා වලපනේ)
2. ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්, අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ අනෙකුත් නිලධාරීන් හා විශ්ව විද්‍යාල සිසුන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම

මාතලේ ප්‍රධාන පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ පර්යේෂණ කාර්ය මණ්ඩලය විසින් සිදුකරනු ලැබූ දැනුවත්කිරීමේ හා පුහුණුකිරීමේ වැඩසටහන්

1. “Value Addition & Herbal drug formation” පිළිබඳ කොළඹ 7, ITI ආයතනයේ පැවැත්වූ පුහුණු වැඩසටහනට වී. ලියනගේ මිය සහභාගි විය.
2. රසායනාගාර උපකරණ නිරවද්‍යකිරීම පිළිබඳ කොළඹ 7, ITI ආයතනයේ පැවැත්වූ පුහුණු වැඩසටහනට තාක්ෂණ නිලධාරීන් දෙදෙනෙකු සහභාගි විය.
3. “Multivariate data analysis” පිළිබඳ ජේරාදේණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ PGIA ආයතනයේ පැවැත්වූ කෙටි පාඨමාලාව
4. විද්‍යාත්මක රචනය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන SL – CARP
5. ජෛවගතික කෘෂිකර්මය පිළිබඳ සේවා සංස්කරණ අභ්‍යාස ආයතනය - මාතලේ හි පැවැති පුහුණු වැඩසටහන
6. අපනයන කෘෂි භෝග නිශ්පාදනය කෙරේ දේශගුණ විපර්යාසයේ බලපෑම පිළිබඳ වැඩමුද්‍රාව - ඕක්‍රේ රිසෝට් - ජේරාදේණිය
7. අපනයන කෘෂි බෝග, පොල් සමඟ අන්තර්වගාව පිළිබඳ CRI - පොල් පර්යේෂණ ආයතනයේ පැවැති පුහුණු වැඩසටහන. පෙබරවාරි 23,24, 2016
8. බුද්ධිමය දේපල අයිතිය පිළිබඳ COSTI පුහුණුව, 2016 සැප්තැම්බර් 13,14
9. රාජ්‍ය ප්‍රසම්පාදනය පිළිබඳව සේවා සංස්කරණ අභ්‍යාස ආයතනය - මාතලේ හි පැවැති පුහුණු වැඩසටහන - 03.06.2016
10. නැසීන්ත තාක්ෂණය පිළිබඳ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සේවා සංස්කරණ අභ්‍යාස ආයතනය - ගන්තොරුව හි පැවැති පුහුණු වැඩසටහන – 15.03.2016
11. ශ්‍රී ලංකා පාංශු විද්‍යා සංගමයේ මධ්‍ය වාර්ෂික වැඩමුළුව - අගෝස්තු 26 දින ජේරාදේණිය විශ්ව විද්‍යාලයේදී පැවැත්විණ
12. කාබනික කෘෂිකර්මය හා සහතිකකරණය : දෙසැම්බර් 22, ට්‍රී ඔෆ් ලයිෆ් - මහනුවර

මාතලේ ප්‍රධාන පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ පර්යේෂණ කාර්ය මණ්ඩලය විසින් සිදුකරනු ලැබූ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති හා වෙනත් පුහුණුකිරීමේ වැඩසටහන්

- වතු ක්ෂේත්‍රයේ අපනයන කෘෂි බෝග සඳහා ඇති විභවය පිළිබඳව බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ වගාකරුවන් වෙනුවෙන් වගාකරුවන්ගේ සංගමය 2016.03.28 දින පැවැත්වූ වැඩසටහන

- අපනයන කෘෂි බෝග වගාව සහ කෘෂිකාර්මික ව්‍යවසායකයන් සඳහා එහි ආර්ථික වටිනාකම පිළිබඳව තරුණ කඳවුර, බටන්ගල, කෑගල්ල, තරුණ කවුන්සිලයේ සිසුන් සඳහා.2016.08.25 දින පවත්වන ලදී.
- වතු ක්ෂේත්‍රයේ අපනයන කෘෂි බෝග සඳහා ඇති විභවය පිළිබඳ NIPM සිසුන් සඳහා තරුණ කඳවුර, 2016.04.11 දින සමන්තුරේ , මාතලේ සේවා සංස්කරණ අභ්‍යාස ආයතනය, පැවැත් වූ වැඩසටහන්
- ගම්මිරිස් වගාව පිළිබඳ කොස්ගොඩ - ගම්මිරිස් වගාකරුවන් සඳහා 2016.11.06 දින පැවැත් වූ වැඩසටහන

2016 වර්ෂයේ බුලත් පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ තාක්ෂණික දැනුම ලබාදීම

පවත්වන ලද පුහුණු සැසි ගණන	- 23
පුහුණු සැසි සඳහා සහභාගී වූ වගාකරුවන් ගණන	- 835
දුරකථන ඇමතුම් මගින් දැනුම ලබාගත් ගණන	- 348
පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයට පැමිණ උපදෙස් ලබාගත් ගණන	- 570

5.4.6 රූපවාහිනී සහ ගුවන්විදුලි වැඩසටහන්

- මාතලේ පසුඅස්වනු තාක්ෂණ අංශය විසින්, ගුවන් විදුලි වැඩසටහන් දෙකක් හා සැඟවුණු කහවනු රූපවාහිනී වැඩසටහන් තුනක් පටිගත කරන ලදී.
- අපනයන කෘෂි බෝග සඳහා, වාණිජ බෝගයක් ලෙස ඇති විභවය - කඳුරට සේවය.
- ගම්මිරිස් රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය - අග්‍රස්ථ අතු - කඳුරට සේවය
- ගම්මිරිස්, වැනිලා, හා කෝපි සඳහා බෝග කළමනාකරණය - කඳුරට සේවය
- පර්යේෂණ හා සංවර්ධන - අප. කෘෂි. දෙ. 2017 - සුභාරතී - ස්වදේශීය සේවය, කඳුරට සේවය
- බෝග කළමනාකරණය - ගම්මිරිස් - සැඟවුණු කහවනු රූපවාහිනී වැඩසටහන
- රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය - අග්‍රස්ථ අතු සැඟවුණු කහවනු රූපවාහිනී වැඩසටහන

5.4.7.බුලත් පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ නිලධාරීන් ලබාගන්නා ලද දේශීය/විදේශීය පුහුණු වැඩසටහන්

- එස්.අයි.සී සිල්වා (සහකාර අධ්‍යක්ෂ/පර්යේෂණ)පෞර්ව නොවන අභිතකර තත්ව මගින් රූපාණු දර්ශයේ සහ ප්‍රවේණි දර්ශයේ විකෘති ඇතිවීම පිළිබඳ 2016 ජූලි 18 සිට 22 දක්වා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ බතලගොඩ වී පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ආයතනයේ පැවති පුහුණු වැඩසටහනට සහභාගීවීම.

- කේ.ඩී.එන්. ප්‍රියදර්ශනී (සහ. අධ්‍යක්ෂ / පර්යේෂණ) පැළෑටි කායික විද්‍යාව පිළිබඳ වැඩමුළුව 2016.11.04, මාතලේ පර්යේෂණ ස්ථානය
- වෙනස්වන දේශගුණය පිළිබඳ වැඩමුළුව 2016.12.08, පේරාදෙණිය
- ඩී. එම්. පී .වී. දිසානායක (සහකාර අධ්‍යක්ෂ / පර්යේෂණ) 2016.04.20 දින සිට දින 22 ක ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනයේ පැවති හැකියා වර්ධන වැඩමුළුවට සහභාගී වීම, 2016.09.21 දින සිට 2016.09.23 දක්වා කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනයේ පැවති කුළුබඩු සැකසීම හා අගය එකතු කිරීමේ තාක්ෂණය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහනට සහභාගීවීම සහ 2016.11.05 දින සිට 2016.12.24 දක්වා සෑම සෙනසුරාදා දිනකම කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනයේ පැවති ශාකමය ඖෂධ හා විලවුන් නිෂ්පාදනය සඳහා අගය එකතු කිරීමේ තාක්ෂණය පිළිබඳ සහතික පත්‍ර පාඨමාලාවට සහභාගී වීම.

5.4.8 පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය

- පාර්ශ්වකරුවන්ගේ ඉල්ලීම පරිදි අපනයන කෘෂි බෝග සඳහා වැළඳෙන රෝග සහ පලිබෝධ හානි පිළිබඳ පුහුණු පන්ති 8ක්, ක්ෂේත්‍ර දින 03ක් සහ ක්ෂේත්‍ර වාරිකා 21ක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. එමගින් පාර්ශ්වකරුවන්ගේ ගැටළු සඳහා සාර්ථකව විසඳුම් ලබා දෙන ලදී.
- හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ බෙලිඅත්ත ව්‍යාප්ති නිලධාරී කොට්ටාසය ආශ්‍රිතව ගොරකා සහ කරාබු බෝග සඳහා වාර්තා වූ කොරපොතු කෘෂි හානිය පාලනය සඳහා විශේෂ ව්‍යාපෘතියක් හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය හා ඒකාබද්ධව ක්‍රියාත්මක කිරීම. මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් පලිබෝධ හානිය සාර්ථකව පාලනය කිරීමට හැකි විය.
- මහනුවර,කුරුණෑගල,මාතලේ සහ කෑගල්ල දිස්ත්‍රික් ආශ්‍රිතව සාදික්කා පත්‍ර පතන රෝගය පාලනය සඳහා ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ සාදික්කා පත්‍රපතන රෝගය කළමනාකරණ විශේෂ ව්‍යාපෘතියේ ක්‍රියාකාරකම් අධීක්ෂණය කිරීම සහ ඒ සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණික උපදෙස් ලබා දීම.
- දුරකථන මාර්ගයෙන් සහ 1920 ගොවි සහන සේවය මගින් පාර්ශ්වකරුවන් විමසනු ලැබූ රෝග සහ පලිබෝධ හානි පිළිබඳ ගැටළු 1000ට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් සඳහා සාර්ථකව විසඳුම් ලබාදීම

5.4.8.1 වගුව: 2016 වර්ෂය තුළ පැළෑටි සංරක්ෂණ ඒකකය මගින් එක් එක් රෝග සහ පළිබෝධ හානි පිළිබඳව ක්‍රියාත්මක කරන ලද පුහුණු පන්ති, ක්ෂේත්‍ර දින සහ ක්ෂේත්‍ර වාරිකා සංඛ්‍යාව

බෝගය	රෝගය/පළිබෝධක හානිය	පුහුණු පන්ති සංඛ්‍යාව	පුහුණු පන්ති සඳහා සහභාගි වූ සංඛ්‍යාව	ක්ෂේත්‍ර දින සංඛ්‍යාව	ක්ෂේත්‍ර වාරිකා සංඛ්‍යාව
සාදික්කා	පත්‍ර පතන රෝගය	02	225		02
	පලතුරු මැස්සාගේ හානිය				01
ගම්මිරිස්	පත්‍ර කුඩාවීමේ රෝගය	03	280	02	01
	සෙමෙන් මැලවීම				04
	ක්ෂනික මැලවීම				06
	පත්‍ර අංගමාරය				
	වෙනත්				02
කරාබු	කඳ විදින ගුල්ලාගේ හානිය				01
ඉගුරු	වෙනත්				01
කහ	රෙරසෝම කුණුවීම				01
	පත්‍ර පිළිස්සීම				
ග්ඩිසිරියා	මුල් කුණුවීම				01
ගොරකා	කොරපොතු කෘමි හානිය	02	375	01	01
සියළු අපනයන කෘමි බෝග	රෝග හා පළිබෝධ හානි පාලනය සඳහා පළිබෝධ නාශක භාවිතය	01	50		
එකතුව		08	930	03	21

5.4.8.2 මාතලේ පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ කීට විද්‍යා අංශයෙහි පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය

- විදේශීය කණ්ඩායම් පුහුණු වැඩසටහන් - 01
- ව්‍යාප්ති නිලධාරී පුහුණු වැඩසටහන් - 01
- ගොවි පුහුණු වැඩසටහන් - 05
- සිසු පුහුණු වැඩසටහන් - 05

5.4.9 පැළෑටි නිෂ්පාදන වැඩසටහන

5.4.9.1 වගුව : පර්යේෂණ අංශය විසින් නිකුත් කරන ලද රෝපණ ද්‍රව්‍ය

රෝපණ ද්‍රව්‍ය	ප්‍රමාණය
ගම්මිරිස්වල මුල් අද්දවන ලද පැළ	101,382
පුවක් පැළ	35,540
අතු බඳින ලද සාදික්කා	100
සාදික්කා පැළ	2,200
පඳුරු ගම්මිරිස්	500
කරදමුංගු	6,000
කුරුඳු	160,000
බුලත්	5,500

5.4.10 සහයෝගිතා පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ව්‍යාපෘති

1. දේශගුණික විපර්යාස වලට අනුගතවන පරිදි ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂි පාරිසරික පද්ධති තුළ ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය හා භාවිතය පිළිබඳ ප්‍රධාන ප්‍රවනතාව. (BACC) ව්‍යාපෘතිය

5.4.11 විශ්ව විද්‍යාල සිසුන්ගේ පර්යේෂණ

සබරගමුව විශ්වවිද්‍යාලයේ සිසුන් දෙදෙනකුට පහත මාතෘකා යටතේ ඔවුන්ගේ පර්යේෂණ සිදු කිරීම සඳහා මඟ පෙන්වන ලදී.

1. ගම්මිරිස් වල අනෙකුත් වේගවත් ගුණනය කිරීමේ ක්‍රමවේද සහ අග්‍රස්ථ අතු වලින් පැළ ඇතිකිරීමේ නව ක්‍රම වේදය සන්සන්දනය.
2. ඉඟුරු වල අංකුර ඇතිවීම හා පසුකාලීනව එහි අස්වැන්න කෙරේ විවිධ උපස්ථරවල බලපෑම.
3. මාතලේ ප්‍රධාන පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ පසුඅස්වනු තාක්ෂණ අංශය විශ්ව විද්‍යාල සිසුන් සිව් දෙනෙකුගේ අවසන් වසර පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති සඳහා බාහිර අධීක්ෂකයින් ලෙස කටයුතු කරන ලදී.

5.5 අපනයන කෘෂිබෝග පිළිබඳ ආර්ථික හා වෙළඳපොළ පර්යේෂණ

5.5.1 අධ්‍යයන හා සමීක්ෂණ

5.5.1.1 ගම්මිරිස් ගොවීන්ට අදාළ වෙළඳපොළ හැසිරීම

අපනයන කෘෂිබෝග අලෙවිය මුළුමනින්ම මෙහෙය වනුයේ පෞද්ගලික අංශය මගින් වන අතර ඒවාට අදාළ වෙළඳපොළ හැසිරීම සම්පූර්ණයෙන්ම රඳා පවතිනුයේ මිලදී ගන්නන්ගේ සහ විකුණුම්කරුවන්ගේ අභිමතය මතය. විවිධ පරිණත අදියරවලදී විවිධ අයුරින් ප්‍රයෝජනයට ගන්නා හෙයින් කෘෂි අපනයන බෝග අතරින් වැඩිම විවිධත්වයෙන් යුතු අලෙවිකරණ රටාව පෙන්වුම් කරන්නේ ගම්මිරිස්ය. අස්වනු නෙළීමට හා සැකසුම් කිරීමට සුදුසු යැයි නිර්දේශ කෙරෙනුයේ ගම්මිරිස් ඵල හටගෙන පරිණත වී මාස 7-8ක් ගතවීමෙන් පසු සහ අවිච්චි වියළීමෙන් පසුය. කෙසේ වුවද, භාවිතය තුළ තෙල් හා ඔලියොරොසීන නිස්සාරණය සඳහා යොදා ගන්නා නොමේරූ ගම්මිරිස් ඇට සඳහා දේශීය හා විදේශීය වශයෙන් විශේෂ වෙළඳපොළක් පවතී. එම නිසා නොමේරූ අවධියේම ගම්මිරිස් නෙළා ගැනීමට හෝ සංවිධානාත්මකව අස්වනු නෙළීමේ කාර්යයෙහි නිරතව හිඳින කණ්ඩායම්වලට තම වගාවන් බදු දීමට ගොවිහු පුරුදු වී සිටිති. අස්වනු නෙළීමේදී සහ සැකසුම් කිරීමේදී ගොවීන්ට ගැටලු රාශියකට මුහුණ පෑමට සිදුවන හෙයින් ගම්මිරිස් ඵල පරිණතවීමෙන් පසුව ද අස්වනු නෙළන පිළිවෙත් ගණනාවක් අනුගමනය කෙරේ.

ගොවීන් නිවැරදි පරිණත අවධියේදී ගම්මිරිස් අස්වනු නෙළා ඔවුන් විසින්ම සැකසුම් කරනි යන උපකල්පනය මත අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව එහි පසු අස්වනු ආධාර වැඩසටහන සැලසුම් කර ඇත. එම උපකල්පනය මත පදනම්ව අස්වනු නෙළීමට හා සැකසුම් කිරීමට අවශ්‍ය උපකරණ මිලදී ගැනීමට ගොවීන්ට ආධාර කරනු ලැබේ. කෙසේ වුවද, ගම්මිරිස් වගා ක්ෂේත්‍රයේ පවතින විවිධ අස්වනු නෙළීම් හා සැකසුම්කරණ රටාවන් අවබෝධ කර ගැනීම සහ ආධාර ලබාදිය යුත්තේ කා හටද යන්න සොයා දැන ගැනීම වැදගත් වේ. එම තත්ත්වය පිළිබඳව දැන ගැනීම සඳහා ගම්මිරිස් වගාකරන ගොවීන්ගේ අලෙවිකරණ හැසිරීම් රටාවන් සහ එවැනි රටාවන්ට බලපාන සාධක හඳුනා ගැනීමේ අරමුණෙන් සමීක්ෂණයක් ආරම්භ කරන ලදී. ප්‍රධාන වශයෙන්ම ගම්මිරිස් වගාකරන මාතලේ හා මහනුවර යන දිස්ත්‍රික්කවලින් අහඹු ලෙස තෝරාගත් ගොවීන් නියැදියක් පිළිබඳව කලින් පරීක්ෂා කර යෝග්‍යතාව තහවුරු කරගත් ප්‍රශ්නාවලියක් යොදා ගනිමින් සමීක්ෂණයක් සිදු කෙරෙමින් පවතී. මෙම සමීක්ෂණය 2017 වර්ෂය තෙක් අඛණ්ඩව සිදු වනු ඇත.

5.5.2 අපනයන කෘෂි බෝග වගා බිම් ප්‍රමාණය

මින් පෙර අපනයන කෘෂි බෝග වගා බිම් ප්‍රමාණය ගණනය කරනු ලැබුවේ 2002 කෘෂිකාර්මික සංගණන දත්ත සහ අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ නව වගා ආධාර වැඩසටහන මගින් 2වන වාරිකය ගෙවීමට සුදුසුකම් ලැබූ අලුතින් වගාකළ අක්කර ගණන (මාස 18ක් ගත වූ සාර්ථකව ස්ථාපිත කළ වගා බිම් ප්‍රමාණය) පදනම් කරගෙනය. කෙසේ වුවද, ගෙවතු වගා වැඩසටහන 2016 වර්ෂයේ ප්‍රමුඛත්වය දී සිදු කළ වැඩසටහන වූ අතර ක්‍රමානුකූලව නව වගා ඇති කිරීමේ කාර්යයන් සිදු වූයේ සුළු පරිමාණයෙනි. එම නිසා 2016 වර්ෂයේ ක්ෂේත්‍රයේ ස්ථාපිත කරන ලද අපනයන කෘෂි බෝග වගා බිම් ප්‍රමාණයද නිවැරදිව ගණනය කිරීම දුෂ්කරය. පසුගිය වර්ෂ කිහිපයේ අපනයන කෘෂි

බෝග ගෙවතු වැඩසටහන් රාශියක් සිදු කළද එම වගා බිම් ප්‍රමාණයද අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු ක්‍රියාපටිපාටිය තුළ සැලකිල්ලට ගැනීමට අපහසු විය. එම නිසා 2016 වර්ෂයේ ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් එක් රැස්කර ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද වගා බිම් ප්‍රමාණය පිළිබඳ සංඛ්‍යාලේඛන යොදා ගැනීමට තීරණය කරන ලද අතර 2016 වර්ෂයට අදාළ කෘෂි අපනයන බෝග වගා බිම් ප්‍රමාණය 1 වන ඇමුණුමෙහි දැක්වේ.

5.5.3 2016 වර්ෂයේ තක්සේරු කරන ලද අපනයන කෘෂි බෝග නිෂ්පාදනය

සාමාන්‍යයෙන් ප්‍රධාන කෘෂි අපනයන බෝගයන්හි වාර්ෂික නිෂ්පාදනය තක්සේරු කරනුයේ අපනයන, ආර්ථිකයේ විවිධ අංශවල දේශීය පරිභෝජනය (ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්තාවන්ට අනුව ඒක පුද්ගල වාර්ෂික පාරිභෝජනය මත පදනම් වූ ගෘහස්ථ පරිභෝජනය, කර්මාන්ත පරිභෝජනය හා ආහාර සේවා කර්මාන්ත පරිභෝජනය) මෙන් ම ආනයනයද සැලකිල්ලට ගැනීමෙනි. මෙහිදී රඳවා තබා ගන්නා තොග සහ වාර්තා නොවූ අපනයන වෙනුවෙන් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් වෙන් කෙරේ. මෙවැනි උපකල්පන මත පදනම්ව තක්සේරු කරන ලද 2013-2016 දක්වා වන අපනයන කෘෂි බෝග නිෂ්පාදනය පහත දැක්වේ. (වගු අංක 5.5.3.1)

5.5.3.1 වගුව : තක්සේරු කරන ලද අපනයන කෘෂි බෝග නිෂ්පාදනය (මෙ.ටො) – 2013-2016

බෝගය	2013	2014	2015*	2016**
කොකෝවා	515	500	457	649***
කෝපි	2,580	2,674	2,639	2,824
කුරුඳු	17,500	17,600	17,707	18,945
ගම්මිරිස්	28,686	18,660	27,232	18,475
එනසාල්	50	87	91	120
කරාඹු	6,190	3,225	5,253	1,823
සාදික්කා හා වසාවාසි	2,545	2,960	2,673	2,723
පුවක්	22,279	22,385	22,869	23,082
බුලත්	24,145	24,123	22,524	22,292
පැහිරි තෙල්	21	35	31	54***
ඉඟුරු	14,075	15,481	17,273	23,184
කහ	11,282	11,351	14,387	25,204

මූලාශ්‍රය : ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව සහ අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු දත්ත මූලය

*සංශෝධිතදත්ත

** තාවකාලික දත්ත

*** වාර්ෂික අස්වැන්න

පුරෝකථන

5.5.4 2016 වර්ෂයේ අපනයන කෘෂි බෝග අපනයනයන් සහ අපනයන ඉපයුම්

අපනයන කෘෂි බෝගවල අපනයන පරිමාව මෙන්ම අපනයන ඉපයුම් ද 2015 වර්ෂයට වඩා සැලකිය යුතු අයුරින් පහත වැටුණු හෙයින් ඒ සම්බන්ධයෙන් ගත්කල 2016 ආකර්ෂණීය වසරක් නොවිණි. 2015 වර්ෂයේ මෙ.ටො.71,588 ක් වූ අපනයන කෘෂි බෝගවල මුළු අපනයන පරිමාව 2016 වර්ෂයේ මෙ.ටො. 44,861ක් දක්වා පහත වැටී තිබිණි. එමෙන්ම පෙර වසරේ රු.මිලියන 61,558 ක් වූ අපනයන ඉපයුම් ද 2016 වර්ෂයේ දී රු.මිලියන 51,739ක් දක්වා අඩු වී තිබිණි.

ගම්මිරිස් අපනයනය විශාල වශයෙන් අඩුවීම අපනයන කෘෂි බෝග ක්ෂේත්‍රයේ මෙම පසුබෑමට ප්‍රධානම හේතුව විය. 2015 වර්ෂයේ මෙ.ටො.16,656 ක් වූ ගම්මිරිස් අපනයන පරිමාව 2016 වර්ෂයේදී මෙ.ටො.7,876ක් දක්වා පහත වැටුණු අතර අපනයන ඉපයුම් ප්‍රමාණය පෙර වසරේ රු.මිලියන 19,542 සිට 2016 වසරේ රු.මිලියන 10,531 දක්වා 46% කින් පහළ වැටී තිබිණි. 2015 මහ කන්නයේ පැවති අසාමාන්‍ය කාලගුණ රටාවන් හේතුවෙන් 2016 වර්ෂයේදී රට පුරාම අඩු ගම්මිරිස් අස්වැන්නක් වාර්තා වූ අතර එය අපනයන පරිමාව බෙහෙවින් අඩු වීමට හේතුවාදක විය. කෙසේ වුවද, 2016 වර්ෂයේදී ගම්මිරිස් යොදා ගනිමින් නිපයූ තෙල් සහ ඔලියෝරෙසින් ඉහළ පරිමාවක් අපනයනය කරන ලද අතර එය ගම්මිරිස් අපනයනය අඩුවීමට බල පෑ තවත් හේතුවක් වන්නට ඇත. එහිදී දේශීය ගම්මිරිස් තොග වශයෙන් අගය එකතු කිරීම සඳහා භාවිතා කර තිබිණි.

දිගු කලක් ඒකාකාරී මට්ටමක පැවති කුඹුදු අපනයනය 2016 වසරේදී 2015 වසරට වඩා මෙ.ටො.න්1000 ක පමණ කැපීපෙනෙන වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි. 2016 වර්ෂයේ කුරුඳු අපනයන පරිමාව මෙ.ටො.14,693ක් වූ අතර අපනයන ඉපයුම් ප්‍රමාණය රු.මිලියන 23,176ක් විය. 2015 වර්ෂයේ රු.මිලියන 17,958ක් වූ කුරුඳු අපනයන ඉපයුම් ප්‍රමාණය 2016 වර්ෂයේ රු.මිලියන 23,176 ක් දක්වා 29% කින් වර්ධනය වී ඇති අතර එය අපනයන කෘෂි බෝගවල මුළු අපනයන ඉපයුම් වටිනාකමෙන් 45%ක දායකත්වයකි. අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන රාජ්‍ය ආයෝජන ක්‍රම කුරුඳු නිෂ්පාදනය ඉහළ යාමට ප්‍රධාන වශයෙන්ම හේතු වී ඇති අතර ඉදිරි වර්ෂ තුළ නිෂ්පාදනය තවදුරටත් ඉහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

කුළුබඩු අපනයනය තුළ වඩා කැපී පෙනෙන ලක්ෂණය වන්නේ ඉහළ ගිය එනසාල් අපනයනයයි. 2015 වර්ෂයේ මෙ.ටො.120 ක් වූ එනසාල් අපනයනය 2016 වර්ෂයේදී මෙ.ටො.779ක් දක්වා ඉහළ ගිය අතර ඉන් 85% ක්ම ඉන්දියාවට අපනයනය කර තිබිණි. දේශීය එනසාල් නිෂ්පාදනය ඉතා අඩු මට්ටමක පවතින බව ප්‍රචලිත කරුණක් වන අතර එනසාල් ආනයනය 2015 වර්ෂයේ මෙ.ටො.60 සිට 2016 වර්ෂයේදී මෙ.ටො. 570 දක්වා වැඩි වී ඇත. යටෝක්ත කරුණු මගින් හැඟෙනුයේ ආනයනය කරනු ලබන එනසාල් ඉන්දියාවට අපනයනය කෙරෙනුයේ ශ්‍රී ලංකාව සහ ඉන්දියාව අතර ඇති කරගත් නිදහස් වෙළඳ ගිවිසුමේ කොන්දේසි අනුව විය හැකි බවයි.

ප්‍රධාන වශයෙන්ම 2015 වර්ෂය මුල කන්නයේදී ඉතා අඩු අස්වැන්නක් ලැබීම හේතුවෙන් කරාබුවල අපනයන පරිමාව මෙන් ම අපනයන ඉපයුම් ප්‍රමාණයද දැඩි ලෙස පහත වැටී තිබිණි. සාදික්කාවල අපනයන පරිමාව මෙන්ම අපනයන ඉපයුම්ද තරමක් අඩු වූ නමුත් වසාවාසිවල අපනයන පරිමාව හා අපනයන ඉපයුම් සැලකිය යුතු අයුරින් පහත වැටීමක් සිදු විය. අපනයන පරිමාවන් සහ වටිනාකම්

අනුව ඉහුරු සහ කහ අපනයනය සුළු වර්ධනයක් පෙන්නුම් කර ඇති නමුදු එම බෝගවල දේශීය නිෂ්පාදන මට්ටම් ස්ථාවර කරනු පිණිස අපනයනය වැඩි කිරීම අවශ්‍ය වේ.

2015 වර්ෂයේ මෙ.ටො.911 සිට 2016 වර්ෂයේ මෙ.ටො.1,345 දක්වා කොකෝවා සහ කොකෝවා නිෂ්පාදන අපනයන පරිමාවන් වර්ධනය වී ඇත. දේශීය කොකෝවා නිෂ්පාදනය ඉතා අඩු මට්ටමක පවතින හෙයින් කොකෝවා අපනයනවල වැඩි ප්‍රමාණයක් ආනයනය කරන ලද කොකෝවා ඇට හෝ අර්ධ නිම් නිපැයුම් ප්‍රති අපනයනය කිරීම් බවට පත්ව තිබේ. 2015 වර්ෂයේ රු.මිලියන 469 සිට 2016 වර්ෂයේ රු.මිලියන 630 දක්වා කොකෝවා අපනයන ඉපයුම් 34%කින් වර්ධනය වී ඇත. සුපුරුදු අයුරින්ම, සමස්ත කෝපි අපනයනය මෙ.ටො.14ක් සහ එහි අපනයන ඉපයුම් ප්‍රමාණය රු.මිලියන 21ක් වශයෙන් අඩු මට්ටමක පැවතිණි.

2015 වර්ෂයේ මෙ.ටො.29,645 සිට 2016 වර්ෂයේදී මෙ.ටො.13,468 දක්වා පුවක් අපනයනය පහත වැටිණි. කෙසේ වුවද, 2016 වර්ෂයේදී පුවක් ආනයනය කළ බවට වාර්තා නොවීය. වත්මන් තොරතුරු හා පසුගිය දත්ත අනුව, ශ්‍රී ලංකාවේ වගාවන් තුළින් ලද පුවක් සැපයුම මෙ.ටො.4,000-5,000 නොඉක්මවයි. එම නිසා, 2016 වර්ෂයේ පුවක් අපනයනවල විශාල ප්‍රමාණයක් තුළ පෙර වසරේ ආනයන අන්තර්ගත වන්නට ඇත. පසුගිය වර්ෂ කිහිපය තුළ බුලත් අපනයනයේ ක්‍රමික අඩු වීමක් දක්නට ලැබුණු අතර 2016 අපනයනය පෙර වසරට වඩා 18.6% කින් අඩු වීමත් සමඟ එම තත්ත්වය තවදුරටත් තහවුරු වී ඇත.

2015 වර්ෂයේ මෙ.ටො.430 සිට 2016 වර්ෂයේදී මෙ.ටො.437 දක්වා සමස්ත සගන්ධ තෙල් අපනයන පරිමාව ආන්තික වර්ධනයක් පෙන්නුම් කර තිබිණි. කෙසේ වුවද, අපනයන ඉපයුම් 2015 වර්ෂයේ අගයන්ට වඩා 2016 වර්ෂයේදී සැලකිය යුතු අයුරින් ඉහළ ගොස් තිබිණි. කුරුඳු පොතු, සාදික්කා තෙල්, වසාවාසි තෙල් හා ඉහුරු තෙල් අපනයන පරිමාවන් ඉහළ ගොස් තිබූ අතරම කුරුඳු පත්‍ර තෙල්, කරාබු තෙල්, ගම්මිරිස් තෙල්, එනසාල් තෙල්, වැනිලා තෙල් සහ සේර තෙල් අපනයන පරිමාවන් පහත වැටී තිබිණි. ප්‍රධාන වශයෙන්ම, ඉන්දියානු හිමිකමක් සහිත “ජ්ලාන්ට් ලිපිඩ්ස්” නමැති සමාගමේ වැඩකටයුතු හේතුවෙන් 2015 වර්ෂයේදී මෙ.ටො.301 සිට 2016 වර්ෂයේදී මෙ.ටො.559 දක්වා ඔලියෝරෙසින අපනයනය කැපී පෙනෙන වර්ධනයක් පෙන්නුම් කර ඇත. (II වන ඇමුණුම)

5.5.5 ශ්‍රී ලංකාව අපනයන කෘෂි බෝග අපනයනය කරන රටවල්

2016 වර්ෂය තුළ ප්‍රධාන වශයෙන්ම ශ්‍රී ලංකාව අපනයන කෘෂි බෝග අපනයනය කරන රටවල් සැලකිය යුතු අයුරින් වෙනස් වූ බවක් දක්නට නොලැබුණු අතර වෙළඳපළ තුළ ප්‍රධාන භූමිකාව ඉටු කරන ලද්දේ සාම්ප්‍රදායික ගැනුම්කරුවන්මය. සුපුරුදු අයුරින්ම, මෙක්සිකෝව මුළු කුරුඳු අපනයනයෙන් 40%ක් පමණ මිලදී ගෙන තිබූ අතර ලතින් ඇමෙරිකානු රටවල් රැසක් විශාල තොග මිලදී ගෙන තිබිණි. 2012-2016 කාල පරිච්ඡේදය තුළ ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය විසින් කුරුඳු මිලදී ගැනීම 31%කින් ඉහළ ගොස් තිබූ අතර 2016 වර්ෂයේදී එරට මිලදී ගත් ප්‍රමාණය මෙ.ටො.2170 දක්වා වැඩිවිය. 2016 වර්ෂයේදී ගම්මිරිස්, එනසාල්, වසාවාසි, කොකෝවා නිෂ්පාදන සහ පුවක් සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන ගැනුම්කරුවා බවට පත් වූයේ ඉන්දියාවයි. එරට ශ්‍රී ලංකාවේ

ගම්මිරිස් අපනයනයෙන් 60% ක්ද, එනසාල් අපනයනයෙන් 85% ක්ද, කරාබු අපනයනයෙන් 35%ක්ද මිලදී ගනු ලැබීය. ඉන්දුනීසියාවෙන් ආනයනය කරන ලද පුවක් තොග සියල්ලම පාහේ ශ්‍රී ලංකා නිදහස් වෙළඳ ගිවිසුම යටතේ ඉන්දියාවට ප්‍රති අපනයනය කරන ලද අතර 2016 වර්ෂයේ මෙ.ටො.13,469ක් වූ ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත පුවක් අපනයන පරිමාවෙන් මෙ.ටො.13,195කටම දායක වූයේ හුදෙක්ම ඉන්දියාවය. 2016 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකාවෙන් බුලත් මිලදී ගත් එකම ගැනුම්කරුවා වූයේ පාකිස්ථානයයි. එහෙත් එරට මිලදී ගන්නා ප්‍රමාණය කාලයත් සමග ක්‍රමිකව අඩුවෙමින් පවතී.

5.5.6 මිල ගණන්වල හැසිරීම

පුවක් සහ ඉඟුරු යන බෝගවල හැරෙන්නට අපනයන කෘෂි බෝග සම්බන්ධයෙන් ගොවියාට ලැබෙන මිල ගණන්වල වාර්ෂික සාමාන්‍යය 2015 වර්ෂයට වඩා 2016 වර්ෂයේදී වෙනස් ප්‍රමාණයන්ගෙන් ඉහළ ගොස් තිබිණි (III වන ඇමුණුම). විනිමය අනුපාතයේ වෙනස්වීම් (එක්සත් ජනපද ඩොලරය) සාදික්කා, වසාවාසි සහ එනසාල් වැනි ද්‍රව්‍ය සමහරක මද ඉහළ යෑමකට තුඩුදුන් හේතුවක් වන්නට ඇත. සාදික්කා මිල ගණන් සුළු වශයෙන් යථා තත්ත්වයට පත්ව 2015 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2.27%කින් ඉහළ ගිය නමුදු 2013 වර්ෂයට පෙර පැවති ආකර්ෂණීය මට්ටමට ළඟා නොවිණි. ප්‍රධාන වශයෙන්ම අගය එකතු කිරීමේ කාර්යයන්ට යොදා ගැනීම පිණිස පැහිරි තෙල් සඳහා පැවති ඉල්ලුම ඉහළ යාම හේතුවෙන් 2015 වර්ෂයේ රු.6381 සිට 2016 වර්ෂයේ රු.9668 දක්වා පැහිරි තෙල් දේශීය මිල ගණන්වල වාර්ෂික සාමාන්‍යය තව දුරටත් අසාමාන්‍ය ලෙස වැඩි වීමක් පෙන්නුම් කරන ලදී. ප්‍රධාන වශයෙන්ම 2015 වර්ෂයේ ප්‍රති අපනයන ව්‍යාපාරය ඉහළ මට්ටමක පැවති හෙයින් 2015 වර්ෂයේ පුවක් මිල ගණන් ද පැවතියේ ඉහළ මට්ටමකය. එහෙත් 2016 වර්ෂයේ ප්‍රති අපනයන කටයුතු පහත වැටීම හේතුවෙන් එම වසරේ පුවක් මිල ගණන්ද පහත වැටිණි.

ජාත්‍යන්තර මිල ගණන් වාර්තා කරන ජර්නලය (Public Ledger) අනුව 2015-2016 අතර ලෝක මිල ගණන් ඉහළ යාම ශ්‍රී ලංකාව තුළ මිල ගණන් ඉහළ යාමට වඩා සැමවිටම අඩු මට්ටමක පැවතිණි. පැහිරි සම්බන්ධයෙන් හැරුණු විට ජාත්‍යන්තර මිල ගණන්වල අසාමාන්‍ය පාවී යාමක් දක්නට නොලැබුණු අතර සෑම විටම එකම රටාවක් පැවතිණි. (III වන ඇමුණුම).

5.5.7 2016 වර්ෂයේ අපනයන කෘෂි බෝග ආනයනයේ ප්‍රවණතා

අපනයන කෘෂි බෝග ආනයනය 2015 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2016 වර්ෂයේ තව දුරටත් පහත වැටිණි. 2015 වර්ෂයේ මෙ.ටො.19,582 ක්ව පැවති මුළු අපනයන කෘෂි බෝග ආනයනය 2016 වර්ෂයේදී මෙ.ටො.11,771 දක්වා පහත වැටිණි (IV වන ඇමුණුම). කෙසේ වුවද, 2015 වර්ෂයේ රු. මිලියන 6149ක්ව පැවති ආනයන වියදම 2016 වර්ෂයේදී රු.මිලියන 6378ක් වී 6%කින් ඉහළ ගොස් තිබිණි. 2016 වර්ෂයේ සමස්ත ආනයන ප්‍රමාණය අඩුවීමට බලපෑ ප්‍රධාන හේතුවක් වූයේ පුවක් ආනයනය පිළිබඳ වාර්තා නොතිබීමය. කොකෝවා සහ කොකෝවා නිපැයුම් ආනයන පරිමාව 2015 වර්ෂයට වඩා 2016 වර්ෂයේදී 23.3%කින් වර්ධනය වී තිබුණු අතර කොකෝවා ආනයන වියදම 32%කින් ඉහළ ගොස් තිබිණි. කොකෝවා විශාල වශයෙන් ආනයනය කෙරෙනුයේ ප්‍රති අපනයනය පිණිස වැඩිදුරටත් සැකසුම් කිරීමට හෝ දේශීය පාරිභෝජනය පිණිස සැකසූ නිපැයුම් ජනනය සඳහායි.

කොකෝවා නිෂ්පාදනවලින් 61%ක් පමණම අපනයනය කර තිබුණේ ඉන්දියාවටය (නිදහස් වෙළඳ ගිවිසුමේ කොන්දේසි යටතේ විය හැකිය). එහෙයින් කොකෝවා ආනයනය රටට ප්‍රයෝජනවත්ය.

දේශීය අමුද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණවත් නොවූ අවස්ථාවන්හිදී අගය එකතු කිරීමේ කටයුතු සඳහා යොදා ගැනීමට ගම්මිරිස් ප්‍රධාන වශයෙන්ම ආනයනය කෙරේ. තෙල් සහ ඔලියෝරෙසින් කර්මාන්තය සඳහා ප්‍රමාණවත් දේශීය සැපයුමක් නොතිබීම නිසා 2016 වර්ෂයේ ගම්මිරිස් මෙ.ටො.598ක් පමණ ආනයනය කර තිබිණි. දේශීය කහ අවශ්‍යතාව සපුරා ගැනීම පිණිස සාමාන්‍යයෙන් කහ විශාල තොගයක් මෙරටට ආනයනය කෙරේ. 2016 වර්ෂයේ රු.මිලියන 1,039ක් වටිනා කහ මෙ.ටො. 4,660ක් ආනයනය කරන ලදී. කරාබු, සාදික්කා, වසාවාසි සහ බුලත් හැරුණු විට අන් සියලුම අපනයන කෘෂි බෝග සුළු ප්‍රමාණයන්ගෙන් හෝ 2016 වර්ෂය තුළ ශ්‍රී ලංකාවට ආනයනය කර ඇත. (IV වන ඇමුණුම)

5.6. පර්යේෂණ ප්‍රකාශන

අබේසිංහ,ඒ.එච්.එම්.ටී.බී., ලියනගේ,ටී., විමලසිරි,කේ.එම්.එස්., (2016) විවිධ ප්‍රභවයන් සහිත බදින ලද කෝපි පිළිබඳ සංසන්දනාත්මක අධ්‍යයනය. කෘෂි විද්‍යා පීඨයේ උපාධි අපේක්ෂක පර්යේෂණ සමුළු වාර්තාව, කෘෂි විද්‍යා පීඨය, ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය.

ආරියරත්න,එච්.බී.එම්.ඒ., වීරසූරිය,එස්.එන්., සහ සෙනරත්,ඩබ්.ටී.පී.එස්.කේ.,(2016) .තෝරාගත් වගා කරනු ලබන කුරුඳු දර්ශක 2ක් (cultivated accessions)(*cinnamomum schaeffer*)කුරුඳු ගණයට අයත් වල් කුරුඳු විශේෂ 6 ක රූපීය සහ රසායනික ලක්ෂණ නිශ්චය කර සැසඳීම. 3 වන ජගත් කීට විද්‍යා සම්මන්ත්‍රණය, 2016 අගෝස්තු 22-24 , කොළඹ. ශ්‍රී ලංකාව.

ආරියවංශ.පී.ඒ.ඒ.එන්., සුබසිංහ,එච්.එම්.පී.ඒ., සහ කුමාර,ජේ.බී.ඩී.ඒ.පී.,(2016). ඉහුරුවල (*Zingiber officinale* Rosc.) අංකුර ඇදීම සහ ඉන්පසු වර්ධනය කෙරෙහි විවිධ වගා මාධ්‍ය මගින් ඇති කරන බලපෑම. වාර්ෂික පර්යේෂණ සමුළු වාර්තාව, ශ්‍රී ලංකා සබරගමුව විශ්වවිද්‍යාලය.

අත්තනායක,ඒ.එම්.සී.අයි.එම්., ධර්මපරාක්‍රම,ඒ.එල්.එස්., යාපා බණ්ඩාර, වයි.එම්.එච්.බී., හීන්කෙන්ද, එච්.එම්.ආර්.,(2016). ගම්මිරිස්වල (*Piper nigrum* L) ඉහළ අස්වනු ගෙන දෙන උසස් තත්ත්වයේ දේශීය වර්ණවල නලස්ථ ක්ලෝනීය ප්‍රචාරණය. ගම්මිරිස් කර්මාන්තය පිළිබඳ ජර්නලයේ(Focus on Pepper) ප්‍රකාශයට පත්කරන ලද පර්යේෂණ ප්‍රකාශනය. 2 වන ජාත්‍යන්තර ගම්මිරිස් ප්‍රජා සැසිවාරය, 2 වන වෙළුම, 2016 ජනවාරි-ජූනි, 27-38

ගුණරත්න,එච්.ඩී.ඒ.කේ., භීන්කෙන්ද,ඒ.පී., ඉඩමේකෝරාල,පී.ආර්., සහ කරුණාරත්න,එම්.එම්.එල්., (2016). ගම්මිරිස් (*Piper nigrum* L.) වගාවේ පාංශු ලක්ෂණ සහ පූර්ව වර්ධන අවධිය කෙරෙහි ආවරණ රනිල බෝග මගින් ඇති කරන බලපෑම. ගම්මිරිස් කර්මාන්තය පිළිබඳ ජර්නලය (Focus on Pepper). 1-10. ජාත්‍යන්තර ගම්මිරිස් ප්‍රජාව ජකර්තා, ඉන්දුනීසියාව.

ජයසිංහ,ඒ.ඒ., කැටකුඹුර, කේ.එච්.එම්.පී.කේ., විජේසිංහ, කේ.ඒ.ඒ., හේමචන්ද්‍ර,කේ.එස්., සහ වැලිගමගේ, එස්., (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ දකුණු ප්‍රදේශයේ කුරුඳු (*Ccinnamomum zeylanicum* Blume) ක්ෂේත්‍රවල පළිබෝධ හා රෝග ඇති වීම සහ එම ප්‍රදේශයේ ගොවීන් විසින් අනුගමනයකරන ශාසා විද්‍යාත්මක ක්‍රියාමාර්ග අතර ඇති සබඳතාවය. ශ්‍රී ලංකා ආහාර සහ කෘෂිකර්ම ජර්නලය (Sri Lanka Journal of Food & Agriculture), 2(1): 33-38

ජයසේන, ආර්.ඒ.ඩී., වීරවර්ධන, ටී.ඊ. ඉඩමේකෝරාල, පී.ආර්., සහ අමරසිංහ, කේ.ඒ.ඒ.පී.කේ. (2016). මාතලේ දිගුකාලීනව කොකෝවා (*Theobroma cacao* L) වගා කරන කෘෂි පාරිසරික පද්ධතියේ පාංශු පැතිකඩ සහ පාංශු ලක්ෂණ පිළිබඳ අධ්‍යයනය. 15 වන කෘෂි විද්‍යා පර්යේෂණ සමුළු වාර්තාව, ශ්‍රී ලංකා වයඹ විශ්ව විද්‍යාලය, 2016 ජූනි . 28-29. 383-387.

කොඩිතුවක්කු, ආර්.ඩී., විජේකෝන්, ඩබ්.එම්.ආර්.ඩබ්.බී., කුමාරි, අයි.එස්.,ද සිල්වා,ඩී.පී.පී., (2016).ගම්මිරිස් (*Piper nigrum* L.) තවාන් පැළ වල වර්ධනය කෙරෙහි ජෛව පාලන කාරක (*Trichoderma spp.* සහ *Pseudomonas fluorescens*)ජෛව පොහොර සමග එක්ව යෙදීමේ ඵලදායී බව. ශ්‍රී ලංකා ආහාර හා කෘෂිකර්ම ජර්නලය (Sri Lanka Journal of Food & Agriculture), සංක්ෂේප පත්‍රිකා, 2(1): 65-68

කොඩිතුවක්කු. ආර්.ඩී., මධුෂාණි.එන්.ඩබ්.කේ.එස්, ෆොන්සේකා. ඩබ්.ඒ.එන්.ඩී සහ සුමනසේන.,එච්.ඒ(2016). ශ්‍රී ලංකාවේ මැදරට කලාපයේ ප්‍රමුඛ ඉඩම් පරිහරණ ක්‍රම තුළ තෝරාගත් පාංශු ක්ෂුද්‍රජීවීන් බහුල වීම පිළිබඳ මූලික අධ්‍යයනයක් සාරාංශ ග්‍රන්ථය, ජාත්‍යන්තර කෘෂි ජෛව විවිධත්ව සමුළුව, ඉන්දියාව.2016 නොවැම්බර් 6-9, 253

යාපා, එස්.එස්; මෙහොට්ටි, ඒ.ජේ; සෙනෙවිරත්න,එම්.ඒ.පී.කේ. පිළිල ආසාදනය සාදික්කා (මිරිස්ටිකා ජරේග්රන්ස්) පලෙහි ගුණාත්මකභවයට බලපාන ආකාරය. ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ අන්තර් ජාතික පර්යේෂණ සමුළුව. 20: 301

රුමානා අසාද්, රණවක, ආර්.ඒ.ඒ.කේ., සේනානායක, ඒ., වසන්ත කුමාර, කේ.එල්., පුෂ්ප කුමාර, ඩී.කේ.එන්.ඒ., විජේසිංහ, කේ.ඒ.ඒ., සහ ගීකියනගේ, එස්., (2016) ශ්‍රී ලංකාවේ මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ කුරුඳු (*Cinnamomum verum* Presl) ජනක ප්ලාස්මවල රුපීය ප්‍රභේදනය . සුළු පලතුරු බෝග, ඹෟෂධීය හා සුවඳශීලී පැළෑටි පිළිබඳ අන්තර් ජාතික ජර්නලය, 2 වන වෙළුම -, 2016. 6-14

රුපසිංහ, ඩබ්.එස්.එම්., ජයසිංහ, ඩබ්.එච්., හේමචන්ද්‍ර, කේ.එස්., විදානපතිරණ, සී.යූ., (2016). විවිධ ක්ෂුද්‍ර දේශගුණික තත්ත්වයන් යටතේ ආර්ද්‍ර කුටි සහ සෙවන ගෘහ තුළ පවතින ගම්මිරිස්වල (*Piper*

nigrum L) පළිබෝධ හා රෝග ඇති වීම සහ ගම්මිරිස් පැළ නොනැසී පැවතීමේ අනුපාතය. කෘෂි ජෛව විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රකාශනය, කෘෂිකර්ම පීඨය, ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව.

සෙනෙවිරත්න, එච්.ඒ.පී.කේ සහ දිසානායක ඩී.එම්.ඩී.කේ.එස්. ශ්‍රී ලංකාවේ කිතුල් (කැරියෝටා යුරේන්ස්) තෙලිදිය නිෂ්පාදනය නිෂ්පාදන බාලකරනු ලබන ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ අධ්‍යයනය, ශ්‍රී ලංකා ජර්නල් ඔෆ් සොෂල් සයන්ස්. 39 (2): 69-73

සෙනෙවිරත්න, එච්.ඒ.පී.කේ කුළුබඩු දිවයිනට කුළුබඩු එකතු කිරීම “දර් වොයිස් ඔෆ් බිස්නස් ග්‍රෑට් වර්ක් ජලේස්ස් ඉන් ශ්‍රී ලංකා : 235”

සුභසිංහ, එච්.එම්.පී.ඒ., සරෝජනී, ඩබ්.එන්., සහ යාපා, පී.අයි., (2016). ගම්මිරිස්වල (*Piper nigrum* L) අග්‍රස්ථ රිකිලිවලින් රෝපණ ද්‍රව්‍ය වල සහ ශීඝ්‍ර ගුණන ක්‍රමවලින් ලබාගත් ගම්මිරිස් පැළ වල වර්ධන ක්‍රියාකාරීත්වය සැසඳීම. ගම්මිරිස් වගාව පිළිබඳ ජර්නලය (Journal of Focus on Pepper) ජාත්‍යන්තර ගම්මිරිස් ප්‍රජාව, VIII – 1, 19-26.

ලියනගේ, ටී., මධුජිත්, ටී., සහ විජේසිංහ, කේ.ඒ.ඒ., (2016) ශ්‍රී ලංකාවේ වගා කරන සත්‍ය කුරුඳුවල (*Cinnamomum verum* Presl syn *C. zeylanicum* Blume) සහ වල් කුරුඳු විශේෂ 5 ක වාෂ්පශීලී තෙල් වල ප්‍රධාන රසායනික සංයුතීන් පිළිබඳ සංසන්දනාත්මක අධ්‍යයනය. කෘෂිකර්ම විද්‍යා පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන ආයතනයේ 28 වන වාර්ෂික පර්යේෂණ සමුළුව, ජේරාදෙණිය . 7

වීරසූරිය, එස්.එන්., මුණසිංහ, ආර්.එස්., සහ විජේසිංහ, කේ.ඒ.ඒ., (2016). ප්‍රභේද වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා තෝරාගත් සත්‍ය කුරුඳු (*Cinnamomum zeylanicum* Blume) දර්ශ (accessions) දෙමුහුම්කරණය. ජාතික විද්‍යා පදනමේ පර්යේෂණ සමුළුව - 2016, බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාව, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව. 118

ඇමුණුම 1: අපනයන කාමි බෝග වගා වපසරිය (හෙක්.) දිස්ත්‍රික්ක අනුව - 2016*

දිස්ත්‍රික්කය	කුරුඳු	ගම්මිරිස්	කරාචු	කරදමුංගු	කෝපි	කොකෝවා	සාදික්කා	පුවක්	බුලත්	පැණිරි	එකතුව	ඉඟුර	කහ	මුළු එකතුව (ඉඟුර සහ කහ) ඇතුළත්ව
කුරුඳුගල	171	2,306	119	2	593	169	50	1,059	1,156	-	5,625	467	52	6,144
පුත්තලම	1	35	0	0	25	0	-	45	86	-	192	52	3	247
මාතලේ	351	6,938	765	263	757	761	74	1,194	45	-	11,148	67	59	11,274
මහනුවර	132	7,543	3,238	337	1,872	423	827	2,731	70	-	17,173	484	289	17,974
නුවරඑළිය	35	979	398	377	923	9	4	593	8	-	3,326	171	222	3,719
බදුල්ල	203	3,472	43	4	393	37	-	1,342	43	-	5,537	64	54	5,655
මොණරාගල	93	3,151	0	0	226	720	1	1,000	45	-	5,236	12	8	5,256
හම්බන්තොට	3,319	2,092	53	0	39	0	-	532	17	809	6,861	15	11	6,887
මාතර	8,581	1,528	185	28	801	3	5	1,593	107	-	12,831	120	86	13,037
ගාල්ල	11,312	1,104	19	2	55	0	2	711	7	-	13,212	65	38	13,315
කළුතර	3,435	718	18	15	156	0	4	765	198	-	5,309	135	34	5,478
කොළඹ	248	390	4	0	131	0	2	394	94	-	1,263	113	9	1,385
ගම්පහ	298	1,131	35	2	235	7	6	1,019	513	-	3,246	221	65	3,532
කෑගල්ල	268	2,399	1,742	157	1,060	96	45	2,763	186	-	8,716	173	114	9,003
රත්නපුර	4,230	5,337	223	55	247	9	9	2,034	126	543	12,813	83	41	12,937
අනුරාධපුර	0	0	0	0	0	0	-	137	27	-	164	219	880	1,263
පොළොන්නරුව	0	127	0	0	0	0	-	121	88	-	336	17	10	363
අම්පාර	0	182	0	0	14	6	-	358	40	-	600	7	10	617
වෙනත් දිස්ත්‍රික්ක	5	83	0	0	7	0	0	403	111	0	609	2	1	617
එකතුව	32,682	39,515	6,842	1,242	7,534	2,240	1,029	18,794	2,967	1,352	114,197	2,487	1,986	118,670

මූලාශ්‍රය: කෘෂිකර්ම සංගණනය-2002, අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු දත්ත සංවිනය, කෘෂිකාර්මික සංඛ්‍යාලේඛන, ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව.

*අගයන් යාවත්කාලීන වේ

ඇමුණුම II : අපනයන කෘෂි බෝගවල අපනයන පරිමාව හා අගය - 2015/2016

නිෂ්පාදනය	ඒකකය	2015	2016 **	2015-2016 වර්ධනය %
කුරුඳු	පරිමාව (මෙ.ටො)	13,548.78	14,692.69	8.4
	අගය (රු.මි)	17,958.55	23,176.95	29.1
කුරුඳු කොළ තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො)	264.65	226.40	-14.5
	අගය (රු.මි)	704.02	905.89	28.7
කුරුඳු පොතු තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො)	14.39	27.32	89.9
	අගය (රු.මි)	436.23	890.13	104.1
කරාබු	පරිමාව (මෙ.ටො)	4,782.53	1,378.90	-71.2
	අගය (රු.මි)	6,239.11	1,869.52	-70.0
කරාබු නැටි	පරිමාව (මෙ.ටො)	741.21	463.78	-37.4
	අගය (රු.මි)	166.43	90.37	-45.7
කරාබු තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො)	9.88	6.24	-36.8
	අගය (රු.මි)	52.67	52.75	0.2
කොකෝවා හා කොකෝවා නිෂ්පාදන*	පරිමාව (මෙ.ටො)	911.25	1,345.00	47.6
	අගය (රු.මි)	469.11	630.04	34.3
කෝපි	පරිමාව (මෙ.ටො)	23.60	13.70	-41.9
	අගය (රු.මි)	24.03	20.51	-14.6
ගම්මිරිස්	පරිමාව (මෙ.ටො)	16,656.64	7,875.54	-52.7
	අගය (රු.මි)	19,542.52	10,530.53	-46.1
ගම්මිරිස් තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො)	61.37	42.74	-30.4
	අගය (රු.මි)	543.24	429.54	-20.9
ඔලියරොසින්	පරිමාව (මෙ.ටො)	301.19	559.60	85.8
	අගය (රු.මි)	2,035.87	3,257.22	60.0
කරදමුංගු	පරිමාව (මෙ.ටො)	119.87	779.39	550.2
	අගය (රු.මි)	146.64	843.25	475.0
කරදමුංගු තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො)	1.42	0.71	-50.0
	අගය (රු.මි)	27.16	25.96	-4.4
පැහිරි	පරිමාව (මෙ.ටො)	7.83	8.27	5.6
	අගය (රු.මි)	75.86	114.29	50.7
සාදික්කා	පරිමාව (මෙ.ටො)	1,575.62	1,509.19	-4.2
	අගය (රු.මි)	1,525.81	1,603.10	5.1
වසාවාසි	පරිමාව (මෙ.ටො)	313.41	195.33	-37.7
	අගය (රු.මි)	522.13	358.15	-31.4
සාදික්කා තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො)	67.98	122.36	80.0
	අගය (රු.මි)	449.99	595.39	32.3
වසාවාසි තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො)	0.02	0.12	500.0
	අගය (රු.මි)	0.66	0.92	39.4
පුවක්*	පරිමාව (මෙ.ටො)	29,645.52	13,468.58	-54.6
	අගය (රු.මි)	9,234.62	4,948.98	-46.4
බුලත්	පරිමාව (මෙ.ටො)	2,403.73	1,955.67	-18.6
	අගය (රු.මි)	1,235.32	1,126.13	-8.8
වැනිලා	පරිමාව (මෙ.ටො)	0.80	2.06	157.5
	අගය (රු.මි)	8.91	22.29	150.2
වැනිලා තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො)	0.20	0.05	-75.0
	අගය (රු.මි)	0.76	0.07	-90.8
සේර තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො)	0.81	0.26	-67.9
	අගය (රු.මි)	3.75	1.11	-70.4
මුළු අපනයන කෘෂි බෝග	පරිමාව (මෙ.ටො)	71,452.70	44,673.90	-37.5
	අගය (රු.මි)	61,403.39	51,493.09	-16.1
ඉහුරු	පරිමාව (මෙ.ටො)	66.34	115.03	73.4
	අගය (රු.මි)	72.20	128.95	78.6
ඉහුරු තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො)	1.41	2.73	93.6
	අගය (රු.මි)	28.05	45.14	60.9
කහ	පරිමාව (මෙ.ටො)	67.86	70.00	3.2
	අගය (රු.මි)	54.73	72.23	32.0
එකතුව (ඉහුරු හා කහ)	පරිමාව (මෙ.ටො)	135.61	187.76	38.5
	අගය (රු.මි)	154.98	246.32	58.9
මුළු එකතුව (ඉහුරු, කහ ඇතුළත්ව)	පරිමාව (මෙ.ටො)	71,588.31	44,861.66	-37.3
	අගය (රු.මි)	61,558.37	51,739.41	-16.0

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

** අගයන් තාවකාලික වේ

* ප්‍රති අපනයන ඇතුළුව

ඇමුණුම III : 2013/2016 දක්වා අපනයන කෘෂි බෝග වල දළ මිල ගණන් (රු./කි.ග්‍රෑ.)

බෝගය	මිල	වාර්ෂික දළ මිල				වර්ධනය % 2015/2016
		2013	2014	2015	2016	
කොකෝවා	ගො.මි.	193.97	234.84	244.38	297.47	21.72
	වෙ.මි.	361.63	339.21	369.81	403.58	9.13
	ලෝ.මි.	315.35	402.23	473.39	491.66	3.86
කෝපි*	ගො.මි.	220.7	218.86	251.19	362.65	44.37
	වෙ.මි.	249.39	263.13	301.72	414.32	37.32
	ලෝ.මි.*	286.33	301.6	381.96	415.88	8.88
ගම්මිරිස්	ගො.මි.	731.06	1,037.64	1,090.34	1,246.23	14.30
	වෙ.මි.	765.98	1,095.81	1,144.36	1,308.72	14.36
	ලෝ.මි.	945.12	1,247.25	1,449.41	1,609.09	11.02
කරාබු	ගො.මි.	1,233.93	1,400.89	1,046.11	1,053.14	0.67
	වෙ.මි.	1330.13	1457.68	1257.9	1246.63	-0.90
	ලෝ.මි.	1,591.14	1,904.25	1,822.37	1,220.53	-33.03
කුරුඳු කුරු	ගො.මි.	1,109.41	1,172.79	1,246.06	1,544.58	23.96
	වෙ.මි.	892.6	1,284.66	1,365.86	1,805.51	32.19
	ලෝ.මි.	-	-	-	-	-
සාදික්කා	ගො.මි.	683.88	642.17	511.28	522.88	2.27
	වෙ.මි.	777.85	692.31	556.65	562.5	1.05
	ලෝ.මි.	2,798.13	2,257.58	1,776.92	1,567.80	-11.77
වසාවාසි	ගො.මි.	1,536.27	1,741.52	1,423.59	1,478.08	3.83
	වෙ.මි.	1,825.41	2,024.80	1,619.73	1,743.07	7.61
	ලෝ.මි.	2,650.38	2,169.48	1,996.08	1,986.27	-0.49
කරඳුමුංගු	ගො.මි.	1,731.68	1,642.08	1,610.78	1,638.50	1.72
	වෙ.මි.	1,925.00	1,804.56	1,755.61	1,967.55	12.07
	ලෝ.මි.	1,864.16	1,187.48	1,576.12	1,331.15	-15.54
බුලත් (කොළ 1000ක් රු.)	ගො.මි.	1,922.22	2,166.15	3,583.89	4,151.63	15.84
	වෙ.මි.	-	-	-	-	-
	ලෝ.මි.	-	-	-	-	-
පුවක්	ගො.මි.	177.47	304.60	341.74	294.90	-13.71
	වෙ.මි.	213.83	305.11	364.74	394.55	8.17
	ලෝ.මි.	-	-	-	-	-
පැහිරි	ගො.මි.	1,751.63	2,754.50	6,381.12	9,668.99	51.52
	වෙ.මි.	-	3,000.00	-	10,500.00	-
	ලෝ.මි.	2,874.23	2,713.23	2,459.08	-	-100.00
අමු ඉහුරු	ගො.මි.	214.40	289.59	137.72	127.12	-7.70
	වෙ.මි.	-	-	-	90	-
	ලෝ.මි.	-	-	-	-	-
අමු කහ	ගො.මි.	34.54	37.37	34.72	43.18	24.37
	වෙ.මි.	-	-	-	32.5	-
	ලෝ.මි.	-	-	-	-	-

මූලාශ්‍රය: ගො.මි.: ගොවිපළ මට්ටමේ මිල (අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ දත්ත සංචිතය) ;

වෙ.මි: වෙන්දේසි මිල (සජ්ටා)

ලෝ.මි.: ලෝක වෙළෙඳපොළේ මිල (මහජන ලෙජරය) *රොබස්ටා කෝපි මිල

ඇමුණුම 1V: අපනයන කෘෂි බෝගවල ආනයන පරිමාව හා අගය - 2015/2016

නිෂ්පාදනය	ඒකකය	2015	2016*	වර්ධනය(%) 2015/16
කුරුඳු	පරිමාව (මෙ.ටො.)	17.61	37.31	111.8
	අගය (රු.මි.)	25.23	57.35	127.3
කුරුඳු කොළ තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො.)	0.22	3.10	1,289.5
	අගය (රු.මි.)	0.29	0.48	68.2
කුරුඳු පොතු තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො.)	0.07	0.02	-72.7
	අගය (රු.මි.)	1.08	0.03	-97.2
කරාබු නැටි	පරිමාව (මෙ.ටො.)	-	-	-
	අගය (රු.මි.)	-	-	-
කරාබු තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො.)	3.48	2.13	-38.8
	අගය (රු.මි.)	11.58	6.86	-40.8
කොකෝවා හා කොකෝවා නිෂ්පාදිත	පරිමාව (මෙ.ටො.)	4,364.07	5,380.75	23.3
	අගය (රු.මි.)	2,906.56	3,845.13	32.3
කෝපි	පරිමාව (මෙ.ටො.)	48.84	94.74	94.0
	අගය (රු.මි.)	63.65	103.57	62.7
ගම්මිරිස්	පරිමාව (මෙ.ටො.)	79.60	598.96	652.4
	අගය (රු.මි.)	68.92	679.74	886.3
ගම්මිරිස් තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො.)	0.06	1.77	2,941.2
	අගය (රු.මි.)	0.02	1.83	9,802.6
ඔලියරොසින්	පරිමාව (මෙ.ටො.)	1.75	1.94	10.9
	අගය (රු.මි.)	9.20	10.98	19.3
කරදමුංගු	පරිමාව (මෙ.ටො.)	59.83	570.13	852.9
	අගය (රු.මි.)	67.49	408.21	504.9
කරදමුංගු තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො.)	2.65	0.51	-80.8
	අගය (රු.මි.)	29.86	11.48	-61.6
පැහිරි	පරිමාව (මෙ.ටො.)	1.47	1.83	24.7
	අගය (රු.මි.)	4.33	5.14	18.6
සාදික්කා	පරිමාව (මෙ.ටො.)	-	5.00	-
	අගය (රු.මි.)	-	8.94	-
සාදික්කා තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො.)	-	1.2	-
	අගය (රු.මි.)	-	6.75	-
පුවක්	පරිමාව (මෙ.ටො.)	9,742.39	-	-100.0
	අගය (රු.මි.)	1,816.16	-	-100.0
බුලන්	පරිමාව (මෙ.ටො.)	-	0.5	-
	අගය (රු.මි.)	-	0.26	-
වැනිලා	පරිමාව (මෙ.ටො.)	12.25	1.90	-84.5
	අගය (රු.මි.)	11.84	25.15	112.3
වැනිලා තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො.)	0.29	5.68	1,875.7
	අගය (රු.මි.)	0.55	5.40	888.9
සේර තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො.)	0.25	0.41	64.0
	අගය (රු.මි.)	0.65	1.29	97.1
මුළු ආනයන කෘෂි බෝග	පරිමාව (මෙ.ටො.)	14,334.83	6,707.88	-53.21
	අගය (රු.මි.)	5,017.39	5,178.33	3.21
ඉඟුරු	පරිමාව (මෙ.ටො.)	336.74	403.21	19.7
	අගය (රු.මි.)	176.60	155.68	-11.8
ඉඟුරු තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො.)	1.08	0.35	-67.4
	අගය (රු.මි.)	12.21	5.10	-58.2
කහ	පරිමාව (මෙ.ටො.)	4,909.41	4,660.49	-5.1
	අගය (රු.මි.)	942.96	1,039.16	10.2
එකතුව (ඉඟුරු හා කහ)	පරිමාව (මෙ.ටො.)	5,247.23	5,064.05	-3.49
	අගය (රු.මි.)	1,131.78	1,199.94	6.02
එකතුව (ඉඟුරු,කහ සමග)	පරිමාව (මෙ.ටො.)	19,582.06	11,771.93	-39.88
	අගය (රු.මි.)	6,149.17	6,378.27	3.73

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

* අගයන් තාවකාලික වේ

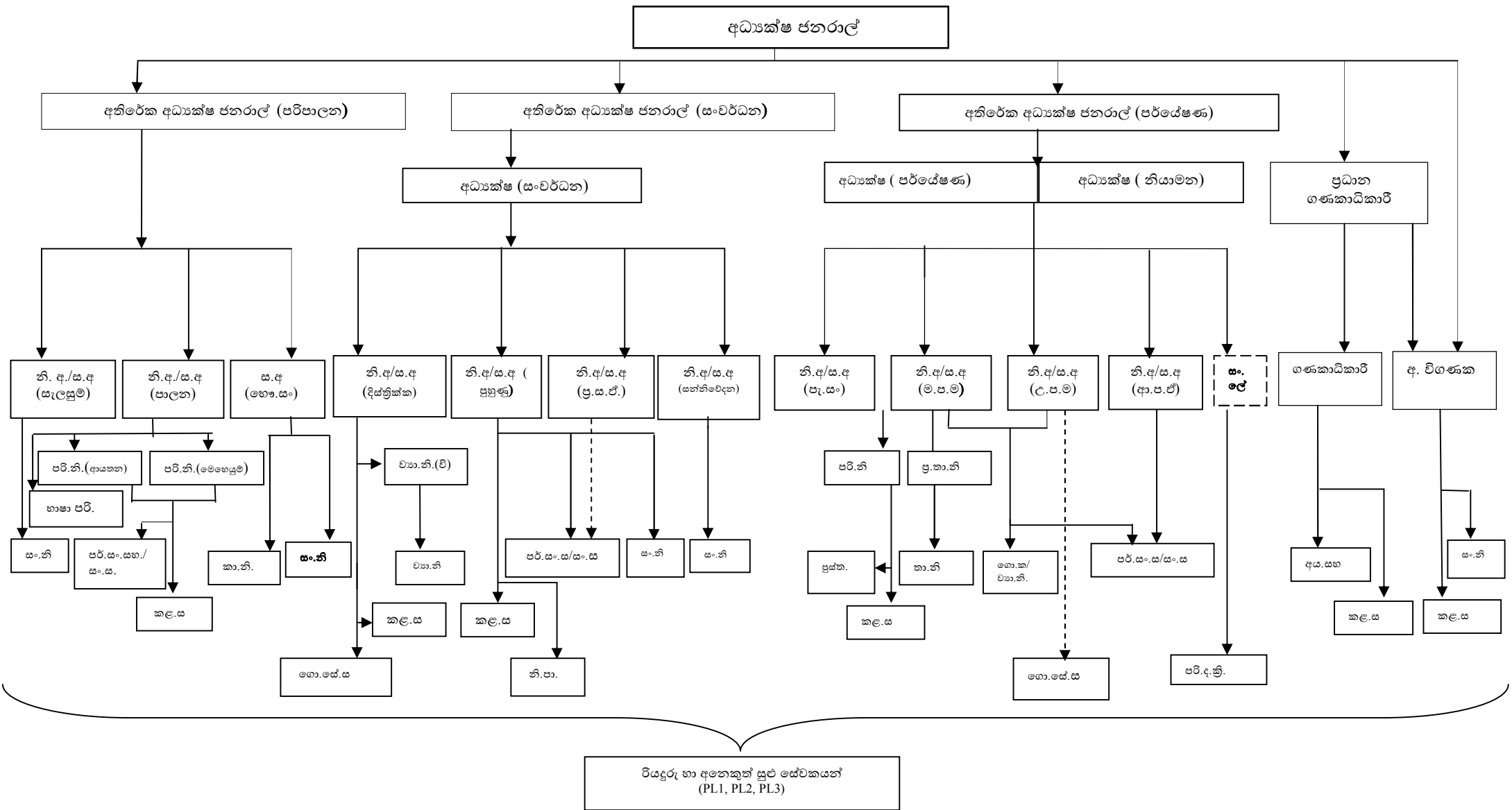
ඇමුණුම V: ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් ස්ථානගත කිරීම

ගාල්ල	ව්‍යාප්ති නිලධාරී කොට්ඨාසය	මහනුවර	ව්‍යාප්ති නිලධාරී කොට්ඨාසය
	අලුත්වෙල		ගලගෙදර
	හිනිදුම		උඩුනුවර
	හබරාදුව		කුරුඳුවත්ත
	අම්බලන්ගොඩ		හාරිස්පත්තුව
	බලපිටිය		පූජාපිටිය
	අක්මිමන		උඩදුම්බර
	ඇත්කඳුර		රඹුක්පිටිය
	ඇල්පිටිය		යටිනුවර
	කරන්දෙණිය		වත්තේගම
	බද්දේගම		කුණ්ඩසාලේ
	නියගම		හතරලියද්ද
	හික්කඩුව		අලවතුගොඩ
	යක්කළමුල්ල		මැදපිටිය
	නාගොඩ		ගඟවට කෝරලේ
			උඩපළාත
			තෙල්දෙණිය
හම්බන්තොට	ව්‍යාප්ති නිලධාරී කොට්ඨාසය		තලාතුඹය
	ඕකේවෙල		ගලහ
	බෙලිඅත්ත		මිණිපේ
	මීද්දෙණිය		
	කටුවන		
	වලස්මුල්ල	රත්නපුර	ව්‍යාප්ති නිලධාරී කොට්ඨාසය
	සූරියවැව		වැලිගෙපොල
	වීරකැටිය		කොළොන්න
	වරාපිටිය		අයගම
	තංගල්ල		ගොඩකවෙල
			පැල්මඩුල්ල
			බලංගොඩ
නුවරඑළිය	ව්‍යාප්ති නිලධාරී කොට්ඨාසය		රත්නපුර
	ගිනිගත්තේන		ඇඹිලිපිටිය
	හෙල්බොඩ		නිවිතිගල
	හඟුරන්කෙත		කැල්ල
	වලපනේ		ඇළපාත
	රිකිල්ලගස්කඩ		පොතුපිටිය
	මල්දෙණිය		

ගම්පහ	ව්‍යාප්ති නිලධාරී කොට්ඨාසය දොම්පේ උඩුගම්පළ ගම්පහ මහර බඩල්ගම පල්ලෙවෙල බියගම මීරිගම දිවුලපිටිය මිනුවන්ගොඩ අත්තනගල්ල	මොණරාගල	ව්‍යාප්ති නිලධාරී කොට්ඨාසය බිබිලේ මොණරාගල බඩල්කුඹුර මඩුල්ල හිඟුරුකඩුව මැදගම පදියතලාව වැල්ලවාය මීගහයාය කොටගම
කෑගල්ල	ව්‍යාප්ති නිලධාරී කොට්ඨාසය මාවනැල්ල උස්සාපිටිය පින්නවල කෑගල්ල වරකාපොළ දැරණියගල දැදිගම අරණායක රුවන්වැල්ල යටියන්තොට බුලත්කොහුපිටිය ගලිගමුව රඹුක්කන	බදුල්ල	ව්‍යාප්ති නිලධාරී කොට්ඨාසය බදුල්ල හල්දුම්මුල්ල නිකපොත උඹවපරණගම පස්සර රිදිමාලියද්ද හාලිආල මීගහකිවුල කන්දකැටිය බණ්ඩාරවෙල
කොළඹ	ව්‍යාප්ති නිලධාරී කොට්ඨාසය අවිස්සාවේල්ල හෝමාගම පාදුක්ක	මාතර	ව්‍යාප්ති නිලධාරී කොට්ඨාසය දෙනියාය අකුරුස්ස පස්ගොඩ හක්මන වැලිගම දෙවිනුවර දෙයියන්දර කඹුරුපිටිය මාතර පිටබැද්දර

කුරුණෑගල	ව්‍යාප්ති නිලධාරී කොට්ඨාසය	කළුතර	ව්‍යාප්ති නිලධාරී කොට්ඨාසය
	පොල්ගහවෙල		මාදුරාවල
	දොඩම්ගස්ලන්ද		බණ්ඩාරගම
	මාවතගම		කළුතර
	රම්බඩගල්ල		මතුගම
	පොල්පිතිගම		ඉත්තෑපාන
	කරදගොල්ල		බදුරළිය
	මැල්සිරිපුර		බේරුවල
	දඹදෙණිය		හොරණ
	කටුගම්පල		බුලත්සිංහල
	උඩුබද්දාව		පැලවත්ත
	වාරියපොළ		අගලවත්ත
	කුලියාපිටිය		
	පඩුවස්නුවර	මාතලේ	ව්‍යාප්ති නිලධාරී කොට්ඨාසය
	මාදම්පේ		පලාපත්වල
	නාත්තන්ඩිය		උකුවෙල
	පුත්තලම		තැන්න
			රත්තොට
			වේරගම
			යටවත්ත
			පල්ලේපොළ
			වහකෝට්ටේ
			අලුගොල්ල

ඇමුණුම VI: අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සංවිධාන සැලැස්ම - 2016

නි.අ. - නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, ස.අ. - සහකාර අධ්‍යක්ෂ, භෞ.සං.- භෞතික හා සංවර්ධන, ප්‍ර.අ.ඒ. -ප්‍රගති අධීක්ෂණ ඒකකය, පැ.සං. - පැළෑටි සංරක්ෂණය, ම.ප.ම. - මධ්‍යම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, උ.ප.ම. - උප පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, ආ.ප.ඒ.- ආර්ථික පර්යේෂණ ඒකකය, සං.ලේ. - සංඛ්‍යාලේඛනඥ, පරි.නි. - පරිපාලන නිලධාරී, භාෂා පරි.- භාෂා පරිවර්තක, පර්.සං.ස- පර්යේෂණ හා සංවර්ධන සහකාර, සං.ස.- සංවර්ධන සහකාර, අය. සහ.- අයවැය සහකාර, සං.නි. - සංවර්ධන නිලධාරී, තා.නි.- තාක්ෂණ නිලධාරී, කළ.ස.- කළමනාකරණ සහකාර, පුස්ත.- පුස්තකාලාධිපති, ව්‍යා.නි.(වි) - ව්‍යාප්ති නිලධාරී (විශේෂ), ව්‍යා.නි.- ව්‍යාප්ති නිලධාරී, තා.නි.- තාක්ෂණ නිලධාරී, පරි.ද.ක්‍රි. - පරිගණක දත්ත ක්‍රියාකරු, ගො.ක. - ගොවිපළ කළමනාකරු, ගො.සේ.ස.- ගොවිපළ සේවා සහකාර, නි.පා. - නිවාස පාලක.

අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව - අනම්ම සරු හෙට දිනකට
ஏற்றுமதி விவசாயத் திணைக்களம் - வளமான எதிர்காலத்திற்கு

Cover Graphic Design By - Asha Lakmal

Department of Export Agriculture - For a Prosperous Future